

דוחות כספיים ביניים

ליום 31 במרס 2015

דוחות כספיים ביניים

ליום 31 במרס 2015

פרק א': דוח הדירקטוריון

פרק ב': דוחות כספיים

פרק ג': נספחים

מספר חברה: 520042540

משרד ראשי: רח' אלנבי 115, תל אביב, 6581708
מוקד שירות לקוחות ארצי: 03-7107777
פקס: 03-7107788
www.menoramivt.co.il

פרק א': דוח הדירקטוריון

תוכן עניינים

1	תיאור החברה	1
1.1	בעלי מניותיה של החברה	1
1.2	תחומי פעילותה של החברה	1
2	התפתחויות מאז הדוח השנתי האחרון	1
2.1	דירוג כתבי התחייבות של החברה וחברה בת	1
2.2	דירקטוריון ונושאי משרה בכירה	1
2.3	הליכים משפטיים	2
2.4	מגבלות ופיקוח על עסקי התאגיד	2
2.5	התפתחויות בסביבה המאקרו כלכלית	5
3	המצב הכספי	6
3.1	נתונים עיקריים מהדוחות הכספיים	6
4	תוצאות הפעילות	7
4.1	נתונים מדוחות רווח והפסד המאוחדים	7
4.2	פרמיות ביטוח שהורווחו, ברוטו	8
4.3	תוצאות הפעילות בתקופת הדוח	8
4.4	רווח כולל מתחומי פעילות	9
4.5	מידע כספי לפי תחומי הפעילות	11
5	תזרים מזומנים	16
6	מקורות מימון	16
7	גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים בחברה	17
8	בקורות ונהלים לגבי הגילוי (SOX302)	17
	בקורות ונהלים לגבי הגילוי	17
	בקה פנימית על דיווח כספי	17
9	אירועים לאחר תאריך מאזן	18
9.1	פרסום תשקיף מדף – מנורה מבטחים גיוס הון	18
9.2	מדיניות התגמול	18
9.3	התארגנות עובדי מנורה מבטחים ביטוח	18

מנורה מבטחים ביטוח בע"מ

דוח הדירקטוריון ליום 31 במרס 2015

דוח הדירקטוריון שלהלן סוקר את פעילותה של מנורה מבטחים ביטוח בע"מ (להלן: "החברה") לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2015 (להלן: "תקופת הדוח"). הדוח נערך בהתאם לתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (פרטי דין וחשבון), התשנ"ח-1998, ומתוך הנחה שבפני המעיין בו מצוי גם הדוח התקופתי המלא של החברה לשנת 2014.

החברה כפופה להוראות חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 (להלן: "חוק הפיקוח") ולתקנות וצווים שהוצאו מכוחו, וכן להנחיות המפקח על הביטוח. התקנות כוללות הוראות בדבר ניהול עסקים של חברות ביטוח וביניהן תקנות ההון העצמי המינימאלי הנדרש מחברות ביטוח, תקנות ההשקעה, תקנות בדבר החזקת עתודות ביטוח ותביעות תלויות ודרכי חישובן, תקנות בדבר תוכנם, פרטיהם והעקרונות החשבונאיים לעריכתם של הדוחות הכספיים השנתיים והביניים והוראות שהוצאו מכח התקנות הנ"ל.

1. תיאור החברה

1.1 בעלי מניותיה של החברה

החברה הינה חברה פרטית בשליטה מלאה של מנורה מבטחים החזקות בע"מ (להלן: "מנורה מבטחים החזקות"), שהינה חברה ציבורית אשר מניותיה נסחרות בבורסה לניירות ערך בתל אביב. בעלי השליטה במנורה מבטחים החזקות הינם פלמס אסטבלישמנט וניידן אסטבלישמנט (תאגידים זרים) המוחזקים עבור ה"ה טלי גריפל וניבה גורביץ, בהתאמה, והמחזיקים ביחד בכ- 61.86% ממניות החברה. יו"ר דירקטוריון החברה, מר ארי קלמן, המכהן גם כמנכ"ל מנורה מבטחים החזקות מחזיק, באמצעות החברה לנאמנות עובדים, נכון למועד הדוח, בכ- 2.72% ממניות מנורה מבטחים החזקות. יתרת מניות מנורה מבטחים החזקות, מוחזקת בידי הציבור.

1.2 תחומי פעילותה של החברה

נכון למועד הדוח, החברה עוסקת, בכל ענפי הביטוח העיקריים, ובכלל זה ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח, ביטוח כללי (הכולל ביטוח רכב (חובה ורכוש) וביטוח כללי אחר) וביטוח בריאות. בנוסף, מחזיקה החברה בסוכנות הביטוח אורות סוכנות לביטוח חיים (2005) בע"מ.

לתיאור תחומי הפעילות של החברה ראה סעיף 1.3 בפרק תיאור עסקי התאגיד בדוח התקופתי לשנת 2014.

2. התפתחויות מאז הדוח השנתי האחרון

2.1 דירוג כתבי התחייבות של החברה וחברה בת

בחודש מרס 2015, פרסמה חברת מידרוג בע"מ (להלן: "מידרוג") דוחות מעקב בנוגע לדירוג על תעודות ההתחייבות שגייסה החברה, לרבות באמצעות מנורה מבטחים גיוס הון בע"מ (חברה בת של החברה), ובו הודיעה כי היא מותירה את דירוג כתבי ההתחייבות הקיימים של מנורה מבטחים ביטוח על כנם, כלהלן: דירוג כתבי ההתחייבות נותר על כנו Aa3 - יציב לסדרות 1 ו- א' ו- A1 יציב לסדרות ב' ו-ג'.

2.2 דירקטוריון ונושאי משרה בכירה

בחודש אפריל 2015, מונתה ה"ה יוכבד (יוכי) דביר כדח"צית בחברה בעלת מומחיות חשבונאית ופיננסית.

2.3 הליכים משפטיים

לעניין התפתחויות בדבר חשיפה לתובענות ייצוגיות ולאישור תובענות שהוגשו כנגד החברה ו/או חברות המאוחדות שלה, כייצוגיות ותביעות תלויות נוספות, ראה באור 6 לדוחות הכספיים.

2.4 מגבלות ופיקוח על עסקי התאגיד

• בחודש מאי 2015 פרסמה המפקחת באתר האינטרנט של אגף שוק ההון ביטוח וחסכון, נתונים השוואתיים של כל חברות הביטוח, שעניינם **"מדד השירות"**, ביחס לענפי ביטוח כללי, חיים ובריאות. נתונים כאמור, צפויים להתעדכן ולהתפרסם מדי שנה. **"מדד השירות"** משקלל שלושה מדדי משנה, שעניינם שירות למבוטח: (1) **"מדד תשלום התביעות"** – המבקש לשקף את רמת הטיפול בתביעות במונחים של שיעור תשלום תביעות ומהירות הטיפול בתביעות, ומבוסס על דיווחי החברות בהתאם לחוזר בעניין **"איסוף מידע סטטיסטי לגבי יישוב תביעות ואופן טיפול בבקשות למשיכה והעברת כספים" ("החוזר")** יצוין, כי מדד תשלום התביעות המבוסס על נתונים שנמסרים על ידי החברות, שעשויים להיות בלתי אחידים כתוצאה מפרשנויות שונות של החוזר, עלולים להביא לפרסום נתונים השוואתיים בלתי מדויקים; (2) **"מדד הטיפול בפניות"** – המבקש לשקף את מידת שביעות הרצון של לקוחות מטיפול החברה בפניותיהם, ומבוסס, לעניין מדד 2014, על סקר שביעות רצון שערך הפיקוח על הביטוח במהלך שנת 2014 (סקרים כאמור ייערכו מדי שנה); ו- (3) **"מדד תלונות הציבור"** – המבטא ציון המתבסס על מספר התלונות שהוגשו כנגד החברה במהלך השנה החולפת ומספר התלונות שנמצאו מוצדקות. פרסום המדדים ההשוואתיים הוא חלק מסדרת מהלכים של הפיקוח, כגון: השקת מחשבוני פרמיות ודמי ניהול שמטרתם לעודד את התחרות ולהגביר את שקיפות וזמינות המידע לציבור המבוטחים (ראה בסעיף זה להלן). להערכת החברה פרסום נתונים השוואתיים כאמור, עשוי להוות כלי מדידה נוסף בבחירה האם לרכוש מוצר ביטוח מחברה זו או אחרת, ולהגביר את התחרות בין החברות. **הערכת הקבוצה הינה בגדר מידע צופה פני עתיד המבוססת על מידע המצוי בידי הקבוצה במועד הדוח. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מן התוצאות המוערכות, התלויות, בין היתר, בהתנהגות המתחרים והלקוחות בפועל.**

• בחודש מאי 2015, פרסמה המפקחת מספר חוזרים שעניינם **"תיקון הוראות החוזר המאוחד בפרק ניהול נכסי השקעה"**, במסגרתם נקבעו, בין היתר, הוראות בדבר התנאים להמשך החזקה של משקיע מוסדי במעל 20% מאמצעי השליטה של תאגיד לווה עקב מימוש אמצעי שליטה שהיו ערובה לחיוב בידו, שתחילתן ביום פרסום החוזר; הוראות בדבר התנאים להשתתפות של גוף מוסדי בעסקאות קונסורציום וסינדיקציה, וביניהם המידע שעל מארגן העסקה להעביר לגוף המוסדי, דרישות המינימום לעסקאות קונסורציום ותפקידי מארגן העסקה בקונסורציום ישראלי, שתחילתן ביום 1 באוגוסט 2015; הוראות בדבר התנאים אשר חלים על גופים מוסדיים בעת מתן הלוואות מותאמות לתאגיד אשר הוא או בעל השליטה בו היו בקשיים בשנים שקדמו למתן ההלוואה, שתחילתן ביום 1 בינואר 2016; הוראות לעניין הנהגת מגבלות פנימיות למתן אשראי ללווים, נהלי חיתום ואנליזה להלוואות מותאמות, תנאים להסתמכות על ערבות, הנחיות בנוגע לדרך פעולה בעת הפרת תניה לפירעון מידי וחובת גילוי ביחס לאשראי שנלקח למימון רכישת מניות שליטה בתאגיד, שתחילתן ביום 1 באוגוסט 2015; והוראות בדבר החובות החלות על ועדת השקעות טרם מתן הלוואות ממונפות וכללי דיווח לעניין זה, שתחילתן ביום 1 באוגוסט 2015.

• הוראות לניסוח תכניות ביטוח

בחוודש אפריל 2015, ובהמשך לתיקון סעיף 40 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981, שעניינו הליכי אישור של תכניות ביטוח, פרסמה המפקחת **תיקון לעמדת הממונה** בעניין עקרונות לניסוח תכניות ביטוח, באופן שכעת הוא כולל עקרונות כלליים בלבד המהווים קווים מנחים בעת ניסוח תכנית ביטוח (ובכלל זה, כי התכנית לא תכלול תנאים מקפחים ותהיה פשוטה וברורה) ואינו כולל עוד את רשימת הנהגים הראויים והבלתי ראויים. במקביל, פרסמה המפקחת חוזר ייעודי שעניינו **הוראות לניסוח תכניות ביטוח**, אשר במסגרתו נוסחו הנהגים הראויים

והבלתי ראויים (שהיו כלולים בנייר העמדה), כהוראות שיש לכלול והוראות שאין לכלול בתכנית הביטוח, ולהם התווספו הוראות נוספות. להוראות החוזר נקבעה תחולה מדורגת, בהתאם לסוגי המוצרים, ועד ליום 1 ביוני, 2016. החברה פועלת להתאים את תכניות הביטוח המשווקות על ידי להוראות החוזר, על פי לוחות הזמנים שנקבעו בו.

- בחודש אפריל 2015, פרסמה המפקחת חוזר שעניינו **"הנחיה לביצוע תרגיל IQIS לשנת 2014 (IQIS4)"**. ההנחיה לביצוע תרגיל IQIS4 הינה אחד מהשלבים בתהליך ההיערכות המתוכנן של חברות הביטוח ליישום הדירקטיבה האירופאית Solvency II ולחישוב הון נדרש על בסיס הדירקטיבה. ההנחיה לביצוע IQIS4 כוללת שינויים ועדכונים לעומת סקר הערכה הכמותי IQIS2, שהוגש על ידי חברות הביטוח בפברואר 2014 לתאריך מאזן דצמבר 2012, כאשר עיקרי השינויים נוגעים לתרחישי ביטולים, אריכות ימים, ריבית, מניות, מרווח, מרווח סיכון ופרמיית הנזילות. החוזר קובע, בין היתר, את הדיווחים שיש להגיש למפקחת בהתאם לנספחים המצורפים לחוזר וכן דוח מיוחד של רואה החשבון המבקר על IQIS4. כמו כן, החוזר מפרט את תוכן הדיווח ומועד ההגשה (עד ליום 31.8.15), אופן ההגשה וכן חיוב של חברות הביטוח לקיים דיון בדירקטוריון, שידון בממצאי IQIS4 שהוגשו על ידי ההנהלה, טרם הגשת הדוחות למפקחת.

ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח

- בחודש אפריל 2015, פרסמה המפקחת חוזר שעניינו **"דרך גביית דמי ניהול מיתרה צבורה על ידי גוף מוסדי"**, לפיו מועד חישוב וגביית דמי הניהול מהיתרה הצבורה יהא בהתאם להוראות הקבועות בתקנות הפיקוח שירותים פיננסיים (קופות גמל) (דמי ניהול), התשע"ב-2012. מטרת החוזר לקבוע דרך אחידה לחישוב ודיווח של דמי ניהול מיתרה צבורה בין כלל הגופים המוסדיים וקופות הגמל וזאת בכדי לאפשר השוואה מדויקת בין דמי הניהול אשר נגבים בקופות הגמל השונות. תחילתו של חוזר זה ביום 1 בינואר 2016 והוא יחול על כל קופות הגמל, למעט קופות ביטוח ששווקו לפני 2013.
- בחודש אפריל 2015 פרסמה המפקחת טיוטת חוזר שעניינה **"קווים מנחים לעניין תכניות לביטוח מפני אובדן כושר עבודה"**, הקובעת מבנה אחיד ומודולרי לתכנית לביטוח אובדן כושר עבודה. מבנה מוצע זה הכולל תכנית בסיסית לביטוח אובדן כושר עבודה אשר אליה ניתן יהיה לצרף נספחים להרחבת הכיסוי הבסיסי, יאפשר למועמדים לביטוח לערוך השוואה בין התוכניות השונות. הטיטה קובעת הגדרה אחידה לאובדן כושר עבודה וכן הוראות שונות לתכנית הבסיסית לרבות בכל הנוגע לתקופת הביטוח, תקופת ההמתנה, היקף הכיסוי, תגמולי הביטוח, חריגים לכיסוי, אפשרות לעדכון הכיסוי לאחר שינוי העיסוק ואפשרות קיזוז תגמולי הביטוח במקרה של תשלום מגורמים ממשלתיים או ממבטחים אחרים. הטיטה חלה על כל התכניות לביטוח אובדן כושר עבודה, אישיות או קבוצתיות וצפויה להיכנס לתוקף החל מיום 1 ביוני 2016, ובכל הנוגע לפוליסות קבוצתיות בעת חידושן לאחר מועד התחילה.
- בחודש אפריל 2015, פרסמה המפקחת חוזר בדבר **"דיווח לממונה על דמי ניהול במוצרי חיסכון פנסיוני"**, שנועד להסדיר את דיווחי הגופים המוסדיים אודות דמי הניהול המרביים שקבע עבור מצטרפים חדשים לקופות גמל שבניהולו, לצורך הצגתם במחשבון דמי ניהול שמקים משרד האוצר, במטרה לאפשר לחוסכים להשוות בין דמי הניהול המוצעים למצטרפים חדשים לקופות הגמל השונות. להערכת הקבוצה מחשבון זה עלול להגביר את התחרות הקיימת בין הגופים המוסדיים השונים על המחיר (דמי הניהול). עם זאת, בשלב זה, לא ניתן להעריך את השלכות השקת המחשבון על הקבוצה, שכן השלכותיו בפועל תלויות במידה רבה בהתנהגות המתחרים והלקוחות. הערכת הקבוצה הינה בגדר **מידע צופה פני עתיד המבוססת על המידע המצוי בידי החברה במועד הדוח. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מן התוצאות המוערכות מהסיבות שפורטו לעיל.**
- בחודש אפריל 2015, פרסמה המפקחת טיוטת חוזר שעניינו **"דיווח למפקח על תעריפים בתכניות ביטוח חיים"**, אשר נועד להסדיר את האופן בו ידווחו הגופים

המוסדיים על תעריפי הביטוח המרביים בפוליסות ביטוח למקרה מוות, וזאת לצורך הצגתם במחשבון תעריפי ביטוח חיים שמקים משרד האוצר. בטיטה מוצע, בין היתר, כי בנוגע לתעריפים בתכניות ביטוח קיימות ידווחו התעריפים עד ליום 30 בנובמבר 2015 ובנוגע לתכניות ביטוח שיונהגו החל מ-1 בדצמבר 2015 התעריף ידווח במועד הגשת התכנית. המחשבון יאפשר למבקשים להצטרף לביטוח חיים להשוות בין דמי הביטוח המוצעים על ידי החברות השונות ומשכך, להערכת החברה, צפוי להגביר את התחרות על המחיר הקיימת בין חברות הביטוח. **הערכת הקבוצה הינה בגדר מידע צופה פני עתיד המבוססת על מידע המצוי בידי הקבוצה במועד הדוח. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מן התוצאות המוערכות, התלויות, בין היתר, בהתנהגות המתחרים והלקוחות בפועל.**

- בחודש ינואר 2015, פרסמה הממונה נייר עמדה לגופים מוסדיים שעניינו **"תשלום גוף מוסדי לבעל רישיון"**. מנייר העמדה עולה כי לדעת הממונה תשלום דמי עמילות שנגזרים מדמי הניהול שמשלם עמית או מבוטח הינו פסול ואינו עולה בקנה אחד, לפי העמדה, עם חובת הנאמנות המוטלת על הגופים המוסדיים ועל בעלי הרישיונות. בהמשך לעמדת הממונה הנ"ל, בחודש מרס 2015 פורסמה הבהרה לעמדת הממונה בה חזרה על עיקרי נייר העמדה תוך שהיא מבהירה, בין היתר, שאין באמור כדי לשנות את העמדה לפיה חברה מנהלת רשאית לקבוע דמי ניהול דיפרנציאליים וזאת עד לגובה התקרה המרבית הקבועה בד"ן. בנוסף, ובהתחשב, בין השאר, בהיקפה של הפרקטיקה הקיימת והצורך בשינוי מערך החוזים הקיים (לפי עמדת הממונה), ציינה הממונה כי אין בכוונתה להפעיל את סמכויות האכיפה הנתונות לה בכל הקשור לפעולת הגופים המוסדיים וסוכני הביטוח הפנסיוני ביחס ללקוחות שצורפו לגופים המוסדיים לפני פרסום העמדה ואף בתקופה הסמוכה שלאחריה לפי מערך החוזים שהיה קיים במועד פרסומה.

ביטוח כללי

- בחודש אפריל 2015, השיק המפקח על הביטוח **"מחשבון ביטוח דירה"**, המוצג באתר האינטרנט של הפיקוח, המיועד לאפשר לציבור להשוות בין פוליסות לביטוח דירה של חברות הביטוח השונות, וזאת בהתבסס, על מחיר הביטוח, ציון חברת הביטוח במדד השירות ומאפיינים נוספים של הפוליסה, כגון כיסויים והרחבות והשתתפויות עצמיות. המחשבון עשוי להגביר את התחרותיות בענף ביטוחי דירות ולהשפיע על גובה הפרמיה ורווחיות החברות בענף זה. עם זאת, בשלב זה, לא ניתן להעריך את השלכות השקת המחשבון על הקבוצה, שכן השלכותיו בפועל תלויות במידה רבה בהתנהגות המתחרים והלקוחות. **הערכת החברה הינה בגדר מידע צופה פני עתיד המבוססת על המידע המצוי בידי החברה במועד הדוח. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מן התוצאות המוערכות מהסיבות שפורטו לעיל.**

ביטוח בריאות

- בחודש אפריל 2015, פרסמה המפקחת חוזר שעניינו "אי תלות בין כיסויים בביטוח בריאות". במסגרת החוזר, נקבע, בין היתר כי מבטח יאפשר למועמד לביטוח לרכוש תכנית בסיס ללא תלות ברכישה של תכנית נוספת אחרת או תכנית בסיס אחרת, אלא אם התיר זאת המפקח מראש ובכתב או אם לא התנגד לתמחור מופחת שהוגש מראש של מספר תכניות בסיס הנמכרות יחד. כמו כן, נקבע כי מבטח יאפשר למבוטח שרכש פוליסה הכוללת מספר תכניות, לבטל כל אחת מהתכניות בכל עת, מבלי להתנות את הביטול האמור בביטול אחת או יותר מהתכניות האחרות שנרכשו יחד עם אותה תכנית; בוטלה תכנית כאמור, ביטולה לא יגרם לביטול הנחה בתכנית אחרת. הוראות חוזר זה יחולו על כל פוליסות הפרט בענף מחלות ואשפוז ובענף תאונות אישיות, שישווקו החל מיום 1 בדצמבר 2015.
- בחודש אפריל 2015, פרסמה המפקחת חוזר שעניינו "עריכת תכנית לביטוח בריאות פרט". בחוזר נקבעו הוראות בדבר תנאי הביטוח בפוליסת בריאות פרט, תקופת הביטוח ואופן חידוש הביטוח. בין היתר, נקבע כי תקופת הביטוח של פוליסות אלו תחודש אחת לשנתיים לכלל המבוטחים ללא בחינה מחודשת של המצב הרפואי וללא תקופת אכשרה נוספת. עוד נקבע כי במקרה שבו חלה עלייה בדמי הביטוח החודשיים בתקופת הביטוח הבאה של יותר מ- 10 ש"ח או מ- 20 אחוזים מדמי הביטוח לפי הגבוה מבניהם, תידרש הסכמתו המפורשת של המבוטח לחידוש ומקום בו לא תתקבל הסכמה כאמור, לאחר משלוח ההודעות בהתאם להוראות החוזר, הפוליסה תבוטל. בנוסף נקבע כי שינוי בתנאי התכנית או בדמי הביטוח יחולו עבור כלל המבוטחים, למעט דמי הביטוח הנובעים מהנחה או תבחין שאושר על ידי המפקח. עוד נקבע כי על המבוטח לפנות לכלל המבוטחים הקיימים אצלו ערב מועד התחילה ולהציע להם לעבור לפוליסה העדכנית שתואמת את הוראות החוזר. חוזר זה חל על ביטוחי בריאות בענף מחלות ואשפוז, למעט ביטוח אובדן כושר עבודה, ביטוח סיעודי, ביטוח שיניים, ביטוח נסיעות לחו"ל, ביטוח רפואי לעובדים זרים. מועד התחילה לגבי תכניות ביטוח בריאות שאינן ביטוח ניתוחים יהא ביום 1 בדצמבר 2015 ולגבי תכניות לביטוח ניתוחים ביום 1 בפברואר 2016.
- בחודש מרס 2015, הציגה המפקחת את כוונתה לפתח "מחשבון ביטוח בריאות" אשר יוצג באתר האינטרנט של הפיקוח, ואשר נועד לאפשר לציבור להשוות בין דמי הביטוח המוצעים על ידי החברות השונות בפוליסות מסוג ניתוחים, תרופות והשתלות, וזאת בהתבסס, על מחיר הביטוח, ציון חברת הביטוח במדד השירות ומאפיינים נוספים של הפוליסה, כגון כיסויים והרחבות והשתתפויות עצמיות. המחשבון צפוי להגביר את התחרות בסוגי הפוליסות שיוצגו במחשבון להשפיע על גובה הפרמיה ורווחיות החברות. הערכת הקבוצה הינה בגדר מידע צופה פני עתיד המבוססת על מידע המצוי בידי הקבוצה במועד הדוח. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מן התוצאות המוערכות, התלויות, בין היתר, בהתנהגות המתחרים והלקוחות בפועל.

2.5 התפתחויות בסביבה המאקרו כלכלית

התפתחות המשק, שוקי ההון והכספים

פעילות הקבוצה, שעיקרה בתחום הפיננסי, מושפעת מרמת הפעילות הכלכלית במשק בכלל ובשוק ההון בפרט, וכן מהשפעות מאקרו כלכליות עולמיות כמפורט להלן.

במהלך הרבעון הראשון של שנת 2015 המשיך שוק העבודה להציג תמונה חיובית. שיעור האבטלה במשק הישראלי עמד על שיעור (מנוכה עונתיות), של כ- 5.3% בסוף מרץ 2015 כאשר תקבולי מס הבריאות (שמהווים אומדן לגידול השכר במשק), היו גבוהים נומינלית, בינואר-מרס 2015, בכ- 5.5%, לעומת החודשים המקבילים אשתקד. בהמשך לאישור הכנסת להעלאת שכר המינימום בשלוש פעימות לסך של 5,000 ש"ח, עלה שכר המינימום, באפריל 2015, מ- 4,300 ל- 4,650 ש"ח לחודש.

סביבת האינפלציה במשק הישראלי נותרה במהלך הרבעון הראשון של שנת 2015, נמוכה מאוד. במהלך 12 החודשים האחרונים שהסתיימו בחודש מרס 2015 נרשמה אינפלציה שלילית של 1%, אותה הובילו סעיפי המזון, הפירות והירקות, הריהוט, וההלבשה וההנעלה. סעיף הדיור, הוא היחיד שנרשמה בו עלייה משמעותית. ציפיות האינפלציה לשנה הקרובה נותרו נמוכות מהגבול התחתון של

יעד האינפלציה של בנק ישראל. בעקבות רמת האינפלציה הנמוכה כאמור, החליט בנק ישראל להוריד את שיעור הריבית במהלך הרבעון הראשון של שנת 2015 לרמת שפל היסטורי של 0.1%.

במשק העולמי נרשמה במהלך תקופת הדוח מגמה מעורבת. בעוד שבארה"ב נרשמו במהלך הרבעון הראשון נתונים מאכזבים הרי שיש לזכור שחלקם משקפים אירועים בעלי השפעות חולפות (כגון מזג האוויר הקשה ושבייתת עובדי הנמלים בחוף המערבי) וחלקם על רקע השפעת הדולר החזק, והשפעת מחירי הדלק הנמוכים על מגזר האנרגיה. לנוכח אלו נמשך חוסר הוודאות לגבי המועד שבו יחלו להעלות את הריבית בארה"ב, ותוואי הריבית הנגזר מהציפיות בשווקים הוסיף לרדת.

באירופה הפעילות עדיין מאוד מתונה ונמשך חוסר הוודאות לגבי התפתחות המשבר ביוון בעקבות עליית מפלגת השמאל לשלטון ביוון. עם זאת, ישנם גורמים שתורמים להתאוששות דוגמת היחלשות האירו, הקלה בתנאים הפיננסיים ומחירי האנרגיה הנמוכים. מדד אמון הצרכנים באירופה התחזק והגיע לרמה הגבוהה ביותר מאז תחילת המשבר. האינפלציה באירופה נותרה שלילית, ה-ECB החל ליישם את תכנית ההרחבה הכמותית, ולהערכתו ישנן עדויות ברורות לכך שהתכנית אפקטיבית. בעקבות תכנית ההרחבה הכמותית באירופה נמשכה היחלשות האירו, והוא הגיע לשפל של למעלה מעשור מול הדולר. הבנק המרכזי של שווייץ הודיע במפתיע על ביטול הרצפה לשער החליפין והפחית את הריבית לרמה שלילית של 0.75%, והפרנק השווייצרי התחזק בעשרות אחוזים.

ביפן נרשמו נתונים מאכזבים הן מצד הייצור והן מצד הצריכה הפרטית. גם בסין הנתונים השוטפים היו מאכזבים, ועל רקע זה נקט הבנק המרכזי צעדים מקלים בתחום המוניטרי.

שוקי האג"ח והמניות

על רקע הריבית הנמוכה, המשיכו שוקי ההון בישראל ובעולם לכבוש רמות שיא חדשות. מדד ת"א 25 עלה במהלך הרבעון הראשון של 2015, בשיעור של כ- 11% לרמת שיא היסטורי חדש, כאשר מדד הנאסד"ק עלה בכ- 2.3% ומדד הדאקס הגרמני בכ- 22%. שוק האג"ח אופיין במהלך החודשים האחרונים בהמשך מגמת ירידת תשואות על רקע סביבת הריבית הנמוכה ועל רקע ההרחבה הכמותית בעולם כאשר תשואות האג"ח הממשלתיות הגיעו במרבית המדינות העיקריות לשפל חדש. בסיכום הרבעון הראשון של 2015, מדדי האג"ח הממשלתיים בישראל עלו בשיעור של כ- 3% עד 5%, כאשר מדדי האג"ח הקונצרני עלו בשיעור של כ- 1.8%.

במהלך הרבעון הראשון של 2015, פוחת שיעור היציג של השקל מול הדולר בכ- 2.3%, כאשר מול האירו יוסף השקל בכ- 9.6%.

3. המצב הכספי

3.1 נתונים עיקריים מהדוחות הכספיים

3.1.1 נתונים מתוך המאזנים המאוחדים

באלפי ש"ח	31 במרס 2015	31 במרס 2014	31 בדצמבר 2014
סך הכל נכסים עבור חוזים תלויי תשואה	20,759,531	17,103,777	19,355,151
סך הכל השקעות פיננסיות אחרות	9,589,273	9,332,894	9,665,636
נכסים אחרים	4,858,674	4,386,862	4,717,418
סך כל הנכסים	35,207,478	30,823,533	33,738,205
הון עצמי	1,579,782	1,597,640	1,547,770
התחייבויות:			
התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה	10,382,700	9,668,995	10,192,564
התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה(*)	20,244,724	16,968,011	19,068,296
התחייבויות פיננסיות	1,292,576	1,070,331	1,313,637
התחייבויות אחרות	1,707,696	1,518,556	1,615,938
סך כל ההון והתחייבויות	35,207,478	30,823,533	33,738,205

(*) חלק מההתחייבויות בגין חוזי ביטוח תלויי תשואה מוצגות בסעיפי התחייבויות אחרות והתחייבויות פיננסיות.

סך הנכסים של החברה נכון ליום 31 במרס, 2015 עומד על סך של 35,207 מיליוני ש"ח לעומת סך של 33,738 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר, 2014. הגידול בסך הנכסים בתקופת הדוח נבע

בעיקר מדמי ביטוח שנתקבלו ומתוספת התשואה על הנכסים הפיננסיים כתוצאה מעליות השערים בשוקי ההון.

סך ההתחייבויות של החברה נכון ליום 31 במרס, 2015 עומד על סך של 33,627 מיליוני ש"ח לעומת סך של 32,190 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר, 2014. הגידול בסך ההתחייבויות נובע בעיקר מדמי ביטוח שנתקבלו בגין חסכון ארוך טווח, ומתוספת תשואה בגין התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה.

3.1.2 ההון העצמי

ההון העצמי של החברה המיוחס לבעלי המניות של החברה, נכון ליום 31 במרס 2015, עמד על סך של 1,579 מיליוני ש"ח לעומת סך של 1,546 מיליוני ש"ח נכון ליום 31 בדצמבר 2014. הגידול בהון נובע בעיקר מרווח כולל בסך של 33 מיליוני ש"ח, המורכב מהפסד נקי בסך של כ- 7 מיליוני ש"ח ומעלייה בקרן ההון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה וקרנות הון אחרות בסך של כ- 40 מיליוני ש"ח.

בהתאם לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (הון עצמי מינימלי הנדרש ממבטח), התשנ"ח-1998 (להלן: "תקנות ההון") החלות על החברה, קיים נכון לתאריך הדוח, עודף הון בסך של כ- 352 מיליוני ש"ח. בנוסף, סכום ההשקעות שיש להעמידם בחברה כנגד עודפי הון בהתאם להוראות המפקח, אשר אינם ניתנים לחלוקה, מסתכמים לסך של 7 מיליוני ש"ח. לפרטים נוספים ראה באור 5 לדוחות הכספיים.

4. תוצאות הפעילות

4.1 נתונים מדוחות רווח והפסד המאוחדים

1-12/2014	% שינוי	1-3/2014	1-3/2015	באלפי ש"ח
4,762,482	0.1%	1,188,491	1,189,171	פרמיות שהורווחו ברוטו
3,999,946	4.9%	975,235	1,022,701	פרמיות שהורווחו בשייר
1,562,772	60.5%	521,036	836,082	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
245,278	59.0%	87,408	139,009	הכנסות מדמי ניהול
141,815	(43.5%)	42,602	24,068	הכנסות מעמלות
480		-	7,099	הכנסות אחרות
4,507,505	43.9%	1,194,866	1,719,723	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
918,762	4.0%	221,262	230,050	עמלות הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
388,796	2.4%	92,220	94,423	הוצאות הנהלה וכלליות ואחרות
60,987		6,307	(4,409)	הוצאות מימון
34,870	55.6%	1,303	2,028	חלק ברווחי חברה כלולה
109,111		112,929	(8,800)	רווח (הפסד) לפני מיסים על הכנסה
38,476		42,148	(2,016)	מיסים על הכנסה (הטבת מס)
70,635		70,781	(6,784)	רווח (הפסד) נקי
114,521	(70.9%)	113,396	33,007	רווח כולל

4.2 פרמיות ביטוח שהורווחו, ברוטו

באלפי ש"ח	1-3/2015	1-3/2014	% שינוי	1-12/2014
רכב רכוש	211,184	194,013	8.9%	822,642
רכב חובה	117,862	117,353	0.4%	480,717
ענפי רכוש ואחרים	130,196	135,022	(3.6%)	528,549
ענפי חבויות אחרים	72,639	68,329	6.3%	290,204
סך תחום ביטוח כללי	531,881	514,717	3.3%	2,122,112
פרמיות שוטפות בגין חוזי ביטוח חיים	466,249	451,742	3.2%	1,862,844
פרמיות חד-פעמיות בגין חוזי ביטוח חיים	53,456	88,192	(39.4%)	223,478
סך פרמיות בגין חוזי ביטוח חיים	519,705	539,934	(3.7%)	2,086,322
פרמיות בגין חוזי השקעה (*)	513,189	322,451	59.2%	1,629,958
סך תחום ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח	1,032,894	862,385	19.8%	3,716,280
תחום בריאות	137,585	133,840	2.8%	554,048
סה"כ פרמיות שהורווחו ברוטו	1,702,360	1,510,942	12.7%	6,392,440
סה"כ פרמיות בדוח רווח או הפסד (*)	1,189,171	1,188,491	0.1%	4,762,482

הפרמיות שהורווחו ברוטו בתקופת הדוח הסתכמו בכ- 1,189 מיליוני ש"ח לעומת פרמיות שהורווחו ברוטו בסך של כ- 1,188 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הפרמיות ברבעון הראשון של השנה כוללות סך של 532 מיליוני ש"ח בביטוח כללי המהווים שיעור של כ- 45% מסך כל הפרמיות שהורווחו (לעומת שיעור של כ- 43% בתקופה המקבילה אשתקד), סך של 520 מיליוני ש"ח בביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח המהווים שיעור של כ- 44% מסך כל הפרמיות שהורווחו (לעומת שיעור של כ- 46% בתקופה המקבילה אשתקד) וסך של 138 מיליוני ש"ח בביטוח בריאות המהווים שיעור של כ- 11% מסך כל הפרמיות שהורווחו (זהה לשיעור בתקופה המקבילה אשתקד).

להסברים בדבר השינוי בפרמיות בתחומי הפעילות ראה סעיף 4.5 להלן.

4.3 תוצאות הפעילות בתקופת הדוח

באלפי ש"ח	1-3/2015	1-3/2014	% שינוי	1-12/2014
רווח מתחומי הפעילות לפני מס:				
רווח מביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח	20,205	66,756	(69.7%)	54,281
רווח (הפסד) מבריאות	(77,156)	1,400		5,588
רווח מביטוח כללי	22,838	35,849	(36.3%)	96,101
סך רווח (הפסד) לפני מס מתחומי פעילות ברי דיווח	(34,113)	104,005		155,970
רווח (הפסד) לפני מס מאחרים (שלא נכללו בתחומים) (*)	25,313	8,924	183.7%	(46,859)
סה"כ רווח (הפסד) לפני מס	(8,800)	112,929		109,111
מיסים על הכנסה (הטבת מס)	(2,016)	42,148		38,476
רווח (הפסד) נקי	(6,784)	70,781		70,635
מיוחס ל:				
בעלי מניות בחברה	(6,992)	70,579		69,877

758	3.0%	202	208	זכויות מיעוט
70,635		70,781	(6,784)	רווח (הפסד) נקי

(* כולל בעיקר הוצאות מימון, תוצאות פעילות שאיננה מוגדרת כמגזר פעילות והכנסות מהשקעות שאינן משויכות לתחום פעילות מוגדר.

4.4 רווח כולל מתחומי פעילות

1-12/2014	% שינוי	1-3/2014	1-3/2015	באלפי ש"ח
רווח כולל מתחומי הפעילות לפני מס:				
87,044	(72.9%)	98,845	26,759	רווח כולל מביטוח חיים וחסכון ארוך טווח
12,775		6,742	(76,044)	רווח (הפסד) כולל מבריאות
75,792	1.1%	48,970	49,519	רווח כולל מביטוח כללי
175,611	(99.8%)	154,557	234	סך רווח כולל לפני מס מתחומי פעילות ברי דיווח
3,953	104.8%	26,786	54,846	רווח כולל לפני מס מאחרים (שלא נכללו בתחומים) (*)
179,564	(69.6%)	181,343	55,080	סה"כ רווח כולל לפני מס
65,043	(67.5%)	67,947	22,073	מיסים על הכנסה
114,521	(70.9%)	113,396	33,007	רווח כולל
מיוחס ל:				
113,763	(71.0%)	113,194	32,799	בעלי מניות בחברה
758	3.0%	202	208	זכויות מיעוט
114,521	(70.9%)	113,396	33,007	רווח כולל

(* כולל בעיקר, תוצאות פעילות שאיננה מוגדרת כמגזר פעילות, הכנסות מהשקעות והוצאות מימון שאינן משויכות לתחום פעילות מוגדר.

ההפסד בתקופת הדוח הסתכם בכ- 7 מיליוני ש"ח, לעומת רווח נקי שהסתכם בכ- 71 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח הכולל, המורכב מהרווח הנקי בתוספת השינוי נטו בקרן הון בגין נכסים זמינים למכירה ושינויים אחרים המשפיעים על ההון העצמי, הסתכם בתקופת הדוח בכ- 33 מיליוני ש"ח לעומת רווח כולל בסך של כ- 113 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

השינויים העיקריים שחלו בתקופת הדוח:

א. **ריבית חסרת סיכון ופרמית אי נזילות:** החברה מחשבת את עתודות ביטוח חיים לתשלום קצבה ואת נאותות העתודות בביטוח חיים ובריאות בהתבסס על ריבית חסרת סיכון בתוספת פרמית אי נזילות. כתוצאה מהירידה בריבית חסרת הסיכון בתקופת הדוח החברה הפרישה לעתודות לתשלום קצבה (לגמלאות בתשלום ולגמלאות שטרם החל תשלום קצבה בגינם), סך של כ- 112 מיליוני ש"ח לפני מס (כ- 70 מיליוני ש"ח לאחר מס), לעומת כ- 13 מיליוני ש"ח לפני מס (כ- 8 מיליוני ש"ח לאחר מס) בתקופה המקבילה אשתקד, ולעומת סך של כ- 29 מיליוני ש"ח לפני מס (כ- 18 מיליוני ש"ח לאחר מס) בשנת 2014 כולה.

בהמשך לאמור, ובמסגרת בחינת נאותות העתודה, הגדילה החברה את ההתחייבויות הביטוחיות בביטוח בריאות בענף ביטוח סיעודי בסך של כ- 73 מיליוני ש"ח לפני מס (כ- 45 מיליוני ש"ח לאחר מס). בתקופה מקבילה אשתקד לא היה צורך להגדיל ההפרשה האמורה בביטוח בריאות.

ב. **הפרשה לתביעות תלויות:** בתקופת הדוח, עדכנה החברה את ההנחות בחישוב הפרשות לתביעות תלויות בגין תביעות חד פעמיות במגזרי ביטוח חיים ובריאות בענפי מוות, נכות ומחלות קשות, אשר חלקן לא נכללו במודל האקטוארי. העדכון נובע מהערכת אומדן תביעות תלויות שנסגרו

ונפתחו מחדש בתקופות דיווח מאוחרות יותר. בהתאם, בוצעה הגדלה בהפרשה לתביעות תלויות בענפים אילו, בסך של כ- 29 מיליוני ש"ח לפני מס בשייר במגזר ביטוח חיים ובסך של כ- 2 מיליוני ש"ח לפני מס בשייר במגזר ביטוח בריאות. ההשפעה של שינוי האומדן האמור בשני המגזרים הינה בסך של כ- 19 מיליוני ש"ח לאחר מס.

ג. **הכנסות השקעות, מדמי ניהול והוצאות מימון:** לאור הירידה בריבית חסרת סיכון, הירידה במדד המחירים לצרכן, והעליה בשוקי ההון, בתקופת הדוח, חל גידול בהכנסות מהשקעות, ובתשואה הריאלית שנוקפה למבוטחים. כתוצאה מכך גדלו ההכנסות מדמי הניהול ובפרט מדמי הניהול המשתנים בפוליסות תלויות תשואה שהונפקו עד שנת 2003. ההכנסות מדמי ניהול הסתכמו לסך של כ- 139 מיליוני ש"ח למול כ- 87 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול בהכנסות מדמי ניהול, בתקופת הדוח, הינו בסך של כ- 52 מיליוני ש"ח (לפני מס), מתוכם כ- 45 מיליוני ש"ח (לפני מס), הכנסות מדמי ניהול משתנים. במקביל, כתוצאה מהשפעת הירידה במדד המחירים לצרכן חלה ירידה בהוצאות המימון לעומת התקופה המקבילה אשתקד בסך של כ- 13 מיליוני ש"ח (לפני מס).

הרווח הכולל מעסקי ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח, לפני מיסים על ההכנסה, הסתכם בתקופת הדוח בכ- 27 מיליוני ש"ח לעומת רווח כולל בסך של כ- 99 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. לפרטים נוספים ראה סעיף 4.5.1 להלן.

הרווח הכולל מעסקי ביטוח כללי, לפני מיסים על ההכנסה, הסתכם בתקופת הדוח בכ- 50 מיליוני ש"ח לעומת רווח כולל בסך של כ- 49 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד. לפרטים נוספים ראה סעיף 4.5.2 להלן.

ההפסד הכולל מעסקי ביטוח בריאות, לפני מיסים על ההכנסה, הסתכם בתקופת הדוח בכ- 76 מיליוני ש"ח לעומת רווח כולל בסך של כ- 7 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד. לפרטים נוספים ראה סעיף 4.5.3 להלן.

הרווח הכולל מפעילות אחרת שאינה מיוחסת למגזרי פעילות, לפני מיסים על ההכנסה, הסתכם בתקופת הדוח בכ- 55 מיליוני ש"ח לעומת רווח כולל בסך של כ- 27 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד. השינוי בתוצאות הפעילות האחרת לעומת התקופה המקבילה אשתקד נובע בעיקר מירידה בהוצאות מימון בפרט בשל ירידת המדד בתקופת הדוח, לעומת התקופה המקבילה אשתקד ומהעלייה בהכנסות מהשקעות לעומת התקופה המקבילה אשתקד.

השלמות והבהרות לעניין הדוח התקופתי לשנת 2014:

א. **ריבית חסרת סיכון ופרמיית אי נזילות:** החברה מחשבת את עתודות ביטוח החיים לתשלום קצבה ואת נאותות העתודות בהתבסס על ריבית חסרת הסיכון בתוספת פרמיית אי-נזילות, אשר חושבה לראשונה בשנת 2014. כתוצאה מירידה בריבית חסרת הסיכון בשנה האמורה, החברה חישבה תוספת לעתודות לתשלום קצבה בביטוח חיים בסך של כ- 101 מיליוני ש"ח (לפני מס) בשייר. בשל השפעה מקזזת של פרמיית אי-נזילות (בסך של כ- 72 מיליוני ש"ח (לפני מס)), תוספת ההפרשה הכוללת (תוך התחשבות בפרמיית אי נזילות כאמור), עמדה על סך של כ- 29 מיליוני ש"ח (לפני מס) בשייר המהווים סך של כ- 18 מיליוני ש"ח (לאחר מס), לעומת תוספת לעתודות בסך של כ- 19 מיליוני ש"ח (לפני מס) בשייר וסך של כ- 12 מיליוני ש"ח (לאחר מס) בשייר, בשנת 2013.

בהמשך לאמור, בשנת 2014, בחישוב נאותות העתודה בביטוח סיעודי, ללא התחשבות בפרמיית אי-הנזילות, הייתה תוספת ההפרשה ברוטו בסך של 224 מיליוני ש"ח ובסך של כ- 50 מיליוני ש"ח בשייר. בשל השפעה מקזזת של פרמיית אי-נזילות (בסך של כ- 89 מיליוני ש"ח ברוטו וכ- 55 מיליוני ש"ח בשייר), בוצעה תוספת הפרשה ברוטו בסך של כ- 135 מיליוני ש"ח, ובשייר לא בוצעה הפרשה בגין נאותות העתודה.

ב. **אומדן התחייבות לקצבה:** ממחקר שבוצע בחברה בעניין התחייבות לקצבה, התברר כי חל גידול בהיקף הסכומים ובמספר המבוטחים שביקשו לקבל קצבה במועד הפרישה, ובהתאם עודכן אומדן שיעור לקיחת הקצבה. מהמחקר נובע גם, כי חל שינוי בבחירת מסלול לקיחת הקצבה (מתוך מספר מסלולים אפשריים, הנבדלים בין היתר במספר תשלומי קצבה מינימליים מובטחים), ובהתאם עודכן אומדן בחירת המסלול לקצבה. החברה אמדה בשנת 2014 את תוספת ההפרשה לצורך ההתחייבות לתשלום קצבאות בעתיד והפרישה, בעיקר לאור האמור לעיל, סך של כ- 104 מיליוני ש"ח (לפני מס) (סך של כ- 65 מיליוני ש"ח (לאחר

מס), לעומת סך של כ- 5 מיליוני ש"ח (לפני מס) (סך של 3 מיליוני ש"ח (לאחר מס)) בשנת 2013.

ג. **אומדן התחייבויות אקטואריות בביטוח כללי:** לאור התפתחות באמדן התביעות התלויות שנבעה בעיקר מהגדלה משמעותית מעבר להערכת המודל האקטוארי, של הערכות פרטניות של תביעות פתוחות על ידי מחלקת התביעות (בענפי החבויות בכלל, ובענפי חבות מעבידים ואחריות כלפי צד שלישי בפרט) אשר לא נמצא לה גורם מסביר מובהק, וכן, כתוצאה מגידול באמדן תביעות שיבוב, הגדילה החברה את ההפרשות לתביעות תלויות בענפים האמורים. ההשפעה על הרווח הינה בסך של כ- 68 מיליוני ש"ח (לפני מס) (מתוכם כ- 16 מיליוני ש"ח בגין תביעות שיבוב) המהווים סך של כ- 42 מיליוני ש"ח (לאחר מס) (מתוכם כ- 10 מיליוני ש"ח בגין תביעות שיבוב), לעומת סך של כ- 16 מיליוני ש"ח (לפני מס) וסך של כ- 10 מיליוני ש"ח (לאחר מס) בשנת 2013.

בחישוב העתודה לתביעות תלויות ידועות, בענפי החבויות, מופרדות התביעות התלויות הידועות לקבוצות. בין היתר, קיימת קבוצת 'תביעות מיוחדות', אשר כוללת תביעות שהתפתחותן אינה יציבה ואינה הומוגנית למול אוכלוסיית התביעות הרלוונטית. בהתאם, ה'תביעות המיוחדות' מנוטרלות ממודל חישוב גורמי ההתפתחות במודל האקטוארי.

בהמשך לאמור, ועל פי שיקול דעת האקטואר ובהתאם לנסיבות, חלק מן התביעות כאמור מנוטרלות לחלוטין מהמודל האקטוארי ולא מחושבת בגינן תוספת מעבר להערכת מחלקת התביעות, וחלק מן התביעות מנוטרלות מחישוב גורמי ההתפתחות, אך מתווספת בגינן תוספת אקטוארית, מעבר להערכת מחלקת התביעות.

ד. **התחייבויות לגמלאות שטרם החל תשלום קצבה בגינן:** ההפרשה לעתודה המשלימה לגמלאות מבוצעת באופן הדרגתי על ידי שימוש בפקטור היוון K הנקבע כך שיביא לצבירה הדרגתית נאותה של העתודה עד למועד הפרישה הצפוי. שיעור ערך ה-K בפוליסות שמרכיב החיסכון בהן כולל תשואה מובטחת (פוליסות שאינן תלויות תשואה) נקבע על 0.0%. בפוליסות שמרכיב החיסכון בהן תלוי תשואה נקבע ערך ה-K על שיעור של כ-0.36%.

4.5 מידע כספי לפי תחומי הפעילות

4.5.1 תוצאות פעילות ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח

באלפי ש"ח	1-3/2015	1-3/2014	% שינוי	1-12/2014
פרמיות שהורווחו ברוטו	519,705	539,934	(3.7%)	2,086,322
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון	810,263	482,620	67.9%	1,378,471
הכנסות מדמי ניהול	139,009	87,408	59.0%	245,278
הכנסות מעמלות	2,346	6,248	(62.5%)	27,973
תשלומים ושינוי בהתחייבות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו	1,313,863	901,298	45.8%	3,106,516
עמלות הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות	81,586	79,309	2.9%	317,739
הוצאות הנהלה וכלליות ואחרות	52,411	54,233	(3.4%)	227,702
רווח לפני מס	20,205	66,756	(69.7%)	54,281
רווח כולל לפני מס	26,759	98,845	(72.9%)	87,044

הפרמיות השוטפות בביטוח חיים הסתכמו בתקופת הדוח בכ- 466 מיליוני ש"ח, לעומת פרמיות שוטפות בסך של כ- 452 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של כ- 3.3%. הפרמיות החד-פעמיות הסתכמו בתקופת הדוח בכ- 53 מיליוני ש"ח למול פרמיות חד-פעמיות בסך של כ- 88 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. בנוסף, התקבלו בתקופת הדוח תקבולים שנוקפו ישירות להתחייבויות בגין חוזי השקעה (ללא מרכיב סיכון ביטוחי משמעותי) בסך של כ- 513 מיליוני ש"ח לעומת כ- 323 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד.

הפוליסות שנפדו בתקופת הדוח הסתכמו בכ- 134 מיליוני ש"ח לעומת סך של כ- 137 מיליוני ש"ח, בתקופה מקבילה אשתקד. שיעור הפדיונות מהעתודה הממוצעת בתקופת הדוח הינו כ- 2.5% לעומת שיעור של כ- 2.8% בתקופה המקבילה אשתקד.

פדיונות בגין פוליסות שהפרמיות בגינן נזקפו ישירות להתחייבויות ביטוח (ללא מרכיב סיכון ביטוחי משמעותי) הסתכמו בתקופת הדוח בכ- 156 מיליוני ש"ח, לעומת סך של כ- 82 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח הכולל מעסקי ביטוח חיים, לפני מס, בתקופת הדוח הסתכם בסך של כ- 27 מיליוני ש"ח לעומת רווח כולל של כ- 99 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד.

השינוי ברווח הכולל מפעילות ביטוח חיים נובע בעיקרו מירידה בעקום ריבית חסרת הסיכון בתוספת פרמיית אי הנזילות, אשר הגדילה את ההתחייבויות הביטוחיות בביטוח חיים בגין גמלאות בתשלום וגמלאות שטרם החל תשלום קצבה בגינם כאמור לעיל. בנוסף, חל גידול באומדן ההפרשה לתביעות תלויות בגין תשלומים חד פעמיים בביטוח חיים בעיקר במוות ונכות כאמור לעיל. מנגד, חלה עליה בתשואה הריאלית בתיק ההשקעות תלויות תשואה כתוצאה מכך גדלו ההכנסות מדמי ניהול ובפרט הכנסות מדמי ניהול משתנים. בנוסף, חל גידול בברווז הפיננסי.

פוליסות תלויות תשואה

כספי עתודות הביטוח הנצברים בפוליסות ביטוח חיים תלויות תשואה מושקעים לפי הוראות חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) ותקנותיו. רווחי השקעות אלו נזקפים לזכות המבוטחים בניכוי דמי ניהול.

התחייבויות הנובעות מפוליסות ביטוח חיים תלויות תשואה ליום 31 במרס, 2015, הסתכמו בסך של כ- 20,183 מיליוני ש"ח בהשוואה לסך של כ- 16,913 מיליוני ש"ח ליום 31 במרס 2014, עלייה של כ- 3,270 מיליוני ש"ח, המהווה גידול של כ- 19%. הגידול כאמור, נובע מהתשואה על הנכסים שהושגה בתקופת הדוח ומהכנסות מפרמיות בניכוי פדיונות ופירעונות של אותן פוליסות.

פרטים בדבר שיעורי התשואות בפוליסות משתתפות ברווחים:

פוליסות שהוצאו בשנים 1992-2003 (קן י'):

1-12/2014	1-3/2014	1-3/2015	
7.01%	3.59%	6.04%	תשואה ריאלית לפני תשלום דמי ניהול
5.42%	2.93%	5.00%	תשואה ריאלית אחרי תשלום דמי ניהול
6.91%	2.88%	4.35%	תשואה נומינלית לפני תשלום דמי ניהול
5.32%	2.22%	3.33%	תשואה נומינלית אחרי תשלום דמי ניהול

פוליסות שהוצאו החל משנת 2004 (קן י' החדשה):

1-12/2014	1-3/2014	1-3/2015	
7.01%	3.59%	6.04%	תשואה ריאלית לפני תשלום דמי ניהול
5.76%	3.29%	5.74%	תשואה ריאלית אחרי תשלום דמי ניהול
6.91%	2.88%	4.35%	תשואה נומינלית לפני תשלום דמי ניהול
5.65%	2.58%	4.05%	תשואה נומינלית אחרי תשלום דמי ניהול

פרטים בדבר רווחי ההשקעה שנזקפו למבוטחים בפוליסות משתתפות ברווחים ודמי הניהול (במיליוני ש"ח):

1-12/2014	1-3/2014	1-3/2015	
826.5	351.8	615.3	רווחי ההשקעה הנומינליים שנזקפו למבוטחים לאחר דמי הניהול
145.7	33.7	40.8	דמי ניהול קבועים
99.6	53.7	98.2	דמי ניהול משתנים
245.3	87.4	139.0	סך-הכל דמי ניהול

בפוליסות ביטוח חיים תלויות תשואה שהונפקו בשנים 1991 עד 2003 רשאי מבטח לגבות דמי ניהול קבועים ודמי ניהול משתנים בשיעורים הקבועים בתקנות והנגזרים מהתשואה הריאלית של תיק ההשקעות. דמי הניהול המשתנים נגבים רק בגין תשואה ריאלית חיובית. במידה והושגה תשואה ריאלית שלילית, המבטח מנוע מגביית דמי הניהול המשתנים עד אשר התשואה שתושג תכסה את ההפסד הריאלי המצטבר. יצוין, כי בכל הנוגע לפוליסות תלויות תשואה שהונפקו החל משנת 2004, דמי הניהול הנגבים הינם דמי ניהול קבועים בלבד ואשר על כן, להפסדים או לרווחים הריאליים מהשקעות אין השלכה ישירה כאמור על גביית דמי ניהול אלה.

ההכנסות מדמי ניהול בפוליסות ביטוח חיים תלויות תשואה בתקופת הדוח הסתכמו בכ- 139 מיליוני ש"ח לעומת כ- 87 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 52 מיליוני ש"ח. הגידול בדמי הניהול נובע מעלייה בגביית דמי ניהול המשתנים בתקופת הדוח בשל הגידול בתשואה הריאלית שהושגה בתקופת הדוח, לעומת התקופה המקבילה אשתקד ומגידול בדמי הניהול הקבועים כתוצאה מגידול בהיקף הנכסים בגין פוליסות שהונפקו החל משנת 2004, לעומת התקופה המקבילה אשתקד.

4.5.2 תוצאות פעילות מגזר ביטוח כללי

1-12/2014	% שינוי	1-3/2014	1-3/2015	באלפי ש"ח
2,195,053	2.3%	679,505	695,001	פרמיות ברוטו
139,924	(78.5%)	21,739	4,681	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
95,070	(25.1%)	31,465	23,582	הכנסות מעמלות
1,698,485	16.5%	345,503	402,417	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
437,916	3.6%	102,239	105,924	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
95,631	9.1%	23,547	25,679	הוצאות הנהלה וכלליות ואחרות
96,101	(36.3%)	35,849	22,838	רווח לפני מס
75,792	1.1%	48,970	49,519	רווח כולל לפני מס

עסקי הביטוח הכללי כוללים שלושה תחומי פעילות: רכב רכוש, רכב חובה ויתרת עסקי ביטוח כללי (חבויות אחרות וענפי רכוש אחרים). הכנסות מפרמיה ברוטו בתקופת הדוח הסתכמו בכ- 695 מיליוני ש"ח בהשוואה להכנסות בסך של כ- 680 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. לעניין פירוט השינוי בפרמיה ברוטו ראה להלן.

הרווח הכולל לפני מס מעסקי ביטוח כללי בתקופת הדוח הסתכם בכ- 50 מיליוני ש"ח לעומת רווח כולל בסך של כ- 49 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד. לעניין פירוט השינוי ברווח הכולל מענפי הביטוח הכללי ראה להלן.

עיקרי תוצאות הפעילות בענף רכב חובה:

1-12/2014	% שינוי	1-3/2014	1-3/2015	באלפי ש"ח
482,219	(2.5%)	155,466	151,512	פרמיות ברוטו
70,051		9,597	(31)	רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון
406,241	(8.6%)	84,318	77,059	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
38,799	(3.0%)	9,378	9,100	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
21,841	5.6%	5,401	5,701	הוצאות הנהלה וכלליות ואחרות
82,407	2.8%	26,356	27,104	רווח לפני מס
68,832	28.7%	34,286	44,129	רווח כולל לפני מס

ההכנסות מפרמיות ברוטו בתקופת הדוח הסתכמו בסך של כ- 152 מיליוני ש"ח לעומת סך של כ- 155 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה של כ- 2%. הירידה נובעת מירידה בכמות הפוליסות.

הרווח הכולל לפני מס בתקופת הדוח הינו כ- 44 מיליוני ש"ח לעומת רווח של כ- 34 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד. העלייה ברווח נובעת בעיקר מהגידול בפער בין הכנסות מהשקעות לשינוי בהתחייבויות הביטוחיות כתוצאה מהשפעת המדד השלילי.

עיקרי תוצאות הפעילות בענף רכב רכוש:

באלפי ש"ח	1-3/2015	1-3/2014	% שינוי	1-12/2014
פרמיות ברוטו	287,226	266,103	7.9%	849,596
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון	1,775	4,313	(58.8%)	22,903
הכנסות מעמלות	340	5,200	(93.5%)	17,418
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו	163,952	148,619	10.3%	588,272
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות	49,341	44,631	10.6%	196,581
הוצאות הנהלה וכלליות ואחרות	10,218	9,242	10.6%	36,941
רווח (הפסד) לפני מס	(7,938)	(500)	1487.6%	25,400
רווח כולל לפני מס	(5,316)	1,079		23,665

הפרמיות ברוטו הסתכמו בתקופת הדוח בכ- 287 מיליוני ש"ח לעומת כ- 266 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 8%. הגידול נובע מגידול בהיקף תיק הלקוחות של החברה בעיקר כתוצאה מגידול בכמות כלי הרכב המבוטחים.

ההפסד הכולל לפני מס בתקופת הדוח הינו כ- 5 מיליוני ש"ח לעומת רווח בסך של כמיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הירידה ברווח נובעת ברובה מעדכון ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח (לרבות בגין עדכון הערכות, הנחות ואומדנים אקטואריים) ומהרעה בתשלומי התביעות ביחס לתקופה המקבילה אשתקד.

עיקרי תוצאות הפעילות בביטוח כללי אחר:

באלפי ש"ח	1-3/2015	1-3/2014	% שינוי	1-12/2014
פרמיות ברוטו	256,263	257,936	(0.6%)	863,238
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון	2,937	7,829	(62.5%)	46,970
הכנסות מעמלות	23,242	26,265	(11.5%)	77,652
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו	161,406	112,566	43.4%	703,972
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות	47,483	48,230	(1.5%)	202,536
הוצאות הנהלה וכלליות ואחרות	9,760	8,904	9.6%	36,849
רווח (הפסד) לפני מס	3,672	9,993	(63.3%)	(11,706)
רווח (הפסד) כולל לפני מס	10,706	13,605	(21.3%)	(16,705)

הפרמיות ברוטו הסתכמו בתקופת הדוח בכ- 256 מיליוני ש"ח לעומת כ- 258 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הירידה בפרמיות מענפי רכוש אחרים נובעת מהפרשי עיתוי בהפקת הפוליסות ומנגד חלה עלייה בפעילות בענפי רכוש ואחרים.

הרווח הכולל לפני מס בתקופת הדוח הינו כ- 11 מיליוני ש"ח לעומת כ- 14 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הירידה ברווח הכולל נובעת מירידה ברווח הכולל בענפי רכוש אחרים בסך של כ- 13 מיליוני ש"ח ומנגד מעלייה ברווח הכולל בענפי חבויות אחרים, בסך של כ- 10 מיליוני ש"ח. הירידה ברווח בענפי רכוש אחרים נובעת ברובה מעדכון ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח (לרבות בגין עדכון הערכות, הנחות ואומדנים אקטואריים) ומהרעה בתשלומי התביעות ביחס לתקופה המקבילה אשתקד. העלייה ברווח בענפי החבויות נובעת מהתפתחות חיובית בהערכת התביעות בגין שנים קודמות וכן מהגידול בפער בין הכנסות מהשקעות לשינוי בהתחייבויות הביטוחיות כתוצאה מהשפעת המדד השלילי..

4.5.3 תוצאות פעילות ביטוח בריאות

באלפי ש"ח	1-3/2015	1-3/2014	% שינוי	1-12/2014
פרמיות שהורווחו ברוטו	137,585	133,840	2.8%	554,048
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון	6,305	3,357	87.8%	35,900
הכנסות מעמלות	(3,877)	2,868		10,973
תשלומים ושינוי בהתחייבות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו	51,939	60,875	(14.7%)	512,973
עמלות הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות	43,984	41,001	7.3%	168,242
הוצאות הנהלה וכלליות ואחרות	13,038	12,101	7.7%	50,307
רווח (הפסד) לפני מס	(77,156)	1,400		5,588
רווח (הפסד) כולל לפני מס	(76,044)	6,742		12,775

ההכנסות מפרמיות שהורווחו בתקופת הדוח הסתכמו בכ- 138 מיליוני ש"ח (ללא פרמיות בענף עובדים זרים, בסך של כ- 128 מיליוני ש"ח) לעומת כ- 134 מיליוני ש"ח (ללא פרמיות בענף עובדים זרים, בסך של כ- 117 מיליוני ש"ח) בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 3% (ללא פרמיות בענף עובדים זרים, גידול של כ- 9%). העלייה בפרמיות נובעת מגידול בהיקף תיק הלקוחות.

ההפסד הכולל לפני מס בתקופת הדוח הסתכם בכ- 76 מיליוני ש"ח, לעומת כ- 7 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הירידה ברווח נובעת מעדכון ההתחייבויות הביטוחיות בגין בדיקת נאותות העתודה בענף ביטוח סיעודי בסך של כ- 73 מיליוני ש"ח לפני מס, בעיקר עקב הירידה בעקום ריבית חסרת הסיכון בתוספת פרמיית אי הנזילות, וכן מעדכון ההנחות בחישוב הפרשות לתביעות תלויות בגין תשלומים חד פעמיים, כאמור לעיל. בנוסף, בתקופת הדוח נערכה התחשבנות עם מבטחי המשנה, אשר כתוצאה ממנה הוקטנה עמלת הרווח בסך של כ- 7 מיליוני ש"ח (לפני מס).

5. תזרים מזומנים

תזרימי המזומנים שנבעו מפעילות שוטפת בתקופת הדוח הסתכמו בכ- 350 מיליוני ש"ח.

תזרימי המזומנים נטו ששימשו לפעילות השקעה הסתכמו בתקופת הדוח בכ- 37 מיליוני ש"ח.

תזרימי המזומנים ששימשו לפעילות מימון הסתכמו בתקופת הדוח בכ- 6 מיליוני ש"ח.

לאחר השפעת שער החליפין על יתרות המזומנים ושווי המזומנים שגרמה לירידה בסך של כ- 2 מיליוני ש"ח, תזרימי המזומנים עלו בסך של כ- 305 מיליוני ש"ח. נכון לתאריך הדוח, יתרת המזומנים ושווי מזומנים הינה בסך של כ- 1,859 מיליוני ש"ח, לעומת סך של כ- 1,087 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד.

6. מקורות מימון

יתרת ההתחייבויות הפיננסיות לתאריך הדוח הינה כ- 1,117 מיליוני ש"ח, לעומת 1,122 ליום 31 בדצמבר 2014.

היקפן הממוצע של ההתחייבויות הפיננסיות בתקופת הדוח, הסתכם לסך של כ- 1,119 מיליוני ש"ח.

לתיאור בדבר תשקיף מדף שפרסמה מנורה מבטחים גיוס הון לאחר תאריך הדוח, ראה סעיף 9.1 להלן.

7. גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים בחברה

האורגנים המופקדים על בקרת העל בנוגע לדיווח הכספי בחברה הינם המנכ"ל ומנהל אגף כספים, ברמת ההנהלה, וכן ועדת המאזן, שמונתה על ידי דירקטוריון החברה, ואשר תפקידה לדון ולהמליץ בפני דירקטוריון החברה בנושאים הנוגעים לדוחות הכספיים של החברה ובכלל זה חוות דעתו של רואה החשבון המבקר, נאותות הדוחות הכספיים, המדיניות החשבונאית, שלמות הגילוי וסקירת הבקורות הפנימיות (להלן: "ועדת המאזן"). יצוין, כי ועדת המאזן אינה ועדת הביקורת של החברה.

בוועדת המאזן מכהנים שלושה חברים כלהלן: יוכבד (יוכי) דביר (י"ר ודח"צ), אורלי ירקוני ויחזקאל (חזי) צאיג (דח"צ). כל החברים בוועדה הינם בעלי מיומנות חשבונאית ופיננסית. בישיבות ועדת המאזן נוכחים גם רואי החשבון המבקרים של החברה.

במסגרת בחינת התוצאות הכספיות וכחלק מתהליך הכנת הדוחות הכספיים, מתקיימים דיונים בהשתתפות המנכ"ל, מנהל אגף כספים ומנהלי האגפים השונים בחברה ובהשתתפות גורמים מקצועיים רלוונטיים נוספים, בהם נבחנות סוגיות מרכזיות אשר להן השלכה על הדיווח הכספי תוך בדיקת סבירות הנתונים ובחינת סוגיות שעניינן מדיניות חשבונאית.

ועדת המאזן מתכנסת מספר ימים לפני מועד אישור הדוחות הכספיים על ידי דירקטוריון החברה, ובישיבתה מוצגים הדוחות הכספיים, נדונים עיקרי המדיניות החשבונאית שיושמה ושינויים שחלו בה, אשר עשויים להיות בעלי השפעה מהותית על הדוחות הכספיים. הדוחות הכספיים נמסרים לחברי הדירקטוריון לעיון מספר ימים לפני מועד אישורם.

לקראת אישור הדוחות הכספיים ליום 31 במרס 2015, התכנסה ועדת המאזן של החברה ביום 25 במאי 2015 וביום 27 במאי 2015 העבירה המלצתה לדירקטוריון. כל חברי ועדת המאזן נכחו בישיבה הנ"ל. בנוסף, השתתפו בישיבה נושאי משרה ומנהלים בקבוצה כמפורט להלן - ארי קלמן, י"ר; מוטי רוזן, מנכ"ל; ערן גריפל, דירקטור; אילן שגב, מנהל אגף כספים; שי קומפל, משנה למנכ"ל; מנחם הרפז, מנהל אגף ביטוח כללי; משה מורגנשטרן, מנהל אגף ביטוח חיים; אתי הירשמן, המבקרת הפנימית; אברהם לוונגליק, האקטואר הראשי, נעמה חשמונאי (אקטוארית ממונה - ביטוח כללי), רגינה אדין-חייקין (אקטוארית ממונה - ביטוח חיים), רואי החשבון המבקרים ושמעון עיר-שי, היועץ המשפטי.

8. בקורות ונהלים לגבי הגילוי (SOX302)

הוראות סעיף 302 ל"חוק Sarbanes-Oxley" שנחקק בארצות-הברית והמיושמות בהתאם להוראות הממונה, קובעות כי המנכ"ל וסמנכ"ל הכספים, יחתמו כל אחד בנפרד על הצהרה בנושא בקורות ונהלים לגבי הגילוי. לצורך קיום ההליך הנדרש על פי ההנחיות האמורות, ביצעה החברה, בין היתר, בחינה של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי וקיום דיונים בהשתתפות הגורמים השותפים להכנת הדוחות הכספיים.

בקורות ונהלים לגבי הגילוי

הנהלת החברה, בשיתוף עם המנכ"ל ומנהל אגף הכספים, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל הגוף המוסדי וסמנכ"ל הכספים הסיקו כי לתום תקופה זו הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי הנן אפקטיביות על מנת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהגוף המוסדי נדרש לגלות בדוח הרבעוני בהתאם להוראות הדין והוראות הדיווח שקבע הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

בקרה פנימית על דיווח כספי

במהלך הרבעון המסתיים ביום 31 במרס 2015, לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי.

9. אירועים לאחר תאריך מאזן

9.1 פרסום תשקיף מדף – מנורה מבטחים גיוס הון

ביום 28 במאי 2015, פרסמה מנורה מבטחים גיוס הון, חברה בת של החברה, תשקיף מדף לו צורף הדוח התקופתי של החברה לשנת 2014. למיטב ידיעת החברה, למועד התשקיף, פעילותה היחידה של מנורה מבטחים גיוס הון, הינה גיוס מקורות מימון בישראל עבור החברה, שהינה מבטח כהגדרתו בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981, באמצעות הנפקות של כתבי התחייבות נדחים, סחירים ולא סחירים, כאשר כל תמורתם תופקד בחברה, שערכה לפירעונם. אם וככל שיונפקו כתבי התחייבות כאמור לרבות כתבי אופציה לכתבי התחייבות (להלן: "כתבי התחייבות") מכוח תשקיף המדף, כל תמורת כתבי ההתחייבות שיונפקו על ידי מנורה מבטחים גיוס הון יופקדו כאמור בידי החברה לשימושה ועל אחריותה. זאת, בהתאם להוראות ההסכם בין החברה לבין מנורה מבטחים גיוס הון ובכפוף לתנאים שנקבעו באישור הממונה שניתנו לחברה.

9.2 מדיניות התגמול

בחודש מאי 2015, אישר דירקטוריון החברה, בהמשך לאישור וועדת הביקורת, שינויים במדיניות התגמול של החברה שעיקרם התאמת אחד מתנאי הסף למדיניות התגמול המאושרת בחברה האם; קביעת סמכות לעניין מענקי פרישה; ביטול הוראות משיקולי סבירות ישומית; והבהרות ניסוח ועריכה. לעיון במדיניות התגמול ראה באתר האינטרנט של החברה.

9.3 התארגנות עובדי מנורה מבטחים ביטוח

בחודש אפריל 2015, התקיימה פגישה בין הנהלת מנורה מבטחים ביטוח, חברה בת של החברה, לבין חברי הוועד של ההתאגדות העצמאית של עובדי מנורה מבטחים ביטוח ("הנציגות"), בה הוצג תקנון ההתאגדות ורשימה עדכנית של למעלה משליש מעובדי מנורה מבטחים ביטוח שהצטרפו להתאגדות כארגון יציג כמשמעו בחוק הסכמים קיבוציים, התשי"ז 1957. יצוין, כי הנהלת מנורה מבטחים ביטוח מנהלת משא ומתן עם הנציגות, כמתחייב על פי דין ובכפוף לו. בהמשך לאמור, ביום 18 במאי 2015, הגישה הסתדרות העובדים הכללית החדשה ("ההסתדרות") נגד מנורה מבטחים ביטוח ונגד הנציגות, בקשה דחופה לביה"ד האזורי לעבודה בת"א על מנת למנוע את המשך הפגיעה (הנטענת על ידה) בזכות ההתארגנות של עובדי מנורה מבטחים ביטוח ואת הפגיעה במהלכי ההתארגנות של העובדים במסגרת ההסתדרות.

הדירקטוריון מביע תודתו להנהלת החברה, למנהליה ועובדיה על עבודתם ותרומתם להישגי החברה.

מוטי רוזן
מנהל כללי

ארי קלמן
יו"ר הדירקטוריון

תל אביב, 31 במאי, 2015

הצהרה (certification)

אני, מוטי רוזן, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של **מנורה מבטחים ביטוח בע"מ** (להלן: "**חברת הביטוח**") לרבעון שהסתיים ביום 31.03.2015 (להלן: "**הדוח**").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של חברת הביטוח למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי¹ של חברת הביטוח; וכן-
(א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברת הביטוח, לרבות חברות מאוחדות שלה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברת הביטוח ובאותן חברות, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
(ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על שוק ההון;
(ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של חברת הביטוח והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
(ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי; וכן-
5. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת המאזן של הדירקטוריון של חברת הביטוח, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
(א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של חברת הביטוח לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן-
(ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי.
אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

מוטי רוזן
מנהל כללי

31 במאי, 2015

¹ כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לעניין בקרה פנימית על דיווח כספי – הצהרות, דוחות וגילויים.

הצהרה (certification)

אני, **אילן שגב**, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של **מנורה מבטחים ביטוח בע"מ** (להלן: "חברת הביטוח") לרבעון שהסתיים ביום 31.03.2015 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של חברת הביטוח למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי² ולבקרה הפנימית על דיווח כספי² של חברת הביטוח; וכן-
 - (ה) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברת הביטוח, לרבות חברות מאוחדות שלה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברת הביטוח ובאותן חברות, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ו) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על שוק ההון;
 - (ז) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של חברת הביטוח והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
 - (ח) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי; וכן-
5. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת המאזן של הדירקטוריון של חברת הביטוח, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - (ג) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של חברת הביטוח לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן-
 - (ד) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי.אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

אילן שגב
משנה למנהל כללי
ומנהל אגף כספים

31 במאי, 2015

² כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לעניין בקרה פנימית על דיווח כספי – הצהרות, דוחות וגילויים.

פרק ב': דוחות כספיים

מנורה מבטחים ביטוח בע"מ

דוחות כספיים ביניים מאוחדים

ליום 31 במרס, 2015

בלתי מבוקרים

מנורה מבטחים ביטוח בע"מ

דוחות כספיים ביניים מאוחדים

ליום 31 במרס, 2015

בלתי מבוקרים

תוכן העניינים

<u>עמוד</u>	
2	סקירת דוחות כספיים ביניים מאוחדים
3 - 4	דוחות מאוחדים על המצב הכספי
5	דוחות מאוחדים על רווח או הפסד
6	דוחות מאוחדים על הרווח הכולל
7 - 9	דוחות מאוחדים על השינויים בהון
10 - 13	דוחות מאוחדים על תזרימי המזומנים
14 - 52	באורים לדוחות הכספיים ביניים המאוחדים
53 - 56	נספח א' - תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הנפרדים של החברה ("סולר")
57 - 61	נספח ב' - פירוט נכסים עבור חוזים תלויי תשואה והשקעות פיננסיות אחרות

דוח סקירה של רואה החשבון המבקר לבעלי המניות של מנורה מבטחים ביטוח בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של מנורה מבטחים ביטוח בע"מ וחברות הבנות שלה (להלן - הקבוצה), הכולל את הדוח התמציתי המאוחד על המצב הכספי ליום 31 במרס, 2015 ואת הדוחות התמציתיים המאוחדים על הרווח או הפסד, הרווח הכולל, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי IAS 34 - "דיווח כספי לתקופות ביניים" ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על-ידי המפקח על הביטוח בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981. אחריותנו היא להביע מסקנה על המידע הכספי לתקופת ביניים זו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל - "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על-ידי רואה החשבון המבקר של הישות". סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבירורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי IAS 34 ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על-ידי המפקח על הביטוח בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981.

מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, הננו מפנים את תשומת הלב לאמור בבאור 6 לדוחות הכספיים ביניים המאוחדים בדבר חשיפה להתחייבויות תלויות.

קוסט פורר גבאי את קסירר
רואי חשבון

תל-אביב,
31 במאי, 2015

נכסים

ליום 31 בדצמבר 2014	ליום 31 במרס		
מבוקר	2014	2015	
	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח		
353,707	359,800	345,194	נכסים בלתי מוחשיים
179	204	207	נכסי מסים נדחים
1,011,316	984,890	1,039,594	הוצאות רכישה נדחות
484,699	424,237	492,941	רכוש קבוע
248,683	193,326	247,135	השקעות בחברות כלולות
72,152	71,362	72,762	נדל"ן להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה
103,552	96,530	103,859	נדל"ן להשקעה אחר
1,586,747	1,346,051	1,493,243	נכסי ביטוח משנה
93,359	105,905	83,955	נכסי מסים שוטפים
181,563	151,211	194,148	חייבים ויתרות חובה
538,916	625,298	667,981	פרמיות לגבייה
17,843,825	16,045,104	19,018,239	השקעות פיננסיות עבור חוזים תלויי תשואה
			השקעות פיננסיות אחרות:
3,005,956	3,101,311	2,856,640	נכסי חוב סחירים
5,527,089	5,351,007	5,535,661	נכסי חוב שאינם סחירים
195,777	203,299	205,191	מניות
936,814	677,277	991,781	אחרות
9,665,636	9,332,894	9,589,273	סך כל השקעות פיננסיות אחרות
1,288,445	883,903	1,533,438	מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
265,426	202,818	325,509	מזומנים ושווי מזומנים אחרים
33,738,205	30,823,533	35,207,478	סך כל הנכסים
19,355,151	17,103,777	20,759,531	סך כל הנכסים עבור חוזים תלויי תשואה

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

הון והתחייבויות

ליום 31 בדצמבר 2014	ליום 31 במרס	
	2014	2015
מבוקר	בלתי מבוקר	
	אלפי ש"ח	

<u>הון</u>		
291,332	291,332	291,332
333,486	333,486	333,486
232,644	236,322	278,757
688,994	734,747	675,680
1,546,456	1,595,887	1,579,255
1,314	1,753	527
1,547,770	1,597,640	1,579,782
<u>התחייבויות</u>		
10,192,564	9,668,995	10,382,700
19,068,296	16,968,011	20,244,724
184,296	172,105	205,801
122,456	128,031	134,866
115	291	80
1,309,071	1,218,129	1,366,949
1,313,637	1,070,331	1,292,576
32,190,435	29,225,893	33,627,696
33,738,205	30,823,533	35,207,478

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

31 במאי, 2015			
תאריך אישור הדוחות הכספיים	ארי קלמן יו"ר הדירקטוריון	מוטי רוזן מנהל כללי	אילן שגב משנה למנהל כללי ומנהל אגף כספים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2014	ל- 3 חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס	
	2014	2015
מבוקר	בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח [למעט נתוני רווח נקי (הפסד) למניה]		
4,762,482	1,188,491	1,189,171
762,536	213,256	166,470
3,999,946	975,235	1,022,701
1,562,772	521,036	836,082
245,278	87,408	139,009
141,815	42,602	24,068
480	-	7,099
5,950,291	1,626,281	2,028,959
5,317,974	1,307,676	1,768,219
(810,469)	(112,810)	(48,496)
4,507,505	1,194,866	1,719,723
918,762	221,262	230,050
388,796	92,220	94,423
60,987	6,307	(4,409)
5,876,050	1,514,655	2,039,787
34,870	1,303	2,028
109,111	112,929	(8,800)
38,476	42,148	(2,016)
70,635	70,781	(6,784)
69,877	70,579	(6,992)
758	202	208
70,635	70,781	(6,784)
0.30	0.31	(0.03)

פרמיות שהורווחו ברוטו
פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה
פרמיות שהורווחו בשייר
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
הכנסות מדמי ניהול
הכנסות מעמלות
הכנסות אחרות
סך כל ההכנסות
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
וחוזי השקעה ברוטו
חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי
בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
וחוזי השקעה בשייר
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
הוצאות הנהלה וכלליות
הוצאות מימון (שחיקת התחייבויות פיננסיות)
סך כל ההוצאות
חלק ברווחי חברות כלולות
רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
מסים על ההכנסה (הטבת מס)
רווח נקי (הפסד)
מיוחס ל:
בעלי המניות של החברה
זכויות שאינן מקנות שליטה
רווח נקי (הפסד)
רווח נקי (הפסד) למניה המיוחס לבעלי המניות
של החברה בסיסי ומדולל (בש"ח)

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

לשנה	ל- 3 חודשים שהסתיימו		
שהסתיימה	ביום 31 במרס		
ביום	2014	2015	
31 בדצמבר	2014	2015	
מבוקר	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח		
70,635	70,781	(6,784)	רווח נקי (הפסד)
			רווח (הפסד) כולל אחר:
			<u>פריטי רווח (הפסד) כולל אחר, שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח</u>
			<u>הכולל, הועברו או יועברו לרווח והפסד</u>
21,264	1,131	1,596	התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ
130,937	79,192	134,122	שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שנזקק לקרנות הון
(97,668)	(12,881)	(62,522)	רווחים והפסדים נטו ממימוש של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועברו לדוחות רווח והפסד
7,965	963	834	הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוחות רווח והפסד
62,498	68,405	74,030	סה"כ פריטי רווח כולל אחר, שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל, הועברו או יועברו לרווח והפסד
23,567	25,796	27,917	מסים על ההכנסה
38,931	42,609	46,113	סה"כ פריטי רווח כולל אחר, נטו, שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל, הועברו או יועברו לרווח והפסד
			<u>פריט של רווח (הפסד) כולל אחר שלא יועבר לרווח והפסד</u>
7,955	9	(10,150)	רווח (הפסד) ממדידה מחדש בגין תוכניות להטבה מוגדרת
3,000	3	(3,828)	מסים על ההכנסה (הטבת מס)
4,955	6	(6,322)	פריט של רווח (הפסד) כולל אחר, נטו שלא יועבר לרווח והפסד
43,886	42,615	39,791	רווח כולל אחר, נטו
114,521	113,396	33,007	סך-הכל רווח כולל
			מיוחס ל:
113,763	113,194	32,799	בעלי המניות של החברה
758	202	208	זכויות שאינן מקנות שליטה
114,521	113,396	33,007	

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

מיוחס לבעלי מניות החברה									
הון מניות	פרמיה על מניות	קרן הון בגין עסקת בשלום	קרן הון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה	התאמות הנובעות מתרגום דוחות של פעילויות חוץ	קרנות הון אחרות	יתרת עודפים	סה"כ	זכויות שאינן מקנות שליטה	סה"כ הון
בלתי מבוקר									
אלפי ש"ח									
291,332	333,486	40,085	177,280	8,245	7,034	688,994	1,546,456	1,314	1,547,770
-	-	-	-	-	-	(6,992)	(6,992)	208	(6,784)
-	-	-	-	1,596	-	-	1,596	-	1,596
-	-	-	134,122	-	-	-	134,122	-	134,122
-	-	-	(62,522)	-	-	-	(62,522)	-	(62,522)
-	-	-	834	-	-	-	834	-	834
-	-	-	-	-	-	(10,150)	(10,150)	-	(10,150)
-	-	-	(27,315)	(602)	-	3,828	(24,089)	-	(24,089)
-	-	-	45,119	994	-	(6,322)	39,791	-	39,791
-	-	-	45,119	994	-	(13,314)	32,799	208	33,007
-	-	-	-	-	-	-	-	(995)	(995)
291,332	333,486	40,085	222,399	9,239	7,034	675,680	1,579,255	527	1,579,782

יתרה ליום 1 בינואר, 2015 (מבוקר)

רווח נקי (הפסד)

התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ

שינוי נטו בשווי ההון של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שנזקף לקרנות הון

רווחים והפסדים נטו ממימוש של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועברו לדוחות רווח והפסד

הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוחות רווח והפסד

הפסד ממדידה מחדש בגין תוכניות להטבה מוגדרת

הטבת מס (מסים על ההכנסה) המתייחסים לפריטים של רווח (הפסד) כולל אחר

סה"כ רווח (הפסד) כולל אחר

סה"כ הרווח (ההפסד) הכולל

דיבידנד שחולק

יתרה ליום 31 במרס, 2015

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

מיוחס לבעלי מניות החברה									
הון מניות	פרמיה על מניות	קרן הון בגין עסקת תשלום מבוסס מניות	קרן הון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה	התאמות הנובעות מתרגום דוחות של פעילויות חוץ	קרנות הון אחרות	יתרת עודפים	סה"כ	זכויות שאינן מקנות שליטה	סה"כ הון
בלתי מבוקר									
אלפי ש"ח									
291,332	333,486	40,085	151,595	(5,001)	7,034	664,162	1,482,693	1,551	1,484,244
-	-	-	-	-	-	70,579	70,579	202	70,781
-	-	-	-	1,131	-	-	1,131	-	1,131
-	-	-	79,192	-	-	-	79,192	-	79,192
-	-	-	(12,881)	-	-	-	(12,881)	-	(12,881)
-	-	-	963	-	-	-	963	-	963
-	-	-	-	-	-	9	9	-	9
-	-	-	(25,369)	(427)	-	(3)	(25,799)	-	(25,799)
-	-	-	41,905	704	-	6	42,615	-	42,615
-	-	-	41,905	704	-	70,585	113,194	202	113,396
291,332	333,486	40,085	193,500	(4,297)	7,034	734,747	1,595,887	1,753	1,597,640

יתרה ליום 1 בינואר, 2014 (מבוקר)

רווח נקי

התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ

שינוי נטו בשווי ההון של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שנזקק לקרנות הון

רווחים והפסדים נטו ממימוש של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועברו לדוחות רווח והפסד

הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוחות רווח והפסד

רווח ממדידה מחדש בגין תוכניות להטבה מוגדרת

מסים על ההכנסה המתייחסים לפריטים של רווח כולל אחר

סה"כ רווח כולל אחר

סה"כ הרווח הכולל

יתרה ליום 31 במרס, 2014

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

מיוחס לבעלי מניות החברה									
הון מניות	פרמיה על מניות	קרן הון בגין עסקת משלום	קרן הון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה	התאמות הנובעות מתרגום דוחות של פעילויות חוץ מבוקר	קרנות הון אחרות	יתרת עודפים	סה"כ	זכויות שאינן מקנות שליטה	סה"כ הון
אלפי ש"ח									
291,332	333,486	40,085	151,595	(5,001)	7,034	664,162	1,482,693	1,551	1,484,244
-	-	-	-	-	-	69,877	69,877	758	70,635
-	-	-	-	21,264	-	-	21,264	-	21,264
-	-	-	130,937	-	-	-	130,937	-	130,937
-	-	-	(97,668)	-	-	-	(97,668)	-	(97,668)
-	-	-	7,965	-	-	-	7,965	-	7,965
-	-	-	-	-	-	7,955	7,955	-	7,955
-	-	-	(15,549)	(8,018)	-	(3,000)	(26,567)	-	(26,567)
-	-	-	25,685	13,246	-	4,955	43,886	-	43,886
-	-	-	25,685	13,246	-	74,832	113,763	758	114,521
-	-	-	-	-	-	(50,000)	(50,000)	(995)	(50,995)
291,332	333,486	40,085	177,280	8,245	7,034	688,994	1,546,456	1,314	1,547,770

יתרה ליום 1 בינואר, 2014

רווח נקי

התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ

שינוי נטו בשווי ההגון של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שנזקק לקרנות הון

רווחים והפסדים נטו ממימוש של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועברו לדוחות רווח והפסד

הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוחות רווח והפסד

רווח ממדידה מחדש בגין תוכניות להטבה מוגדרת

מסים על ההכנסה המתייחסים לפריטים של רווח כולל אחר

סה"כ רווח כולל אחר

סה"כ הרווח הכולל

דיבידנד שחולק

יתרה ליום 31 בדצמבר, 2014

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

לשנה שהסתיימה			נספח	
ביום 31 בדצמבר 2014	ל- 3 חודשים שהסתיימו			
	ביום 31 במרס			
	2014	2015		
מבוקר	בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח				
625,333	7,904	350,181	(א)	תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת
				תזרימי מזומנים מפעילות השקעה
(4,612)	937	3,655		החזר השקעות (השקעות) מחברות כלולות
4,408	515	1,517		דיבידנד שהתקבל מחברות כלולות
(98,926)	(10,905)	(16,904)		השקעה ברכוש קבוע
(128,396)	(29,223)	(25,811)		השקעה בנכסים בלתי מוחשיים
2,989	385	400		תמורה ממימוש רכוש קבוע
(224,537)	(38,291)	(37,143)		מזומנים נטו ששימשו לפעילות השקעה
				תזרימי מזומנים מפעילות מימון
202,172	-	-		קבלת התחייבויות פיננסיות (בניכוי הוצאות הנפקה)
(117,937)	(3,146)	(5,310)		פרעון התחייבויות פיננסיות
(50,000)	-	-		דיבידנד ששולם לבעלי מניות החברה
(995)	-	(995)		דיבידנד ששולם לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
33,240	(3,146)	(6,305)		מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) מימון
432	851	(1,657)		הפרשי שער בגין יתרות מזומנים ושווי מזומנים
434,468	(32,682)	305,076		עליה (ירידה) במזומנים ושווי מזומנים
1,119,403	1,119,403	1,553,871	(ב)	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה
1,553,871	1,086,721	1,858,947	(ג)	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

לשנה שהסתיימה		
ל- 3 חודשים שהסתיימו	ביום 31 במרס	
ביום 31 בדצמבר	2014	2015
2014	2014	2015
מבוקר	בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח		

			(א) תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת
70,635	70,781	(6,784)	רווח נקי (הפסד) לתקופה
			התאמות לסעיפי רווח והפסד:
(34,870)	(1,303)	(2,028)	חלק ברווחי חברות כלולות
(1,090,589)	(461,459)	(796,543)	רווחים נטו מהשקעות פיננסיות עבור חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
			הפסדים (רווחים) נטו מהשקעות פיננסיות אחרות:
(189,364)	(13,842)	(46,538)	נכסי חוב סחירים
(273,376)	(17,377)	22,159	נכסי חוב שאינם סחירים
(19,398)	(9,692)	(7,642)	מניות
79,092	1,877	4,233	השקעות אחרות
(403,046)	(39,034)	(27,788)	הוצאות מימון בגין התחייבויות פיננסיות (שחיקת התחייבויות פיננסיות)
53,534	5,352	(3,231)	הפסד (רווח) ממימוש רכוש קבוע
(169)	13	(92)	ירידה בשווי ההוגן של נדל"ן להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה
966	-	-	עליה בשווי ההוגן של נדל"ן להשקעה אחר
(5,899)	-	-	פחת והפחתות:
34,430	8,370	8,354	רכוש קבוע
139,674	34,409	34,326	נכסים בלתי מוחשיים

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	ל- 3 חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס	אלפי ש"ח
2014	2014	2015
מבוקר	בלתי מבוקר	

(א) תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת (המשך)

2,881,645	781,360	1,176,428	שינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
673,804	150,235	190,136	שינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
(2,869)	(1,029)	92	עסקאות תשלום מבוסס מניות
(179,914)	60,782	93,504	שינוי בנכסי ביטוח משנה
(47,387)	(20,961)	(28,278)	שינוי בהוצאות רכישה נדחות
38,476	42,148	(2,016)	מסים על ההכנסה (הטבת מס)
			שינויים בסעיפים מאזניים אחרים:
			השקעות פיננסיות ונדל"ן להשקעה עבור חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה:
(2,156)	(400)	(610)	רכישות והשבחות נדל"ן להשקעה
(1,816,491)	(378,725)	(540,590)	רכישות, נטו של השקעות פיננסיות
			השקעות פיננסיות ונדל"ן להשקעה אחר:
(1,323)	(200)	(307)	רכישות והשבחות נדל"ן להשקעה
(453,460)	(191,378)	108,437	תמורה ממימוש (רכישות), נטו של השקעות פיננסיות
(43,583)	(129,965)	(129,065)	פרמיות לגבייה
(55,562)	(25,210)	(12,585)	חייבים ויתרות חובה
28,622	(68,955)	63,110	זכאים ויתרות זכות
4,375	2,004	2,260	התחייבויות בשל הטבות לעובדים
(281,792)	(233,946)	133,514	סך ההתאמות הדרושות להצגת תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת
			מזומנים ששולמו והתקבלו במהלך התקופה עבור:
(60,693)	(1,256)	(1,176)	ריבית ששולמה
718,450	160,185	156,474	ריבית שהתקבלה
(88,145)	(37,232)	(24,719)	מסים ששולמו
75,330	-	31,854	מסים שהתקבלו
191,548	49,372	61,018	דיבידנד שהתקבל
836,490	171,069	223,451	
625,333	7,904	350,181	סך הכל תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

לשנה	ל- 3 חודשים שהסתיימו	
שהסתיימה	ביום 31 במרס	
ביום	2014	2015
31 בדצמבר	בלתי מבוקר	
2014	אלפי ש"ח	
מבוקר		

753,834	753,834	1,288,445
365,569	365,569	265,426
<u>1,119,403</u>	<u>1,119,403</u>	<u>1,553,871</u>

1,288,445	883,903	1,533,438
265,426	202,818	325,509
<u>1,553,871</u>	<u>1,086,721</u>	<u>1,858,947</u>

(ב) מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה

מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
מזומנים ושווי מזומנים אחרים

יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה

(ג) מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה

מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
מזומנים ושווי מזומנים אחרים

יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

באור 1: - כללי

תאור החברה

מנורה מבטחים ביטוח בע"מ (להלן - החברה) נשלטת על-ידי מנורה מבטחים החזקות בע"מ (להלן - החברה האם), שהינה חברה ציבורית הנסחרת בבורסה לניירות ערך בתל-אביב יפו, המחזיקה ב- 100% מהון המניות של החברה. החברה פועלת בכל ענפי הביטוח העיקריים ובכללם ביטוח כללי, ביטוח חיים וביטוח בריאות.

החברה הינה תושבת ישראל, אשר נתאגדה בישראל וכתובתה הרשמית הינה אלנבי 115, תל אביב-יפו.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית

א. מתכונת העריכה של הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים

דוחות כספיים ביניים אלה נערכו במתכונת מתומצתת ליום 31 במרס, 2015 ולתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך (להלן - דוחות כספיים ביניים מאוחדים). יש לעיין בדוחות אלה בהקשר לדוחות הכספיים השנתיים ליום 31 בדצמבר, 2014 ולשנה שהסתיימה באותו תאריך ולבאורים אשר נלוו אליהם (להלן - הדוחות הכספיים השנתיים המאוחדים).

הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים ערוכים בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי 34 - "דיווח כספי לתקופות ביניים", ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על ידי המפקח על הביטוח בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981.

המדיניות החשבונאית אשר יושמה בעריכת הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים עקבית לזו שיושמה בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים המאוחדים.

ב. שימוש באומדנים ושיקול דעת

בעריכת תמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS), נדרשת הנהלת החברה להשתמש בשיקול דעת בהערכות, אומדנים והנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות ועל הסכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שההנחות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה.

שיקול הדעת של ההנהלה, בעת יישום המדיניות החשבונאית של החברה וההנחות העיקריות ששימשו בהערכות הכרוכות באי וודאות, הינם עקביים עם אלו ששימשו בדוחות הכספיים השנתיים, למעט האמור להלן:

בתקופת הדוח, עדכנה החברה את ההנחות בחישוב הפרשות לתביעות תלויות בגין תביעות חד פעמיות במגזרי ביטוח חיים ובריאות בענפי מוות, נכות ומחלות קשות, אשר חלקן לא נכללו במודל האקטוארי. העדכון נובע מהערכת אומדן תביעות תלויות שנסגרו ונפתחו מחדש בתקופות דיווח מאוחרות יותר. בהתאם, בוצעה הגדלה בהפרשה לתביעות תלויות בענפים אלו, בסך של כ- 29 מיליוני ש"ח לפני מס בשייר במגזר ביטוח חיים ובסך של כ- 2 מיליוני ש"ח לפני מס בשייר במגזר ביטוח בריאות. ההשפעה של שינוי האומדן האמור בשני המגזרים הינה בסך של כ- 19 מיליוני ש"ח לאחר מס.

בנוסף עדכנה החברה את ההתחייבויות הביטוחיות בביטוח חיים ובביטוח בריאות בשל ירידת עקום הריבית בתוספת פרמיית אי הנזילות. לפרטים נוספים ראה באור 7 להלן.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ג. שינויים מוצעים בחישוב עתודות ביטוח בביטוח כללי

בחודש פברואר 2013 פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (חישוב עתודות ביטוח בביטוח כללי), התשע"ג-2013 (להלן - "התקנות החדשות") וחוזר שעודכן בחודש ינואר 2015 (להלן, ביחד - "התיקון") שעניינם עדכון הוראות הדין הקיימות בנושא חישוב עתודות ביטוח בביטוח כללי.

התיקון ביטל את תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (דרכי חישוב הפרשות לתביעות עתידיות בביטוח כללי), התשמ"ה-1984, כאשר במקומן תבואנה התקנות החדשות. השינוי המרכזי שיחול עם כניסת התיקון לתוקף הינו ביטול, החל מהדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר, 2015, של עתודת עודף הכנסות על הוצאות (להלן - "העתודה"). העתודה מחושבת, כיום לתקופה של שלוש שנים, בענפי ביטוח כללי עם זנב תביעות ארוך (בעיקר רכב חובה וחבויות) אשר מחושבת לגביהם הערכה אקטוארית.

בנוסף, כצעד משלים לשינוי, פורסמה בחודש ינואר 2015, עמדת הממונה לעניין נוהג מיטבי לאקטוארים בבואם לחשב עתודות ביטוח בביטוח כללי לצורך הדוחות הכספיים כך שישקפו באופן נאות והולם את ההתחייבויות הביטוחיות. עמדת הממונה כוללת, בין היתר, את הקביעות הבאות:

1. "זהירות" משמעה כי, לגבי עתודה שחושבה על ידי אקטואר, "עתודה הולמת לכיסוי התחייבויות המבטח" פרושה כי קיים סיכוי סביר למדי ("fairly likely") כי ההתחייבות הביטוחית שנקבעה תספיק לכיסוי התחייבויות המבטח. לגבי תביעות תלויות בענפי חובה וחבויות הבחינה של "סיכוי סביר למדי" תכוון לאומדן הסתברות של 75% לפחות.
2. התייחסות לשיעור היוון תזרים מזומנים.
3. קיבוץ - לצורך עקרון הזהירות בענפים שאינם מקובצים (כהגדרתם בחוזר - ענפים סטטיסטיים), יש להתייחס לכל ענף בנפרד, אך ניתן לקבץ את הסיכונים מכל שנות החיתום (או נזק) בענף. בענפים מקובצים (שאינם סטטיסטיים), ניתן להתייחס לכולם כמקשה אחת.
4. קביעת גובה התחייבויות ביטוחיות בגין פוליסות שנמכרו בפרקי זמן הסמוכים לתאריך הדיווח ולסיכונים שטרם חלפו.

החברה בוחנת את ההשפעה הכוללת של התיקון על הדוחות הכספיים, יחד עם עמדת הממונה. בשלב זה לא ניתן להעריך את ההשפעה, שכן היישום לראשונה של עמדת הממונה יהיה בדצמבר 2015 ומחייב היערכות ממושכת.

ד. פרטים על שיעורי השינוי שחלו במדד המחירים לצרכן ובשער החליפין היציג של הדולר של ארה"ב

שער חליפין יציג של הדולר ארה"ב	מדד המחירים לצרכן	
	מדד ידוע	מדד בגין
%	%	%

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום:

31 במרס, 2015	(1.3)	(1.6)	2.3
31 במרס, 2014	(0.5)	(0.7)	0.5
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2014	(0.2)	(0.1)	12.0

באור 3: - מגזרי פעילות

הקבוצה פועלת במגזרי הפעילות הבאים:

1. מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח

מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח כולל את ענפי ביטוח חיים והוא מתמקד בעיקר בחסכון לטווח ארוך (במסגרת פוליסות ביטוח לסוגיהן) וכן בכיסויים ביטוחיים של סיכונים שונים כגון: מוות, נכות, אובדן כושר עבודה ועוד.

2. מגזר ביטוח בריאות

מגזר ביטוח בריאות כולל ביטוח סיעודי, ביטוח הוצאות רפואיות, מחלות קשות, ניתוחים והשתלות, ביטוח שיניים, עובדים זרים ועוד.

3. מגזר ביטוח כללי

מגזר ביטוח כללי כולל את ענפי החבויות והרכוש. בהתאם להוראות המפקח מפורט מגזר ביטוח כללי לפי ענפי רכב חובה, רכב רכוש, ענפי רכוש ואחרים וענפי חבויות אחרים.

● ענף רכב חובה

ענף רכב חובה מתמקד בכיסוי אשר רכישתו על-ידי בעל הרכב או הנוהג בו היא חובה על-פי דין ואשר מעניק כיסוי לנזק גוף (לנהג הרכב, לנוסעים ברכב או להולכי רגל) כתוצאה משימוש ברכב מנועי.

● ענף רכב רכוש

ענף רכב רכוש מתמקד בכיסוי נזקי רכוש לרכב המבוטח ונזקי רכוש שהרכב המבוטח יגרום לצד שלישי.

● ענפי רכוש ואחרים

יתר ענפי הרכוש שאינם רכב וחבויות וכן ענפי ביטוח אחרים.

● ענפי חבויות אחרים

ענפי החבויות מיועדים לכיסוי של חבויות המבוטח בגין נזק שייגרם לצד שלישי. ענפים אלו כוללים: אחריות כלפי צד ג', אחריות מעבידים, אחריות דירקטורים, אחריות מקצועית ואחריות המוצר וכן ענפים אחרים המחושבים בשיטת עודף הכנסות על הוצאות כגון כלי שייט, כלי טייס וערבות חוק המכר.

4. הפעילות שאינה מיוחסת למגזרי פעילות, כוללת פעילות של תיווך ביטוחי והכנסות מהשקעות והוצאות מימון שלא יוחסו למגזרי הפעילות האחרים.

עונתיות

1. ביטוח חיים ובריאות

ההכנסות מפרמיות בביטוח חיים ובביטוח בריאות אינן מתאפיינות בעונתיות. יחד עם זאת, עקב העובדה שההפקדות לביטוחי חיים נהנות מהטבות מס, חלק ניכר מהמכירות החדשות מתבצע בסוף השנה.

2. ביטוח כללי

מחזור ההכנסות מפרמיות ברוטו בביטוח כללי מתאפיין בעונתיות, הנובעת בעיקר מביטוחי כלי רכב של קבוצות עובדים שונות וציי רכבים של עסקים, אשר תאריכי חידושם הם בדרך כלל בחודש ינואר וכן מפוליסות שונות של בתי עסק, אשר תאריכי חידושן הם בדרך כלל בחודש ינואר או בחודש אפריל. השפעתה של עונתיות זו על הרווח המדווח מנוטרלת באמצעות ההפרשה לפרמיה שטרם הורווחה.

במרכיבי ההוצאות האחרים, כגון תביעות, ובמרכיבי ההכנסות האחרים, כגון הכנסות מהשקעות, לא קיימת עונתיות מובהקת, ולכן גם לא קיימת עונתיות מובהקת ברווח. עם זאת, ראוי לציין, כי עונת חורף קשה עלולה לגרום לעלייה בתביעות, בעיקר בענף רכב רכוש, ברבעונים הראשון והרביעי של השנה, וכתוצאה מכך לקיטון ברווח המדווח.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 31 במרס, 2015					
סה"כ	התאמות וקיזוזים	לא מיוחס למגזרי פעילות	ביטוח כללי	ביטוח בריאות	ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
1,189,171	-	-	531,881	137,585	519,705
166,470	-	-	108,881	28,988	28,601
1,022,701	-	-	423,000	108,597	491,104
836,082	(4,669)	19,502	4,681	6,305	810,263
139,009	-	-	-	-	139,009
24,068	(1,408)	3,425	23,582	(3,877)	2,346
7,099	-	7,092	-	-	7
2,028,959	(6,077)	30,019	451,263	111,025	1,442,729
1,768,219	-	-	402,417	51,939	1,313,863
(48,496)	-	-	(105,298)	79,830	(23,028)
1,719,723	-	-	297,119	131,769	1,290,835
230,050	(1,444)	-	105,924	43,984	81,586
94,423	(4,633)	7,928	25,679	13,038	52,411
(4,409)	-	(3,222)	664	(419)	(1,432)
2,039,787	(6,077)	4,706	429,386	188,372	1,423,400
2,028	-	-	961	191	876
(8,800)	-	25,313	22,838	(77,156)	20,205
63,880	-	29,533	26,681	1,112	6,554
55,080	-	54,846	49,519	(76,044)	26,759
ליום 31 במרס, 2015					
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
10,382,700	-	-	4,123,356	1,013,322	5,246,022
20,244,724	-	-	-	61,573	20,183,151

פרמיות שהורווחו ברוטו

פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה

פרמיות שהורווחו בשייר

רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון

הכנסות מדמי ניהול

הכנסות מעמלות (החזרי עמלות)

הכנסות אחרות

סך כל ההכנסות

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה

ברוטו

חלקם של מבטחי משנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין

חוזי ביטוח

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה

בשייר

עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות

הוצאות הנהלה וכלליות

הוצאות מימון (שחיקת התחייבויות פיננסיות)

סך כל ההוצאות

חלק ברווחי חברות כלולות

רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה

רווח כולל אחר לפני מסים על ההכנסה

סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה

התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי

תשואה

התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 31 במרס, 2014					
סה"כ	התאמות וקיצוזים	לא מיוחס למגזרי פעילות	ביטוח כללי	ביטוח בריאות	ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
1,188,491	-	-	514,717	133,840	539,934
213,256	-	-	151,582	28,368	33,306
975,235	-	-	363,135	105,472	506,628
521,036	(4,548)	17,868	21,739	3,357	482,620
87,408	-	-	-	-	87,408
42,602	(1,251)	3,272	31,465	2,868	6,248
1,626,281	(5,799)	21,140	416,339	111,697	1,082,904
1,307,676	-	-	345,503	60,875	901,298
(112,810)	-	-	(92,396)	(3,674)	(16,740)
1,194,866	-	-	253,107	57,201	884,558
221,262	(1,287)	-	102,239	41,001	79,309
92,220	(4,512)	6,851	23,547	12,101	54,233
6,307	-	5,365	1,090	(12)	(136)
1,514,655	(5,799)	12,216	379,983	110,291	1,017,964
1,303	-	-	(507)	(6)	1,816
112,929	-	8,924	35,849	1,400	66,756
68,414	-	17,862	13,121	5,342	32,089
181,343	-	26,786	48,970	6,742	98,845
ליום 31 במרס, 2014					
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
9,668,995	-	-	3,772,480	813,402	5,083,113
16,968,011	-	-	-	54,627	16,913,384

פרמיות שהורווחו ברוטו
 פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
 פרמיות שהורווחו בשייר
 רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
 הכנסות מדמי ניהול
 הכנסות מעמלות
 סך כל ההכנסות
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
 חלקם של מבטחי משנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
 עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
 הוצאות הנהלה וכלליות
 הוצאות מימון
 סך כל ההוצאות
 חלק ברווחי (הפסדי) חברות כלולות
 רווח לפני מסים על ההכנסה
 רווח כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
 סך הכל הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה

התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
 התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2014					
סה"כ	התאמות וקיזוזים	לא מיוחס למגזרי פעילות	ביטוח כללי	ביטוח בריאות	ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח
מבוקר					
אלפי ש"ח					
4,762,482	-	-	2,122,112	554,048	2,086,322
762,536	-	-	531,398	113,045	118,093
3,999,946	-	-	1,590,714	441,003	1,968,229
1,562,772	(18,651)	27,128	139,924	35,900	1,378,471
245,278	-	-	-	-	245,278
141,815	(4,991)	12,790	95,070	10,973	27,973
480	-	471	-	-	9
5,950,291	(23,642)	40,389	1,825,708	487,876	3,619,960
5,317,974	-	-	1,698,485	512,973	3,106,516
(810,469)	-	-	(493,969)	(245,986)	(70,514)
4,507,505	-	-	1,204,516	266,987	3,036,002
918,762	(5,135)	-	437,916	168,242	317,739
388,796	(18,507)	33,663	95,631	50,307	227,702
60,987	-	53,585	3,642	862	2,898
5,876,050	(23,642)	87,248	1,741,705	486,398	3,584,341
34,870	-	-	12,098	4,110	18,662
109,111	-	(46,859)	96,101	5,588	54,281
70,453	-	50,812	(20,309)	7,187	32,763
179,564	-	3,953	75,792	12,775	87,044
ליום 31 בדצמבר, 2014					
מבוקר					
אלפי ש"ח					
10,192,564	-	-	3,980,018	1,020,876	5,191,670
19,068,296	-	-	-	63,823	19,004,473

פרמיות שהורווחו ברוטו

פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה

פרמיות שהורווחו בשייר

רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון

הכנסות מדמי ניהול

הכנסות מעמלות

הכנסות אחרות

סך כל ההכנסות

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו

חלקם של מבטחי משנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר

עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות

הוצאות הנהלה וכלליות

הוצאות מימון

סך כל ההוצאות

חלק ברווחי חברות כלולות

רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה

רווח (הפסד) כולל אחר לפני מסים על ההכנסה

סך הכל הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה

התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה

התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

א. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי

ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 31 במרס, 2015					
רכב חובה	רכב רכוש	ענפי רכוש ואחרים (*)	חבויות אחרים (**)	סה"כ	
ענפי					
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
151,512	287,226	159,761	96,502	695,001	פרמיות ברוטו
2,591	24,110	93,145	21,172	141,018	פרמיות ביטוח משנה
148,921	263,116	66,616	75,330	553,983	פרמיות בשייר
(33,650)	(58,535)	(14,207)	(24,591)	(130,983)	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
115,271	204,581	52,409	50,739	423,000	פרמיות שהורווחו בשייר
(31)	1,775	1,539	1,398	4,681	רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון
-	340	21,506	1,736	23,582	הכנסות מעמלות
115,240	206,696	75,454	53,873	451,263	סך כל ההכנסות
77,059	163,952	110,321	51,085	402,417	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
(3,296)	(8,811)	(73,438)	(19,753)	(105,298)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
73,763	155,141	36,883	31,332	297,119	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
9,100	49,341	32,432	15,051	105,924	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
5,701	10,218	6,245	3,515	25,679	הוצאות הנהלה וכלליות
130	62	361	111	664	הוצאות מימון
88,694	214,762	75,921	50,009	429,386	סך כל ההוצאות
558	128	36	239	961	חלק ברווחי חברות כלולות
27,104	(7,938)	(431)	4,103	22,838	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
17,025	2,622	19	7,015	26,681	רווח כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
44,129	(5,316)	(412)	11,118	49,519	סך הכל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה
1,832,401	561,113	477,428	1,252,414	4,123,356	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 31 במרס, 2015 (בלתי מבוקר)
1,750,285	514,169	145,600	780,133	3,190,187	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, בשייר ליום 31 במרס, 2015 (בלתי מבוקר)

(*) ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אבדן רכוש, בתי עסק ודירות אשר הפעילות בגינם מהווה 77% מסך הפרמיות בענפים אלו.

(**) ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מעבידים, צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 83% מסך הפרמיות בענפים אלו.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

א. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי (המשך)

ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 31 במרס, 2014					
רכב חובה	רכב רכוש	ענפי רכוש	ענפי חבויות	סה"כ	
		(ואחרים *)	(אחרים **)		
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
155,466	266,103	167,766	90,170	679,505	פרמיות ברוטו
2,518	13,789	95,744	16,825	128,876	פרמיות ביטוח משנה
152,948	252,314	72,022	73,345	550,629	פרמיות בשייר
(38,114)	(92,304)	(23,060)	(34,016)	(187,494)	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
114,834	160,010	48,962	39,329	363,135	פרמיות שהורווחו בשייר
9,597	4,313	2,581	5,248	21,739	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
-	5,200	22,967	3,298	31,465	הכנסות מעמלות
124,431	169,523	74,510	47,875	416,339	סך כל ההכנסות
84,318	148,619	57,014	55,552	345,503	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
(1,565)	(32,852)	(34,642)	(23,337)	(92,396)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
82,753	115,767	22,372	32,215	253,107	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
9,378	44,631	34,121	14,109	102,239	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
5,401	9,242	5,772	3,132	23,547	הוצאות הנהלה וכלליות
237	322	353	178	1,090	הוצאות מימון
97,769	169,962	62,618	49,634	379,983	סך כל ההוצאות
(306)	(61)	(20)	(120)	(507)	חלק בהפסדי חברות כלולות
26,356	(500)	11,872	(1,879)	35,849	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
7,930	1,579	509	3,103	13,121	רווח כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
34,286	1,079	12,381	1,224	48,970	סך הכל הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה
1,739,182	535,851	409,088	1,088,359	3,772,480	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 31 במרס, 2014 (בלתי מבוקר)
1,652,659	444,620	128,951	678,616	2,904,846	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, בשייר ליום 31 במרס, 2014 (בלתי מבוקר)

(*) ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אבדן רכוש, בתי עסק ודירות אשר הפעילות בגינם מהווה 79% מסך הפרמיות בענפים אלו.

(**) ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מעבידים, צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 85% מסך הפרמיות בענפים אלו.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

א. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2014					
רכב חובה	רכב רכוש	ענפי רכוש (ואחרים *)	ענפי חבויות (אחרים **)	סה"כ	
אלפי ש"ח					
482,219	849,596	548,390	314,848	2,195,053	פרמיות ברוטו
10,167	35,672	333,932	101,459	481,230	פרמיות ביטוח משנה
472,052	813,924	214,458	213,389	1,713,823	פרמיות בשייר
(1,501)	(89,537)	(11,132)	(20,939)	(123,109)	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
470,551	724,387	203,326	192,450	1,590,714	פרמיות שהורווחו בשייר
70,051	22,903	12,560	34,410	139,924	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
-	17,418	72,412	5,240	95,070	הכנסות מעמלות
540,602	764,708	288,298	232,100	1,825,708	סך כל ההכנסות
406,241	588,272	425,198	278,774	1,698,485	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
(2,102)	(81,891)	(327,888)	(82,088)	(493,969)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
404,139	506,381	97,310	196,686	1,204,516	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
38,799	196,581	142,315	60,221	437,916	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
21,841	36,941	24,077	12,772	95,631	הוצאות הנהלה וכלליות
754	877	1,417	594	3,642	הוצאות מימון
465,533	740,780	265,119	270,273	1,741,705	סך כל ההוצאות
7,338	1,472	456	2,832	12,098	חלק ברווחי חברות כלולות
82,407	25,400	23,635	(35,341)	96,101	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
(13,575)	(1,735)	11	(5,010)	(20,309)	רווח (הפסד) כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
68,832	23,665	23,646	(40,351)	75,792	סך הכל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה
1,802,654	493,190	478,375	1,205,799	3,980,018	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 31 בדצמבר, 2014 (מבוקר)
1,721,898	460,657	120,896	746,947	3,050,398	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, בשייר ליום 31 בדצמבר, 2014 (מבוקר)

(*) ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אבדן רכוש, בתי עסק ודירות אשר הפעילות בגינם מהווה 76% מסך הפרמיות בענפים אלו.

(**) ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מעבידים, צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 84% מסך הפרמיות בענפים אלו.

באור 4: - מכשירים פיננסיים

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה

1. להלן פירוט הנכסים המוחזקים כנגד חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה:

ליום	ליום 31 במרס		
31 בדצמבר	2014	2015	
מבוקר	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח		
72,152	71,362	72,762	נדל"ן להשקעה
			השקעות פיננסיות:
6,399,325	5,807,146	6,707,549	נכסי חוב סחירים
3,880,914	3,776,801	4,117,068	נכסי חוב שאינם סחירים (*)
3,684,180	3,831,219	4,035,978	מניות
3,879,406	2,629,938	4,157,644	השקעות פיננסיות אחרות (**)
17,843,825	16,045,104	19,018,239	סך הכל השקעות פיננסיות
1,288,445	883,903	1,533,438	מזומנים ושווי מזומנים
150,729	103,408	135,092	אחר
19,355,151	17,103,777	20,759,531	סך הכל נכסים עבור חוזים תלויי תשואה
487,203	490,844	480,485	(*) כולל נכסים שנמדדו לפי עלות מופחתת בהתאם להוראת שעה שפרסם המפקח
561,229	567,229	562,134	השווי ההוגן של הנכסים כאמור

(**) השקעות פיננסיות אחרות כוללות בעיקר השקעות בתעודות סל, תעודות השתתפות בקרנות נאמנות, קרנות השקעה, נגזרים פיננסיים, חוזים עתידיים, אופציות ומוצרים מובנים.

2. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות

הטבלה שלהלן מציגה ניתוח של הנכסים הפיננסיים המוצגים בשווי הוגן. הרמות השונות הוגדרו באופן הבא:

- רמה 1- שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש במחירים מצוטטים (לא מתואמים) בשוק פעיל למכשירים זהים.
- רמה 2- שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש בנתונים נצפים, ישירים או בלתי ישירים, שאינם כלולים ברמה 1 לעיל.
- רמה 3- שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש בנתונים שאינם מבוססים על נתוני שוק נצפים.

עבור מכשירים פיננסיים אשר נמדדים בשווי הוגן באופן עיתי, החברה מעריכה בסוף כל תקופת דיווח האם נעשו העברות בין הרמות השונות של מדרג השווי ההוגן.

באור 4: - מכשירים פיננסיים (המשך)

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה (המשך)

2. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות (המשך)

ליום 31 במרס, 2015			
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1
בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח			
השקעות פיננסיות:			
6,707,549	-	158,352	6,549,197
נכסי חוב סחירים			
3,636,583	8,598	3,627,985	-
נכסי חוב שאינם סחירים			
4,035,978	39,446	9,223	3,987,309
מניות			
4,157,644	1,089,707	517,642	2,550,295
השקעות פיננסיות אחרות			
18,537,754	1,137,751	4,313,202	13,086,801
סה"כ			

ליום 31 במרס, 2014			
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1
בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח			
השקעות פיננסיות:			
5,807,146	-	8,328	5,798,818
נכסי חוב סחירים			
3,285,957	8,046	3,277,911	-
נכסי חוב שאינם סחירים			
3,831,219	81,313	-	3,749,906
מניות			
2,629,938	999,555	128,677	1,501,706
השקעות פיננסיות אחרות			
15,554,260	1,088,914	3,414,916	11,050,430
סה"כ			

ליום 31 בדצמבר, 2014			
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1
מבוקר			
אלפי ש"ח			
השקעות פיננסיות:			
6,399,325	-	198,360	6,200,965
נכסי חוב סחירים			
3,393,711	14,014	3,379,697	-
נכסי חוב שאינם סחירים			
3,684,180	38,671	133,588	3,511,921
מניות			
3,879,406	1,078,686	402,885	2,397,835
השקעות פיננסיות אחרות			
17,356,622	1,131,371	4,114,530	12,110,721
סה"כ			

באור 4: - מכשירים פיננסיים (המשך)

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה (המשך)

3. נכסים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח				
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד				
בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח				
סה"כ	השקעות פיננסיות אחרות	מניות	נכסי חוב שאינם סחירים	
1,131,371	1,078,686	38,671	14,014	יתרה ליום 1 בינואר, 2015 (מבוקר)
(3,047)	(4,426)	775	604	סך הרווחים (הפסדים) שהוכרו ברווח והפסד
42,971	42,971	-	-	רכישות
(27,524)	(27,524)	-	-	מכירות
(885)	-	-	(885)	פדיונות
(5,135)	-	-	(5,135)	העברות מתוך רמה 3
<u>1,137,751</u>	<u>1,089,707</u>	<u>39,446</u>	<u>8,598</u>	יתרה ליום 31 במרס, 2015
				סך הרווחים (הפסדים) לתקופה שלא מומשו ושהוכרו ברווח והפסד בגין נכסים המוחזקים נכון ליום 31 במרס, 2015
<u>6,591</u>	<u>6,035</u>	<u>775</u>	<u>(219)</u>	

בתקופת הדוח לא היו מעברים מהותיים בין רמה 1 ובין רמה 2.

באור 4: - מכשירים פיננסיים (המשך)

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה (המשך)

3. נכסים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3 (המשך)

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח			
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד			
בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח			
סה"כ	השקעות פיננסיות אחרות	מניות	נכסי חוב שאינם סחירים
1,078,540	986,921	82,583	9,036
23,234	24,048	(1,270)	456
20,582	20,582	-	-
(31,996)	(31,996)	-	-
(642)	-	-	(642)
730	-	-	730
(1,534)	-	-	(1,534)
1,088,914	999,555	81,313	8,046
31,047	32,096	(1,270)	221

יתרה ליום 1 בינואר, 2014 (מבוקר)
סך הרווחים (הפסדים) שהוכרו
ברווח והפסד
רכישות
מכירות
פדיונות
העברות אל רמה 3
העברות מתוך רמה 3

יתרה ליום 31 במרס, 2014
סך הרווחים (הפסדים) לתקופה
שלא מומשו ושהוכרו ברווח והפסד
בגין נכסים המוחזקים נכון
ליום 31 במרס, 2014

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח			
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד			
מבוקר			
אלפי ש"ח			
סה"כ	השקעות פיננסיות אחרות	מניות	נכסי חוב שאינם סחירים
1,078,540	986,921	82,583	9,036
180,359	129,011	51,907	(559)
125,002	125,002	-	-
(167,760)	(146,994)	(20,766)	-
(3,141)	-	-	(3,141)
18,189	1,740	59	16,390
(99,818)	(16,994)	(75,112)	(7,712)
1,131,371	1,078,686	38,671	14,014
139,044	152,358	(7,912)	(5,402)

יתרה ליום 1 בינואר, 2014
סך הרווחים (הפסדים) שהוכרו
ברווח והפסד
רכישות
מכירות
פדיונות
העברות אל רמה 3
העברות מתוך רמה 3

יתרה ליום 31 בדצמבר, 2014
סך הרווחים (הפסדים) לתקופה
שלא מומשו ושהוכרו ברווח והפסד
בגין נכסים המוחזקים נכון ליום 31
בדצמבר, 2014

באור 4: - מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. השקעות פיננסיות אחרות

1. נכסי חוב שאינם סחירים

ההרכב:

ליום 31 במרס, 2015	
ערך בספרים	שווי הוגן
בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח	

3,362,560	2,539,814
-----------	-----------

3,452,832	2,995,847
-----------	-----------

6,815,392	5,535,661
-----------	-----------

אגרות חוב ממשלתיות

אג"ח מיועדות

נכסי חוב אחרים:

שאינם ניתנים להמרה

סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

ליום 31 במרס, 2014	
ערך בספרים	שווי הוגן
בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח	

3,118,118	2,477,870
-----------	-----------

3,285,196	2,873,137
-----------	-----------

6,403,314	5,351,007
-----------	-----------

אגרות חוב ממשלתיות

אג"ח מיועדות

נכסי חוב אחרים:

שאינם ניתנים להמרה

סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

ליום 31 בדצמבר, 2014	
ערך בספרים	שווי הוגן
מבוקר	
אלפי ש"ח	

3,209,949	2,503,254
-----------	-----------

3,358,906	3,023,835
-----------	-----------

6,568,855	5,527,089
-----------	-----------

אגרות חוב ממשלתיות

אג"ח מיועדות

נכסי חוב אחרים:

שאינם ניתנים להמרה

סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

באור 4: - מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

2. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות

הטבלה שלהלן מציגה ניתוח של הנכסים הפיננסיים המוצגים בשווי הוגן. הרמות השונות הוגדרו בסעיף א.2. לעיל.

עבור מכשירים פיננסיים אשר מוכרים בשווי הוגן באופן עיתי, מתבצעת הערכה בסוף כל תקופת דיווח האם נעשו העברות בין הרמות השונות של מדרג השווי ההוגן.

ליום 31 במרס, 2015			
רמה 1	רמה 2	רמה 3	סה"כ
בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח			
2,803,879	52,761	-	2,856,640
198,185	-	7,006	205,191
682,363	168,376	141,042	991,781
3,684,427	221,137	148,048	4,053,612

נכסי חוב סחירים	
מניות	
השקעות פיננסיות אחרות	
סה"כ	

ליום 31 במרס, 2014			
רמה 1	רמה 2	רמה 3	סה"כ
בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח			
3,098,939	2,372	-	3,101,311
190,161	-	13,138	203,299
492,473	38,729	146,075	677,277
3,781,573	41,101	159,213	3,981,887

נכסי חוב סחירים	
מניות	
השקעות פיננסיות אחרות	
סה"כ	

ליום 31 בדצמבר, 2014			
רמה 1	רמה 2	רמה 3	סה"כ
מבוקר			
אלפי ש"ח			
2,944,193	61,763	-	3,005,956
189,639	-	6,138	195,777
660,715	131,573	144,526	936,814
3,794,547	193,336	150,664	4,138,547

נכסי חוב סחירים	
מניות	
אחרות	
סה"כ	

באור 4: - מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

3. נכסים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח			
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח			
והפסד ונכסים פיננסיים זמינים למכירה			
מניות	אחרות	סה"כ	
בלתי מבוקר			
6,138	144,526	150,664	יתרה ליום 1 בינואר, 2015 (מבוקר)
-	507	507	סך הרווחים שהוכרו ברווח והפסד
868	(3,277)	(2,409)	סך הרווחים (הפסדים) שהוכרו ברווח כולל
-	5,509	5,509	אחר
-	(6,223)	(6,223)	רכישות
-			מכירות
7,006	141,042	148,048	יתרה ליום 31 במרס, 2015
-	3,436	3,436	סך הרווחים לתקופה שלא מומשו ושהוכרו
-			ברווח והפסד בגין נכסים המוחזקים נכון ליום
-			31 במרס, 2015

בתקופת הדוח לא היו מעברים מהותיים בין רמה 1 ובין רמה 2.

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח			
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח			
והפסד ונכסים פיננסיים זמינים למכירה			
מניות	אחרות	סה"כ	
בלתי מבוקר			
13,100	142,269	155,369	יתרה ליום 1 בינואר, 2014 (מבוקר)
-	(136)	(136)	סך ההפסדים שהוכרו ברווח והפסד
38	4,577	4,615	סך הרווחים שהוכרו ברווח כולל אחר
-	2,123	2,123	רכישות
-	(2,758)	(2,758)	מכירות
13,138	146,075	159,213	יתרה ליום 31 במרס, 2014
-	328	328	סך הרווחים לתקופה שלא מומשו ושהוכרו
-			ברווח והפסד בגין נכסים המוחזקים נכון ליום
-			31 במרס, 2014

באור 4: - מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

3. נכסים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3 (המשך)

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח		
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח		
והפסד ונכסים פיננסיים זמינים למכירה		
סה"כ	אחרות	מניות
	מבוקר	
155,369	142,269	13,100
13,165	9,683	3,482
12,420	13,356	(936)
15,655	15,655	-
(39,165)	(29,639)	(9,526)
18	-	18
(6,798)	(6,798)	-
150,664	144,526	6,138
(738)	1,092	(1,830)

יתרה ליום 1 בינואר, 2014

סך הרווחים שהוכרו ברווח והפסד

סך הרווחים (הפסדים) שהוכרו ברווח כולל אחר

רכישות

מכירות

העברות אל רמה 3

העברות מתוך רמה 3

יתרה ליום 31 בדצמבר, 2014

סך הרווחים (הפסדים) לתקופה שלא מומשו ושהוכרו ברווח והפסד בגין נכסים המוחזקים נכון ליום 31 בדצמבר, 2014

באור 4: - מכשירים פיננסיים (המשך)

ג. התחייבויות פיננסיות

1. פירוט התחייבויות פיננסיות

ליום		ליום		ליום	
31 בדצמבר	ליום 31 במרס		31 בדצמבר	ליום 31 במרס	
2014	2014	2015	2014	2014	2015
	שווי הוגן			ערך בספרים	
מבוקר	בלתי מבוקר		מבוקר	בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח					
927,452	868,954	970,620	838,015	751,143	835,194
305,187	326,535	319,644	278,395	280,463	277,379
11,705	20,646	10,617	5,231	8,191	4,676
1,244,344	1,216,135	1,300,881	1,121,641	1,039,797	1,117,249
191,996	30,534	175,327	191,996	30,534	175,327
1,436,340	1,246,669	1,476,208	1,313,637	1,070,331	1,292,576
756,762	618,554	798,748	669,731	506,538	661,211

1. התחייבויות פיננסיות המוצגות
בעלות
מפחתת:

כתבי התחייבויות נדחים (*)
שטרי הון שהונפקו לחברה האם
פיקדון צובר ריבית

2. התחייבויות פיננסיות המוצגות בשווי
הוגן דרך רווח והפסד:

נגזרים
סך התחייבויות פיננסיות
מזה כתבי התחייבות נדחים (*)
המהווים הון משני

באור 4: - מכשירים פיננסיים (המשך)

ג. התחייבויות פיננסיות (המשך)

2. שווי הוגן של התחייבויות פיננסיות בחלוקה לרמות

הטבלה שלהלן מציגה ניתוח התחייבויות פיננסיות המוצגות בשווי הוגן. הרמות השונות הוגדרו בסעיף א.2. לעיל.

עבור התחייבויות פיננסיות אשר מוכרות בשווי ההוגן באופן עיתי, מתבצעת הערכה בסוף כל תקופת דיווח האם נעשו העברות בין הרמות השונות של מדרג השווי ההוגן.

31 במרס, 2015				נגזרים
רמה 1	רמה 2	רמה 3	סה"כ	
בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח				
3,012	172,315	-	175,327	

31 במרס, 2014				נגזרים
רמה 1	רמה 2	רמה 3	סה"כ	
בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח				
15,044	15,490	-	30,534	

31 בדצמבר, 2014				נגזרים
רמה 1	רמה 2	רמה 3	סה"כ	
מבוקר				
אלפי ש"ח				
9,232	182,764	-	191,996	

באור 5: - הון ודרישות הון

ניהול ודרישות הון

1. מדיניות ההנהלה היא להחזיק בסיס הון איתן במטרה לשמר את יכולת החברה להמשיך את פעילותה על מנת שתוכל להניב תשואה לבעלי מניותיה, וכן על מנת לתמוך בפעילות עסקית עתידית. החברה כפופה לדרישות הון הנקבעות על-ידי המפקח על הביטוח (להלן - המפקח).

כחלק מתהליך יישומה של הדירקטיבה Solvency II, נדרשת החברה לבצע תהליך הערכה עצמית של הסיכונים להם היא חשופה ולקבוע הון אשר לדעתה יהווה כרית ביטחון לסיכונים אלו. החברה הגדירה כהון עצמי נדרש (הון יעד) את דרישת ההון כפי שנדרשה על ידי הדירקטיבה והוגשה למפקח בחודש פברואר 2014, ובלבד שלא יפחת מתקנות ההון. מובהר כי אין מדובר בהון מחייב, אלא בהון יעד שהחברה תשאף לשמור עליו, וכי אין ודאות כי החברה תעמוד בהון יעד זה בכל נקודת זמן. נכון לתאריך הדיווח, החברה עומדת בהון היעד שנקבע.

באור 5: - הון ודרישות הון (המשך)

ניהול ודרישות הון (המשך)

2. להלן נתונים בדבר ההון הנדרש והקיים של החברה בהתאם לתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (הון עצמי מינימלי הנדרש ממבטח), התשנ"ח-1998 על תיקוניהן (להלן - תקנות ההון) והנחיות המפקח.

ליום	ליום	
31 בדצמבר	31 במרס	
2014	2015	
מבוקר	בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
2,111,081	2,155,402	הסכום הנדרש על פי תקנות והנחיות המפקח (א)
		הסכום הקיים המחושב על פי תקנות ההון:
1,546,456	1,579,255	הון ראשוני בסיסי
271,187	266,816	הון ראשוני מורכב
1,817,643	1,846,071	סך הכל הון ראשוני
408,928	404,476	הון משני מורכב
260,803	256,735	הון משני נחות
2,487,374	2,507,282	סך ההון הקיים המחושב על פי תקנות ההון
376,293	351,880	עודף לתאריך הדוח (*)
7,904	7,364	סכום ההשקעות שיש חובה להעמידן כנגד עודפי הון בהתאם להוראות המפקח, ולפיכך מהווה עודפים שאינם ניתנים לחלוקה
		הסכום הנדרש כולל דרישות הון בגין: (א)
320,809	321,425	פעילות בביטוח כללי
8,683	8,707	פעילות בביטוח סיעודי
141,358	141,358	סיכונים יוצאים מן הכלל בביטוח חיים
814,272	819,357	הוצאות רכישה נדחות בביטוח חיים ובביטוח מפני מחלות ואישפוז
3,789	4,153	דרישות בגין תוכניות מבטיחות תשואה
34,061	34,192	נכסים בלתי מוכרים כהגדרתם בתקנות ההון
465,288	485,858	נכסי השקעה ונכסים אחרים
127,412	137,829	סיכוני קטסטרופה בביטוח כללי
153,561	156,868	סיכונים תפעוליים
41,848	45,655	ערבויות
2,111,081	2,155,402	הסכום הנדרש על פי תקנות והנחיות המפקח

(*) מלבד הדרישות הכלליות בחוק החברות, חלוקת דיבידנד מעודפי הון בחברות ביטוח כפופה גם לדרישות נזילות ועמידה בכללי תקנות ההשקעה.

באור 5: - הון ודרישות הון (המשך)

ניהול ודרישות הון (המשך)

3. Solvency II

בחודש אפריל 2015 פרסם הפיקוח מכתב והנחיות בקשר לתרגיל IQIS4 שיבוצע על הדוחות הכספיים לשנת 2014. במכתב צויין כי התרגיל מבטא את החלטת הפיקוח בנוגע להתאמות הנדרשות לשוק הישראלי והן יובאו לביטוי בהנחיות החדשות.

יודגש כי למודל, במתכונתו הנוכחית, רגישות גבוהה מאוד לשינויים במשתני שוק ואחרים ולפיכך דרישות ההון המשתקפות ממנו עשויות להיות גבוהות יותר ביחס להון הקיים וכן להשפיע על שיקולי ההשקעה בנכסים הנובעים מחוזים שאינם תלויי תשואה (כספי הנוסטרו).

יצויין כי, טרם גובשו כללים לגבי מתכונת התאמת ההון אם וככל שיידרש, ובכלל זה הוראות מעבר ומשך תקופת ההשלמה לרמת ההון החדשה, ככל שתידרש.

לא ניתן בשלב זה להעריך את ההתאמות במודל שייערכו על ידי האוצר לשם התאמתו לשוק הישראלי, ואת הדרישות שייגזרו מסביבת הריבית ושוק ההון שיחולו בעת יישום המודל.

החברה עוקבת אחר ההתפתחויות על מנת להיערך למסגרת החדשה ככל שתקבע.

באור 6: - התחייבויות תלויות

א. תובענות ייצוגיות ובקשות לאישור תובענות כייצוגיות

בשנים האחרונות ניכר גידול משמעותי בהיקף הבקשות לאישור תובענות ייצוגיות המוגשות נגד החברה ובכמות התובענות שהוכרו כייצוגיות. זאת, כחלק מגידול כללי של בקשות לאישור תובענות ייצוגיות בכלל, לרבות כנגד חברות העוסקות בתחומי העיסוק של החברה, אשר נובע בעיקרו מחקיקת חוק תובענות ייצוגיות, תשס"ו-2006 ("חוק תובענות ייצוגיות"). מגמה זו מגדילה באופן מהותי את פוטנציאל החשיפה של החברה להפסדים במקרה של אישור תביעה ייצוגית כנגדה.

בקשה לאישור תובענה כייצוגית ניתן להגיש בתביעה מהסוג כמפורט בחוק האמור או בעניין שנקבע בהוראת חוק מפורשת אחרת כי ניתן להגיש בגינה תובענה ייצוגית. יצוין, כי החל משנת 2006, ההגדרה של תביעה שבגינה ניתן להגיש בקשה לאישורה כייצוגית כלפי החברה, הינה הגדרה רחבה הכוללת כל עניין שבין חברה ללקוח, בין אם הצדדים התקשרו בעסקה ובין אם לאו. על מנת שבקשה לאישור תובענה ייצוגית תאושר על התובע הייצוגי להוכיח, בין היתר: (1) קיומה של עילת תביעה אישית (2) כי העילה מבוססת דיה כדי כך שמתקיים סיכוי לכאורה לזכיית התובע בתביעתו (3) כי עילת התביעה מעוררת שאלה מהותית של עובדה או משפט המשותפות לכלל חברי הקבוצה המיוצגת וקיימת אפשרות סבירה שהשאלות המשותפות יוכרעו לטובת הקבוצה (4) התובענה הייצוגית היא הדרך היעילה וההוגנת לבירור המחלוקת (5) התאמת התובע ובא כוחו לייצג את הקבוצה המיוצגת.

בקשות לאישור תובענות כייצוגיות מוגשות באמצעות המנגנון הדיוני הקבוע בחוק תובענות ייצוגיות. ההליך הדיוני בבקשות לאישור תובענות כייצוגיות נחלק לשני שלבים עיקריים: ראשית, שלב הדיון בבקשה לאישור התובענה כייצוגית ("בקשת האישור" ו- "שלב האישור", בהתאמה). במידה ובקשת האישור נדחת באופן חלוט - תם שלב הדיון ברמה הייצוגית. על החלטה בשלב האישור ניתן להגיש בקשת רשות ערעור לערכאות הערעור. בשלב השני, במידה ובקשת האישור מתקבלת, תתברר התובענה הייצוגית לגופה ("שלב התובענה כייצוגית"). על פסק דין בשלב התובענה כייצוגית ניתן להגיש ערעור לערכאות הערעור.

במסגרת המנגנון לפי חוק תובענות ייצוגיות קיימים, בין היתר, גם הסדרים ספציפיים לעניין הסכמי פשרה, הן בשלב האישור והן בשלב התובענה כייצוגית, וכן הסדרים לעניין הסתלקות התובע מבקשת האישור או מהתובענה הייצוגית.

בבקשות לאישור תובענות כייצוגיות אשר בהם, להערכת ההנהלה, המתבססת בין היתר על חוות דעת משפטיות שקיבלה, יותר סביר מאשר לא ("more likely than not") כי טענות ההגנה של החברה תתקבלנה וההליך ידחה (לגופו או, במקרה של תובענה ייצוגית, ידחה בית המשפט את אישורה כייצוגית), לא נכללה הפרשה בדוחות הכספיים. בהליכים אשר בהם, יותר סביר מאשר לא ("more likely than not") כי טענות ההגנה של החברה, כולן או חלקן ידחו, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות לכיסוי החשיפה המוערכת על ידי החברה. בהליכים אשר מצויים בשלב ראשוני ולא ניתן להעריך את סיכויי ההליך, לא נכללה הפרשה בדוחות הכספיים (ראה סעיף ב' ס"ק 2, 4, 6-9, 11-19, סעיף ג' ס"ק 1-3 וסעיף ד' ס"ק 1-2 להלן). במקרה בו, במי מההליכים יש לחברה נכונות לפשרה, נכללה הפרשה בגובה הנכונות לפשרה, וזאת אף אם יותר סביר מאשר לא ("more likely than not") כי טענות ההגנה של החברה תתקבלנה או שההליך מצוי בשלב ראשוני שבו לא ניתן להעריך את סיכויי ההליך.

בבקשות לאישור תובענות כייצוגיות המתוארות בסעיף ב' ס"ק 1, 3, 5 ו-10 להלן, אשר אושרו כייצוגיות על ידי בית המשפט המחוזי, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות לכיסוי החשיפה המוערכת על ידי החברה, אלא אם להערכת ההנהלה, המתבססת בין היתר על חוות דעת משפטיות שקיבלה, יותר סביר מאשר לא ("more likely than not") כי טענות ההגנה של החברה בתביעה לגופה תתקבלנה והתובענה, אף אם תנוהל כתובענה ייצוגית, תידחה.

יצוין, כי לעניין באור זה, תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית תיחשב כמהותית אם הסכום הנתבע בה, עולה על סך של 15 מיליוני ש"ח.

באור 6: - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. להלן פירוט הבקשות בגין תובענות מהותיות ובקשות לאישורן כייצוגיות:

מס'ד	תאריך וערכאה (1)	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	הקבוצה המיוצגת (2)	פרטים	סכום התביעה (3)
1.	11/2005 מחוזי - מרכז	מבוטח בביטוח חיים נ' החברה.	פרשנות נספח. פוליסות ביטוח חיים, המתייחסות לכיסוי ביטוחי בגין "נכות תאונתית". הטענה המרכזית הינה: החברה מסייגת את חבותה בכל הקשור לכיסוי ביטוחי בגין נכות תאונתית הכלול בנספח נכות תאונתית, וזאת דרך חישוב תגמולי הביטוח שלא בהתאם להוראות הנספח. עילות התביעה: הפרת הסכם הביטוח וחובת הגילוי הקבועה בחוק הפיקוח והתקנות שהותקנו מכוחו, פעולה שהינה, לפי הטענה, גם בבחינת הטעיה. סעדים מבוקשים: השלמת תגמולי הביטוח ששולמו לסכום שטוען לו התובע; תקופת ההתיישנות; שלילת סעד של ריבית מיוחדת ושיעור הגמול.	כל המבוטחים בפוליסה נכות תאונתית שנרכשה מהנתבעות, אשר במועד הגשת הבקשה לאישור טרם חלפו שלוש שנים ממועד קרות להם מקרה הביטוח, אך למעט מבוטחים כאמור אשר חתמו על הסכם פשרה ו/או כתב ויתור המתייחס במפורש לתובענה זו או ניהלו הליך משפטי וניתן בעניינם פסק דין.	התובענה אושרה כייצוגית. ביום 27 בפברואר, 2014, החליט ביהמ"ש המחוזי כי על הנתבעות לשלם הפרשי תגמולי ביטוח בהתאם למכפלת סכום הביטוח המלא הנקוב בפוליסה בשיעור הנכות החלקית והצמיתה שנקבעה לכל מבוטח שאירע לו מקרה ביטוח, כאמור. ביום 1 במאי, 2014, הגישו התובעים ערעור לבית משפט העליון בנושאים העיקריים הבאים: תקופת ההתיישנות; שלילת סעד של ריבית מיוחדת ושיעור הגמול ושכר הטרחה שנקבע לתובעים הייצוגיים ולבאי כוחם. טרם ניתן פסק דין בערעור.	---
2.	01/2008 מחוזי - ת"א	מבוטחים בביטוח חיים נ' החברה וחברות ביטוח נוספות.	הטענה הינה גבייה ביתר ושללא כדין לכאורה של מרכיב תשלום בפוליסות המכונה "תת שנתיות". עילות תביעה: הפרת הוראות הדין הרלבנטיות, חוסר תום לב ועשיית עושר ולא במשפט. סעדים מבוקשים: החזר סכום התת שנתיות שנגבה שלא כדין, וכן צו עשה המורה לנתבעות לשנות את דרך פעולתן.	כל מבוטח אשר נגבה ממנו בגין מרכיב תשלום בפוליסות המכונה "תת שנתיות", בנסיבות ובסכום החורים מהוראות הדין.	התובענה מצויה בשלב הבקשה לאישור כתובענה ייצוגית. החברה הגישה תגובתה לבקשה. ביום 1 בינואר, 2014 הגיש המפקח את עמדתו התומכת בעיקרה בעמדת המשיבות. התובענה מצויה בשלב הסיכומים.	2.3 כ- מיליארד ש"ח, בגין תקופה של 7 השנים האחרונות. מתוכם יוחסו לחברה כ- 229 מיליון ש"ח.

(1) תאריך הגשת התובענות והבקשות הינו התאריך המקורי בו הוגשו. הערכאה המצוינת הינה הערכאה בה הוגש ההליך במקור.

(2) מבוסס על הקבוצה אותה ביקש התובע לייצג לפי כתב התביעה, המהווה בסיס לאומדן סכום התובענה.

(3) סכום התביעה המפורט לעיל הינו הסכום שהוערך ע"י התובע בעת הגשת התובענה. הסכומים הנקובים בתובענות מוערכים ע"י התובע בהתאם לאומדנים של הקבוצה אותה הוא מבקש לייצג. ישנן תובענות בהן התובע לא נקב בסכום תביעה, ועל כן לא צוין. ככל וצוין על ידי התובע סכום שיוחס לחברה, קיימת התייחסות מפורשת.

באור 6: - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. להלן פירוט הבקשות בגין תובענות מהותיות ובקשות לאישורן כייצוגיות: (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה (1)	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	הקבוצה המיוצגת (2)	פרטים	סכום התביעה (3)
3.	04/2008 ב"ד לעבודה י-ם	מבוטחות בביטוח חיים נ' החברה וחברות ביטוח נוספות.	הפליה לרעה לכאורה של נשים במסגרת פוליסות "ביטוחי מנהלים" וזאת על ידי הענקת גמלא חודשית נמוכה לנשים מבוטחות, בהגיען לגיל פרישה, מזו שמקבל מבוטח זכר בעל נתונים זהים, בנימוק כי תוחלת החיים של נשים גבוהה יותר אך גביית פרמיית "ריסק" בשיעור זהה לזה שנגבה מהגברים, על אף ששיעורי התמותה הנמוכים יותר של נשים. עילות תביעה: הפליה אסורה מאחר והנתבעת מבחינה בין המגדרים כאשר ההבחנה פועלת לטובתה. סעדים מבוקשים: קביעה כי: (א) ההפליה בה נהגת הנתבעת, לפי הטענה, מנוגדת לדין, וכל הוראה בפוליסה ו/או כל פעולה מכוחה של הפליה זו - בטלות ומבוטלות; (ב) (1) השוואת מקדמי הגמלא למבוטחת אישה לאלה הנוהגים למבוטח גבר באותו גיל. או (2) הפחתה של סכומי הריסק שנגבו מהתובעת בפוליסה נשוא התובענה כאשר הסכומים שיופחתו יצורפו לסכומי הצבירה לחיסכון של חברי הקבוצה המיוצגת. כמו כן, התובעת מבקשת מבית הדין להתיר פיצול סעדים כך שניתן יהיה לתבוע בנפרד את הפיצוי ללא הוכחת נזק כקבוע בחוק איסור הפליה.	כלל הנשים העובדות שיש להן פוליסות ביטוח אצל הנתבעת, ואשר בחישוב פרמיית הריסק שלהן לא נעשתה אבחנה בין תעריפי נשים לתעריפי גברים.	ביום 17 באוגוסט, 2014, החליט ביה"ד האזורי לעבודה לאשר את התובענה כייצוגית ואת הקבוצה, תוך החלטה גם על נשים שאינן עובדות אך ברשותן פוליסת ביטוח בתקופה הרלוונטית. ביום 3 בדצמבר 2014, הוגשה בקשת רשות ערעור על ההחלטה לבית הדין הארצי לעבודה אשר קבע כי הערעור מצריך תשובה מצד המשיבות, ובתוך כך הורה לתובעת להגיש תשובה. ביום 1 באפריל 2015, הגישו המשיבות תגובה לבקשת רשות הערעור. ביום 16 באפריל 2015, קבע בית הדין הארצי, כי יש מקום ליתן רשות ערעור ולקיים דיון בפני מותב. טרם נקבע מועד לדיון בערעור.	מאות מיליוני ש"ח.
4.	08/2008 מחוזי - ת"א	מבוטח בביטוח אלמנטרי נ' החברה ואח'.	אי תשלום שיפוי למבוטחי המשיבה בביטוחי רכב, בגין הנזק שנגרם לאמצעי המיגון שהותקן ברכב על-פי דרישתה, תוך הפרת הוראות סעיף 1 לתוספת לתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (תנאי חוזה לביטוח רכב פרטי), התשמ"ו-1986. עילות תביעה: הפרת חובה חקוקה ועשיית עושר ולא במשפט. סעד מבוקש: השבת תגמולי הביטוח בגין אובדן או נזק שנגרם לאמצעי המיגון.	כל מבוטח אשר קיבל מהחברה החל מיום 1 באפריל, 2004, תגמולי ביטוח בשל נזק לרכב פרטי או מסחרי עד 4 טון, לרבות בשל אובדן גמור, אובדן להלכה או גניבה ולא קיבלו את כל ו/או חלק מתגמולי הביטוח בגין אובדן או נזק שנגרם לאמצעי המיגון.	התובענה מצויה בשלב הבקשה לאישור כתובענה ייצוגית. ביום 2 ביולי, 2012 נחתם והוגש לאישור בית המשפט, הסדר פשרה בין התובע הייצוגי לבין המשיבות. ביום 22 בדצמבר, 2014 החליט ביהמ"ש לאשר את הסדר הפשרה, אם וככל שהצדדים יסכימו למספר תיקונים, וזאת בהודעה שיגישו לבית המשפט. בדיון שהתקיים בחודש פברואר 2014, העלו המשיבות טענות שונות לגבי התיקונים שהציע בית המשפט בהחלטה האמורה. ביום 20 באפריל 2015, התקבלה עמדת המפקחת על הביטוח בקשר עם טענות הנתבעות. הצדדים התבקשו להודיע האם לאור האמור בעמדת היועמ"ש, ניתן להעביר לבודק את המשך בדיקת הפשרה.	כ-23 מיליון ש"ח.

באור 6: - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. להלן פירוט הבקשות בגין תובענות מהותיות ובקשות לאישורן כייצוגיות: (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה (1)	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	הקבוצה המיוצגת (2)	פרטים	סכום התביעה (3)
4.					ביום 3 במאי, 2015, הודיעו הצדדים לבית המשפט כי אינם מתנגדים להמשך הבדיקה בידי הבודק. בית המשפט קיבל את ההודעה וקבע כי על הצדדים לעדכנו עד ליום 1 ביולי, 2015 בדבר התקדמות הבדיקה ו/או תוצאותיה.	
5.	04/2009 מחוזי - מרכז	מבוטח בביטוח חיים נ' החברה.	הטענה בתובענה היא שבפוליסת ביטוח בריאות בהן המבוטח בחר שלא לתבוע את הפוליסה ולקבל את מחצית ערכו של "טופס 17" הנתבעת עורכת חישוב של תגמולי הביטוח, באופן המפחית את סכום התגמולים המגיע לתובעת ולחברי הקבוצה. עילות התביעה: הטעיה והפרת חוזה הביטוח בניגוד לדין. סעדים מבוקשים: השבת תגמולי ביטוח לחברי הקבוצה וצו המחייב את הנתבעת לפעול מעתה ואילך בהתאם לפרשנות התובעת את הפוליסה.	כלל המבוטחים בביטוח בריאות שעברו ניתוח אלקטיבי שבעלויותיו נשאה קופת החולים בה הם חברים, ולא הנתבעת.	ביום 16 באוגוסט, 2012 אישר בית המשפט את הבקשה לאישור התובענה כייצוגית בעילה של הפרת חוזה. ביום 4 בפברואר, 2013 החליט ביהמ"ש העליון לדחות את בקשת רשות הערעור שהגישה הנתבעת על החלטת האישור. ביום 4 באפריל, 2013, הוגש כתב תביעה מתוקן ע"י התובעת, בהמשך לכך, הגישה החברה כתב הגנה. התובענה מצויה בשלב גילוי המסמכים והתצהירים.	סכום העולה על 10 מיליון ש"ח.
6.	04/2010 מחוזי - מרכז	המועצה הישראלית לצרכנות נ' החברה וחברות ביטוח נוספות.	הטענה כלפי הנתבעות הינה הפרה לכאורה של החובות המוטלות על המשיבות לאיתור בעלי זכויות (מבוטחים, מוטבים ו/או יורשים), אי איתור בעלי זכויות, אי העברת כספים, בהגיע המועד לכך לידי האפוסטרופוס הכללי, זאת תוך התעשרות שלא כדין בשל גביית דמי ניהול בשיעור העולה על המותר או מתשואה שמניבים הכספים שלא נדרשו. עילות תביעה: הפרת חובה חקוקה, הפרת הוראות המפקח, הטעיה, חוסר תום לב, הפרת חוזה, רשלנות, הפרת חובת נאמנות ועשיית עושר ולא במשפט. סעדים מבוקשים: מתן צווים מתאימים שיחייבו את המשיבות לקיים את הוראות המפקח בעניין איתור בעלי הזכויות הנ"ל, השבה של כספים שנגבו שלא כדין ומינוי בעל תפקיד לצורך אכיפת הצווים שנתבקשו כאמור או מתן סעד אחר לטובת הקבוצה.	כל בעלי הזכויות הנכסים המצויים בידי המשיבות, באחריותן או בשליטתן, ואשר המשיבות לא הביאו לידיעתם את דבר היותם בעלי נכסים כאמור.	התובענה מצויה בשלב הבקשה לאישור כתובענה ייצוגית, ומצויה בהליך גישור. לא כומת.	

באור 6: - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. להלן פירוט הבקשות בגין תובענות מהותיות ובקשות לאישורן כייצוגיות: (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה (1)	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	הקבוצה המיוצגת (2)	פרטים	סכום התביעה (3)
7.	04/2010 מחוזי - מרכז	מבוטחים בביטוח חיים ובריאות נ' החברה וחברות ביטוח נוספות.	הטענה העיקרית בתובענה הינה שבעת ביטול הביטוח, מכל סיבה שהיא, המשיבות גובות פרמיות עודפות שלא כדין ממבוטחים. כמו כן, לפי הטענה בעת ביצוע החזר פרמיה של החלק היחסי שנגבה ביתר, ההחזר מבוצע בערכים נומינליים.. עילות תביעה: הפרות חוק הפיקוח וחוק חוזה הביטוח, חוסר תום לב, הטעיה, מצג שווא, ועשיית עושר ולא במשפט. סעדים מבוקשים: החזר סכום הפרמיות העודפות שנגבו שלא כדין ו/או שלא הוחזרו שלא כדין ו/או של הפרשי שערך שלא שולמו לכאורה לחברי הקבוצה, וכן צו עשה המורה לנתבעות לשנות את דרך פעולתן כמתואר בתובענה.	כל מי שהוא ו/או שהיה מבוטח אצל מי מבין המשיבות בפוליסת ביטוח כלשהיא (למעט פוליסת ביטוח רכוש) או יורשו של מבוטח כאמור ופוליסת הביטוח הופסקה מסיבה כלשהיא בין אם עקב ביטולה על ידי המבוטח ובין אם עקב קרות אירוע ביטוח.	התובענה מצויה בשלב הבקשה לאישור כתובענה ייצוגית. ביום 29 בדצמבר, 2014 הוגשה תגובת המשיבות לבקשה זו. ביום 1 בינואר, 2015 הוגשה תשובת המבקש לתגובת המשיבות. התובענה מצויה בשלב הסיכומים.	כ- 225 מיליון ש"ח לכלל המשיבות.
8.	08/2010 מחוזי - ת"א	מבוטחת בפוליסת ביטוח חיים נ' החברה והחברה האם.	טענת המבקשת הינה הפחתה, שלא כדין של כספים מפוליסת ביטוח מנהלים של המשיבה, בדרך של השמטת הפקדות שהועברו לחברה. עילות התביעה: הפרת הסכם התקשרות, הפרת חובת נאמנות, עוולת הגזל, עוולת הרשלנות וחוסר תום לב	כלל המבוטחים ו/או בעלי פוליסות ביטוח חיים אותן מנהלת ו/או מפעילה החברה, אשר, לפי הטענה, הופחתו, שלא כדין, מיתרתם בפוליסה כספים שהופקדו בחברה.	התובענה מצויה בשלב הבקשה לאישור כתובענה ייצוגית. ביום 20 ביוני, 2012 החליט בית המשפט המחוזי להעביר את הדיון בתביעה ובבקשה לאישורה כייצוגית לבית הדין האזורי לעבודה (ת"א). התובענה מצויה בשלב הסיכומים.	כ- 110 מיליון ש"ח.

באור 6: - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. להלן פירוט הבקשות בגין תובענות מהותיות ובקשות לאישורן כייצוגיות: (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה (1)	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	הקבוצה המיוצגת (2)	פרטים	סכום התביעה (3)
9.	04/2011 מחוזי - מרכז	מבוטח בביטוח חיים נ' החברה וחברות ביטוח נוספות.	גביית כספים, ללא כל עיגון בהסכם בין הצדדים, המהווים לטענת התובעים שיעור נכבד מן הפרמיה המשולמת על ידי המבוטח והמכונים "גורם פוליסה" ו/או "דמי ניהול אחרים". עילות תביעה: הטעיית לקוחות הן בשלב הטרם חוזי והן בשלב החוזי; הפרה של הוראות הדין ובפרט של חוק הפיקוח על הביטוח והתקנות מכוחו; חוסר תום לב; התעשרות שלא כדין; הפרת הסכם; הפרת חובת חקוקה; תנאי מקפח בחוזה אחיד. סעדים מבוקשים: תשלום סכום פיצוי/השבה השווה לסכום גורם הפוליסה שנגבה מחברי הקבוצה המיוצגת בפועל, בצירוף 85% מהתשואה שנמנעה מהם ביחס לסכום זה בשל כך שנוכה מן הפרמיה ולא הושקע בעבורם ולאור זכאותה של חברת הביטוח ל- 15% מהתשואה; מתן צו עשה המורה לנתבעות לשנות את הדרך בה הן נוהגות בכל הקשור בגביית "דמי ניהול אחרים" ו/או "גורם פוליסה".	כל מי שהוא ו/או היה מבוטח של המשיבות או של מי מהן ושנגבה ממנו סכום כלשהו כ"גורם פוליסה" ו/או כ"דמי ניהול אחרים".	התובענה מצויה בשלב הבקשה לאישור כתובענה ייצוגית. ביום 19 בנובמבר, 2012, הודיע היועץ המשפטי לממשלה על התייצבותו בתיק תוך פירוט עמדתו בנוגע לגביית "גורם פוליסה". בחודש מאי 2014 הגיש המפקח באמצעות היועץ המשפטי לממשלה עמדה נוספת מטעמו לבית המשפט ובהמשך לדיון שהתקיים בחודש ספטמבר 2014, בו נדונה, בין היתר, שאלת השפעה אפשרית של אישור התובענה על יציבות המשיבות. התובענה מצויה בהליך גישור. ביום 22 במרס 2015, התקיים דיון במהלכו התבקשו היועץ המשפטי לממשלה והמפקח על הביטוח להביע עמדתם בקשר להצעת המגשרים להסכם גישור.	סך של כ- 253 מיליוני ש"ח מתוך סך כולל של כ-2.3 מיליארד המיוחס לכלל המשיבות.
10.	06/2011 מחוזי - מרכז	מבוטח נ' החברה וחברות ביטוח נוספות.	עיכוב תשלום תגמולי ביטוח, בשל עיקול או צווי כינוס או זכויות אחרות כלשהן של צדדים שלישיים, בערכים נומינליים ללא שיערוך וללא שהן משיבות למבוטחים הזכאים לתגמולי ביטוח את הפירות שנצמחו על אותם כספים. עילות תביעה: עשיית עושר ולא במשפט. סעד מבוקש: תשלום הפרשי הצמדה וריבית בגין תקופת העיכוב.	כל מי ששולמו לו תגמולי ביטוח שלוש שנים לפני מועד הגשת התובענה הנ"ל לאחר עיכוב מחמת עיקול ושולמו בערך נומינלי ללא הפרשי הצמדה וריבית בגין תקופת העיכוב.	ביום 12 בדצמבר, 2012, אישר בית המשפט את הבקשה כתובענה ייצוגית, תוך שהוא קובע כי יש להגביל את הקבוצה הרלבנטית לתובענה כך שתתייחס רק לזכאים שעילת תביעתם קמה שלוש שנים לפני מועד הגשת התובענה כנ"ל. עילות התביעה בגינן אושרה התובענה היא זכותם של חברי הקבוצה לקבלת הפרשי הצמדה וריבית המייצגים את טובת ההנאה שהפיקו הנתבעות בתקופת העיכוב בשל העיקול. בהמשך להודעת ב"כ התובע הייצוגי הופסקו הליכי הגישור ובית המשפט הורה על הגשת כתב הגנה וכתב תשובה על ידי הצדדים. התובענה מצויה בשלב ההוכחות.	כ- 43 מיליון ש"ח מתוך סך כולל של כ- 350 מיליון ש"ח, המיוחס לכלל הנתבעות.

באור 6: - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. להלן פירוט הבקשות בגין תובענות מהותיות ובקשות לאישורן כייצוגיות: (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה (1)	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	הקבוצה המיוצגת (2)	פרטים	סכום התביעה (3)
11.	08/2012 מחוזי - מרכז	מבוטח בביטוח חיים נ' החברה וחברות ביטוח נוספות.	גביית דמי ניהול עודפים בפוליסות ביטוח חיים משולבות בחסכון, שהונפקו החל מתחילת שנת 2004 הן לעצמאיים ולשכירים והן לפרטיים, לרבות באמצעות שימוש במודלים לגביית דמי ניהול שאושרו על ידי המפקח תוך חריגה של מסמכותו בהתאם לפי תקנות הפיקוח שירותים פיננסיים(ביטוח)(תנאים בחוזי ביטוח), התשמ"ב - 1981. עילות תביעה: הפרה של הוראות הדין, בעיקר חוק הפיקוח על הביטוח ותקנותיו והוראות חוק חוזים אחידים; הטעייה; הפרת חובה חקוקה; חוסר תום לב; התעשרות שלא כדין ועשיית עושר ולא במשפט; וכן הפרת הסכם. הסעדים המבוקשים: החזר דמי ניהול שנגבו שלא כדין וצו עשה המורה לנתבעות לשנות את דרך פעולתן כמתואר בתובענה.	כל מי שהיה או הינו מבוטח של אחת או יותר מן המשיבות, בפוליסת ביטוח חיים משולבת בחסכון שהופקה החל מתחילת שנת 2004.	התובענה מצויה בשלב הבקשה לאישור כתובענה ייצוגית. החברה הגישה תגובתה לבקשה. ביום 8 בפברואר, 2015 התקיים דיון מקדמי נוסף בבקשת האישור. בית המשפט הורה לצדדים להעביר העתק מכתבי הטענות למפקחת על הביטוח. ביום 11 במאי 2015 התקיים דיון בבית המשפט במהלכו הביעו היועץ המשפטי לממשלה והמפקחת את עמדתם כי אין עילת תביעה וכי המפקח על הביטוח לא חרג מסמכותו בעת אישור המודלים לגביית דמי ניהול במסגרת הרפורמה בפוליסת ביטוחי החיים בשנת 2004. לאור עמדת המפקח בית המשפט קבע בהחלטתו כי על התובע הייצוגי להודיע על המשך הדיון בתובענה.	כ- 570 מיליוני ש"ח או לחילופין כ- 65 מיליוני ש"ח ולחילופי חילופין 132 מיליוני ש"ח, לכלל המשיבות כשהחלק המיוחס לחברה, הוא על פי חלקה בענף בשנים הרלבנטיות כ- 8.6%, מהסכומים הנדרשים (לחילופין), בהתאמה.

באור 6: - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. להלן פירוט הבקשות בגין תובענות מהותיות ובקשות לאישורן כייצוגיות: (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה (1)	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	הקבוצה המיוצגת (2)	פרטים	סכום התביעה (3)
12.	12/2012 מחוזי - מרכז	מבוטח בביטוח אלמנטרי נ' החברה וחברות ביטוח נוספות.	טענה להפליה בשל כך שהמשיבות מסווגות, לכאורה בניגוד להוראות הדין, כלי רכב מסוג הפנאי-שטח והמיני-וואנים אשר יוצרו עד שנת 2007 ("כלי הרכב"), מועד כניסתה לתוקף של הרפורמה בענף רישוי הרכב, כרכבים מסחריים מסוג N-1 ולא כרכבים פרטיים מסוג M-1. בנוסף נטען, כי ביחס לרכבים שייצרו לאחר כניסת הרפורמה לתוקף, כלומר החל משנת 2008 ואילך, שינו המשיבות את התנהלותן וכלי רכב אלו מבוטחים על ידן ככלי רכב פרטיים. עילות תביעה: עילת ההשבה; עשיית עושר ולא במשפט; הפרת חובות חקוקות לפי חוק הפיקוח על הביטוח וחוזר ביטוח בעניין נושא התובענה דנן; חוסר תום לב ואי גילוי נאות; הטעיה; דוקטרינת הציפיות הסבירות; עוולת הרשלנות הכללית; התנהלות קרטליסטית. סעדים מבוקשים: להצהיר כי הסכומים שנגבו מחברי הקבוצה בגין פוליסות ביטוח בהן סווגו רכבים פרטיים כרכבים מסחריים נגבו שלא כדין ולהורות לנתבעות להשיבם בתוספת הפרשי הצמדה וריבית; מתן כל סעד אחר כפי שנראה לבית המשפט לנכון לעשות בנסיבות העניין; ותשלום גמול למבקשים בשיעור של 5% מסכום ההשבה ושכר טרחה לבאי כוחם בשיעור של 15% מהסכום האמור.	מבוטחים אשר התקשרו בחוזה לביטוח רכב בביטוח חובה ו/או רכוש, מיום 9 בינואר, 2007, אשר ברישיון הרכב שברשותם ו/או היה ברשותם במועד הרלוונטי, מופיע הסיווג M-1, ואשר נגבתה מהם פרמיית ביטוח בהתאם לסיווג רכבם ככלי רכב מסחרי.	התובענה מצויה בשלב הבקשה לאישור כתובענה ייצוגית. החברה הגישה תשובתה לבקשה. התובענה מצויה בשלב הסיכומים.	כ- 72 מיליון ש"ח.

באור 6: - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. להלן פירוט הבקשות בגין תובענות מהותיות ובקשות לאישורן כייצוגיות: (המשך)

מס'ד	תאריך וערכאה (1)	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	הקבוצה המיוצגת (2)	פרטים	סכום התביעה (3)
13.	09/2013 מחוזי - מרכז	מבוטחת בביטוח אלמנטרי נ' החברה וחברות ביטוח נוספות.	טענה לגבייה עודפת של דמי ביטוח חובה לרכב ע"י המשיבות, לאור חישוב גילו של הנהג הצעיר ביותר הנוהג דרך קבע ברכב נכון למועד כריתת חוזה הביטוח ולא באופן יחסי לתקופת הביטוח, כך שהחל מיום הולדתו של הנהג הצעיר, ייגבה תעריף יחסי מופחת. עילות תביעה: עשיית עושר ולא במשפט, הפרת חובה חקוקה, חוסר תום לב ורשלנות. סעדים מבוקשים: השבת סכומים שנגבו לפי הטענה ביתר ושלא כדין בתוספת הפרשי הצמדה וריבית, צו המורה על הפסקת התנהלות זו וצו המורה על תיקון מערכות המחשב של המשיבות כך שדמי הביטוח יחושבו אוטומטית יחסית לגילו של הנהג הצעיר ביותר הנוהג ברכב דרך קבע.	כל מי שהתקשר עם המשיבות בחוזה ביטוח חובה לרכב, ושילם דמי ביטוח ביתר כתוצאה מחישוב גילו של הנהג הצעיר ביותר הנוהג דרך קבע ברכב נכון למועד כריתת חוזה הביטוח ולא באופן יחסי לתקופת הביטוח.	התובענה מצויה בשלב הבקשה לאישור כתובענה ייצוגית. החברה הגישה תגובתה לבקשה.	כ-28 מיליון ש"ח.
14.	10/2013 מחוזי - מרכז	מבוטח בביטוח חיים נ' החברה וחברות ביטוח נוספות.	טענה בדבר עדכון פרמיות הביטוח במהלך חיי הפוליסה עקב שינוי גיל המבוטח במועד מוקדם מדי וכן בדבר קביעה בפוליסה של מדד בסיס בהתאם ליום הראשון בחודש בו ביקש המבוטח להתקבל לתכנית ביטוח ולא במועד בו התקבל לתכנית בפועל. עילות תביעה: הפרה של הוראות הדין ובכלל זה הוראות חוק חוזה ביטוח, תשמ"א-1981, חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 ותקנותיו וכן חוזרי המפקח; חוסר תום לב; הפרת ההסכמים עם המבוטחים; התעשרות שלא כדין על חשבונם. סעדים מבוקשים: החזר סכומי הפרמיות העודפים שנגבו, לטענת המבקשים שלא כדין, וכן צו עשה המורה למשיבות לשנות את דרך פעולתן.	כל מי שצורף על ידי המשיבות או מי מהן לתכניות ביטוח אשר בה מועד עדכון הפרמיה הינו מועד מוקדם מן המועד בו הייתה אמורה הפרמיה להתעדכן ו/או שבה נקבע מדד בסיס נמוך מזה שהיה אמור להיות מדד הבסיס.	התובענה מצויה בשלב הבקשה לאישור כתובענה ייצוגית. החברה הגישה תגובתה לבקשה.	כ-35 מיליוני ש"ח מתוך סך של כ-399 מיליון ש"ח המיוחס לכלל המשיבות.

באור 6: - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. להלן פירוט הבקשות בגין תובענות מהותיות ובקשות לאישורן כייצוגיות: (המשך)

מס'ד	תאריך וערכאה (1)	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	הקבוצה המיוצגת (2)	פרטים	סכום התביעה (3)
15.	12/2013 מחוזי - י-ם	מבוטחים בביטוח בריאות נ' החברה וחברות ביטוח נוספות.	הפלייה ופגיעה בכבוד ובזכות לשוויון לאור סירוב המשיבות לבטח לקוחות בעלי מוגבלויות בביטוחי פרט, בניגוד, לכאורה, להוראות חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, התשנ"ח-1998 ("חוק השוויון"). עילות תביעה: הפרת חוק השוויון, חוק החוזים (חלק כללי), התשמ"א-1981, חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו, חוסר תום לב, אפליה ופגיעה בזכות לשוויון. סעדים מבוקשים: פיצוי של חברי הקבוצה הרלוונטיים בסכום הנזק; לקבוע ולהצהיר כי - המשיבות פעלו בניגוד לסימן ח' לחוק השוויון, פגעו בכבודם של המבקשים וחברי הקבוצה בניגוד לחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו, והפרו את חובת תום הלב במו"מ; לחייב את המשיבות להציג נוהל בכל הנוגע לסירוב הענקת ביטוח לבעלי מוגבלויות; להעניק כיסוי רטרואקטיבי לחברי הקבוצה, לאחר הליך חיתומי.	כל תושבי מדינת ישראל, הלקים במגבלה כלשהי, על פי ההגדרה בחוק השוויון, בין אם פיזית ובין אם נפשית, ובין אם פנו למשיבות בבקשה לבטחם ונדחו, ובין אם לאו, משום שידעו כי אין סיכוי שהמשיבות יסכימו לצרפם לביטוחים אלו עקב מוגבלותם, וזאת החל מכניסתו לתוקף של סימן ח' לחוק השוויון, בשנת 2005.	התובענה מצויה בשלב הבקשה לאישור כתובענה ייצוגית. החברה טרם השיבה לבקשה. התובענה מצויה בהליך גישור.	כ-230 מיליון ש"ח, לכלל המשיבות.

באור 6: - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. להלן פירוט הבקשות בגין תובענות מהותיות ובקשות לאישורן כייצוגיות: (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה (1)	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	הקבוצה המיוצגת (2)	פרטים	סכום התביעה (3)
16.	04/2014 מחוזי - מרכז	מבוטח בביטוח אלמנטרי נ' החברה.	גביית דמי ביטוח ביתר ושלא כדין בגין הצמדה לא סימטרית של דמי הביטוח למדד, רק בעליית המדד ולא כאשר המדד יורד מתחת למדד הבסיס. עוד נטען, כי המשיבה נוקבת במדד בסיס נמוך ממדד הבסיס שאמור להיות וכי ערכי מדד הבסיס שבפירוט החיובים שונים מאלו שבהם נוקבת החברה בפוליסות. עילות תביעה: הפרת הסכם לפי חוק החוזים (חלק כללי), תשל"ג-1973, הפרת החובה לנהוג בדרך מקובלת ובתום לב לפי סעיפים 12 ו- 39 לחוק החוזים, עשיית עושר ולא במשפט, הפרת הוראות חוק חוזה הביטוח, התשמ"א-1981, הפרת הוראות המפקח, הטעיה לפי סעיף 55 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 והפרת סעיף 58 לחוק זה, הפרת תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (איסור גביית תוספת לדמי הביטוח), התשמ"ג-1983 והפרת חובה חקוקה. סעדים מבוקשים: (1) להורות לנתבעת להשיב לכל תובע הנמנה על הקבוצה המיוצגת, את הכספים שנגבו מהם ביתר, בתוספת הפרשי הצמדה למדד ובתוספת ריבית מיוחדת ולחילופין ריבית כדין; (2) לפסוק פיצוי לקבוצה או לציבור בגין הפירות שנצברו לטובת המשיבה על הכספים שנגבו ביתר שלא כדין; (3) להורות לנתבעת לחדול לאלתר מחיובי יתר בגין הצמדת דמי הביטוח למדד וליישם את הוראות הדין המורות על הצמדה סימטרית של דמי הביטוח; (4) להורות לנתבעת לחדול לאלתר מחישוב הפרשי הצמדה על פי מדד בסיס שאיננו המדד הידוע במועד תחילת תקופת הביטוח ו/או תחילת תקופת השינוי שגרר תשלום של דמי ביטוח נוספים.	כל בעלי הפוליסות ו/או המוטבים ו/או המבוטחים שבוחחו על ידי החברה בפוליסות ביטוח ו/או תוספות לפוליסות, בענפי הביטוח הכללי, אשר שילמו לחברה בשבע השנים שקדמו לתובענה, הפרשי הצמדה בגין דמי ביטוח, מבלי שהחברה הפחיתה את תשלום דמי הביטוח מדדים שליליים, כאשר המדד היה נמוך ממדד הבסיס בפוליסה.	כ- 31 מיליון ש"ח.	

באור 6: - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. להלן פירוט הבקשות בגין תובענות מהותיות ובקשות לאישורן כייצוגיות: (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה (1)	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	הקבוצה המיוצגת (2)	פרטים	סכום התביעה (3)
17.	06/2014 מחוזי - י-ם	מבוטח בביטוח חיים למשכנתא נ' החברה וחברות ביטוח נוספות.	גביית תשלומי פרמיה עודפים, כביכול, בפוליסות לביטוח חיים המונפקות לצורך ביטוח משכנתא, באמצעות קביעת סכומי ביטוח שהינם גבוהים מסכום ההלוואה בבנק המלווה וזאת תוך התעלמות, בין היתר, ממסלולי המשכנתא השונים בעלי הריביות השונות. עילות תביעה: רשלנות והפרת חובה חקוקה לפי סעיף 63 לפקודת הנזיקין [נוסח חדש], התשכ"ח-1968; הפרת סעיפים 55 ו-58 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981; הפרת חובת תום הלב וכן התעשרות שלא כדין ועשיית עושר ולא במשפט. סעדים מבוקשים: (א) השבה של הפרשי הפרמיות (לפי הטענה) בין הפרמיות אותן היו אמורים לשלם, בהתאם ליתרת הלוואה בבנק המלווה, לפרמיות ששולמו בפועל, בתוספת פיצוי בגין עוגמת נפש; (ב) להורות למשיבות לשנות את אופן פעולתן, כך שתחשיב סכום הביטוח, וכנגזרת - סכום הפרמיה, יתבסס על נתונים מדויקים של הלווים, ויעודכן באופן יזום על ידי המשיבות מידי חצי שנה, לפחות; (ג) להורות לנתבעות למסור למבוטחים מידע מפורט בדבר אופן חישוב סכום הביטוח והפרמיה, לרבות אפשרות עדכון אודות גובה יתרת הלוואה על ידי הלווים.	כל מי שהיה או הינו מבוטח של אחת או יותר מן המשיבות, בפוליסת ביטוח חיים לצורך ביטוח הלוואת משכנתא אותה נטלו באחד הבנקים למשכנתאות בישראל, ואשר כתוצאה מההתנהלות המתוארת לעיל, סכום הביטוח ממנו נגזרות פרמיות הביטוח שנדרשו לשלם, בשבע השנים האחרונות, עלה על יתרת ההלוואה בבנק.	כ-114 מיליון ש"ח.	

באור 6: - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. להלן פירוט הבקשות בגין תובענות מהותיות ובקשות לאישורן כייצוגיות: (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה (1)	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	הקבוצה המיוצגת (2)	פרטים	סכום התביעה (3)
18.	01/2015 מחוזי - מרכז	מבוטח בפוליסת תאונות אישיות וביטוח חיים	אי תשלום תגמולי ביטוח למבוטחים, בפוליסות תאונות אישיות ובפוליסות ביטוח חיים הכוללות נספח "נכות מתאונה", מקום בו נגרמה למבוטחים נכות צמיתה כתוצאה מתאונה, לרבות ובמיוחד מסוג צלקת אסתטית ואשר המשיבה מוצאת אותה כנכות בלתי תפקודית. עילות תביעה: הפרת חוזי הביטוח והפוליסות, הפרת הוראות חוק חוזה הביטוח, התשמ"א-1981, הפרת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 והטעיה. סעדים מבוקשים: קביעה כי יש לשלם לחברי הקבוצה תגמולי ביטוח, בהתאם לאחוז הנכות שנקבע להם על ידי המוסד לביטוח לאומי, גם בגין פגיעות אסתטית כאמור.	מבוטחים בפוליסות אישיות וביטוח חיים: נספח נכות מתאונה, אצל החברה, שנפגעו בתאונה ואשר נקבעה להם בגינה נכות לצמיתות בעטיה של פגיעה, אשר החברה מגדירה כבלתי תפקודית.	התובענה מצויה בשלב הבקשה לאישור כתובענה ייצוגית. החברה טרם הגישה תגובתה לבקשה.	לא כומת. מוערך במיליוני ש"ח.
19.	01/2015 מחוזי - ת"א	מבוטח בפוליסת ביטוח חיים נ' החברה.	תשלום תגמולי ביטוח נמוכים מהסכום שלכאורה נדרש לשלם בפוליסות מסוג "עלומים" ו-"עלומים פלוס" ע"י המשיבה, וזאת מאחר ולכאורה, יש לפרש את פסקת המענק באופן שהמבוטח זכאי לקבל את המענק בהגיעו לגיל 21, ללא קשר לערכי הפדיון המגיעים לו, על פי תנאי הפוליסה. עילות תביעה: הטעיה, הצגת מצגי שווא, חוסר תום לב, עשיית עושר, הפרת הוראות הפוליסה, קיומו של תנאי מקפח בחוזה אחיד והפרת חובה חקוקה, לרבות הפרה של הוראות חוק חוזה הביטוח, התשמ"א-1981 וחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981. סעדים מבוקשים: תשלום פיצוי/השבה לחברי הקבוצה, בשווי המענקים שלא הוענקו על ידי המשיבה למבוטחים, שלא כדין, לכאורה; מתן פס"ד הצהרתי בדבר פרשנותה של "פסקת המענק" וכן צו עשה המורה לנתבעת לשנות את הדרך בה היא נוהגת בכל הקשור לאי הענקת המענק, לכאורה.	כל מי שהוא ו/או שהיה מבוטח בפוליסות ביטוח חיים מסוג "עלומים" או "עלומים פלוס" או כל פוליסה הכוללת פסקת מענק דוגמת הפוליסות האמורות, בין אם הגיע לגיל 21 ובין אם לאו.	התובענה מצויה בשלב האישור כתובענה ייצוגית. כ-130 מיליון ש"ח. החברה טרם הגישה תגובתה לבקשה.	כ-130 מיליון ש"ח.

באור 6: - התחייבויות תלויות (המשך)

ג. תובענות ייצוגיות ובקשות לאישור תובענות כייצוגיות

בנוסף לתובענות המהותיות ולבקשות לאישורן כייצוגיות, המתוארות לעיל, שאושרו או שטרם אושרו, קיימות תובענות ובקשות לאישורן כייצוגיות כאמור, אשר סכום התביעה בכל אחת מהן אינו מהותי ולפיכך לא נכלל לגביהן תיאור מפורט בדוחות הכספיים:

מס"ד	תאריך וערכאה	הצדדים	טענות מרכזיות	פרטים	סכום התביעה
1.	4/2006 מחוזי - ת"א	מבוטח בביטוח חיים נ' החברה וחברות ביטוח נוספות.	גבייה ביתר של דמי ביטוח בפוליסות אבדן כושר עבודה בגין שלושת החודשים האחרונים לתקופת הביטוח ("תקופת ההמתנה" האחרונה בפוליסה) אשר בגינה, לכאורה לא ניתן כיסוי ביטוחי.	התובענה אושרה כייצוגית. בית המשפט התיר לנתבעות להגיש תצהיר משלים נוסף. התובענה מצויה בשלב ההוכחות.	5.4 מיליון ש"ח.
2.	03/2014	מבוטח בביטוח אלמנטרי נ' החברה וחברות ביטוח נוספות.	גבייה ביתר של פרמיית ביטוח חובה לרכב לתקופה של שנה שלמה, גם כאשר תעודת הביטוח משולמת על ידי המבוטח במועד המאוחר מהתאריך הנקוב בתעודת הביטוח, ונכנסת לתוקף רק במועד התשלום.	התובענה מצויה בשלב הבקשה לאישור כתובענה ייצוגית. בחודש ינואר 2015, הוגשה לבית המשפט עמדת הפיקוח התומכת בעיקרה בעמדת המשיבות. התובענה מצויה בשלב הסיכומים	4.35 מיליון ש"ח.
3.	03/2015 השלום - ראשל"צ	מבוטח בפוליסת תאונות אישיות נ' החברה	עניינה של התובענה, בין היתר, בטענות כי החברה דוחה תביעות לקוחותיה להחזר כספי בעבור הוצאותיהם הרפואיות, בטענה כי הינם מכוסים על ידי חוק בריאות ממלכתי, וזאת בניגוד לתקנות הספורט (ביטוח) התשנ"ה - 1994 ובניגוד לפוליסה הכפופה להן, וכי היא מעניקה לפוליסה מטעמה, בכל הקשור להוצאות רפואיות, פרשנות מגמתית, לא הגיונית ו/או סבירה, מוטעית מיסודה ומקפחת.	התובענה מצויה בשלב הבקשה לאישור כתובענה ייצוגית. החברה טרם הגישה תגובתה לבקשה.	2.5 מיליון ש"ח.

באור 6: - התחייבויות תלויות (המשך)

ד. תובענות נגזרות ומהותיות אחרות:

מס"ד	תאריך וערכאה	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	פרטים	סכום התביעה
1.	02/2014 08/04/2014 מחוזי - ת"א	חברי קופ"ח כללית ומכבי נ' קופות החולים, החברה, חברות ביטוח נוספות.	אי מימוש זכות ההשתתפות העומדת לקופות החולים, לכאורה, מכוח הדין כלפי חברות הביטוח לצורך כיסוי ההוצאות ששולמו על ידה בתוכניות שירותי הבריאות הנוספים (השב"ן) ביחס למקרים בהם קיימת חפיפה בחבות בין לבין חברות הביטוח במסגרת פוליסות ביטוח בריאות הנמכרות על ידן. עיקר החפיפה הנטענת הינה בתחום הניתוחים (בחירת מנתח ועלויות נלוות) ובתחום הייעוץ הרפואי. עוד נטען כי חברות הביטוח מתמרצות, לכאורה, את המבוטחים להפעיל את תוכניות השב"ן בקופות החולים באמצעות גמול כספי על מנת להימנע כביכול מלספוג את התממשות הסיכון של האירוע הביטוחי תוך גלגול הסיכון לכאורה לקופות החולים ובראשן הכללית. עילת התביעה: התעשרות שלא כדין. הסעד המבוקש: מימוש זכות ההשתתפות של קופות החולים כלפי חברות הביטוח על ידי חיוב כל אחת מחברות הביטוח לשלם להן לפחות מחצית מהתשלומים שנשאה בהן לצורך כיסוי ההוצאות ששולמו על ידה בתוכניות השב"ן ברכיב הניתוחים ובחירת מנתח בישראל והן ברכיב הייעוץ הרפואי בשבע השנים שקדמו להגשת הבקשה, וזאת במקרים בהם למבוטחי הקופות קיים ביטוח בריאות מסחרי בגין רכיבים אלה.	החברה הגישה תגובתה לבקשה. המבקשים הגישו את תשובתם לתשובות המשיבות לבקשה לגילוי מסמכים. ביום 19 באפריל, 2015 הגישו המבקשים את תגובתם לתשובת החברה לבקשת האישור. ביום 14 במאי 2015 נערך דיון בטענות המקדמית של קופות החולים וחברות הביטוח באשר לשאלת מעמדם של המבקשים בהגשת בקשת האישור ובית המשפט צפוי ליתן הכרעתו בסוגיה זו.	3.5 מיליארד ש"ח, ביחס לכללית. 1.7 מיליארד ש"ח, ביחס למכבי.
2.	11/2012 המוסד הישראלי לבוררות עסקית 11/2014 מחוזי - ת"א	סוכן נ' החברה	שינוי שיטת עבודה ע"י הנתבעת בשנת 2005 במה שכוונה לטענת התובע כ"מיזם משותף" לו ולחברה לטענת התובע השינוי בשיטת העבודה היווה פגיעה משמעותית בבסיס ההסכמה להפעלת המיזם. שינוי שיטת העבודה גרמה, לכאורה, לקריסתו של המיזם וכתוצאה מכך נגרמו לטענת התובע, נזקים.	בחודש אוגוסט 2014, התקבל פסק הבורר אשר קיבל חלק מטענות הסוכן, ולאחר קיזוז חלק מתביעת החברה בגינה החלה בהליכי גבייה, קבע כי עליה לשלם לסוכן סך של כ- 7 מיליוני ש"ח בתוספת הוצאות משפט. בחודש נובמבר 2014, הגישה החברה בקשה לבית המשפט המחוזי בת"א, לביטול פסק הבורר. ההליך מצוי בשלב הסיכומים וממתין לקבלת פסק דין.	כ- 22 מיליון ש"ח.

באור 6: - התחייבויות תלויות (המשך)

תובענות ייצוגיות ובקשות לאישור תובענות כייצוגיות (המשך)

טבלה מסכמת:

להלן טבלה מסכמת של הסכומים הנתבעים במסגרת בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות, תובענות שאושרו כתביעה ייצוגית ותביעות מהותיות אחרות כנגד החברה, כפי שצויינו על ידי התובעים בכתבי הטענות אשר הוגשו מטעמם. מובהר כי הסכום הנתבע אינו מהווה בהכרח כימות של סכום החשיפה המוערכת על ידי החברה, שכן המדובר בהערכות מטעם התובעים אשר דינן להתברר במסגרת ההליך המשפטי. עוד מובהר כי הטבלה להלן אינה כוללת הליכים שהסתיימו, לרבות בהליכים שהסתיימו לאחר שאושר בהן הסכם פשרה.

הסכום הנתבע	כמות תביעות	
אלפי ש"ח		
תובענות שאושרו כתביעה ייצוגית:		
53,000	2	צוין סכום המתייחס לקבוצה
-	-	התביעה מתייחסת למספר חברות ולא יוחס סכום ספציפי לקבוצה
-	2	לא צוין סכום התביעה
בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות:		
1,046,488	13	צוין סכום המתייחס לקבוצה
457,500	3	התביעה מתייחסת למספר חברות ולא יוחס סכום ספציפי לקבוצה
-	2	לא צוין סכום התביעה
5,207,000	2	תביעות מהותיות אחרות (*)

לתאריך הדיווח, סכום ההפרשה המצטבר של התביעות שהוגשו כנגד החברה כמפורט לעיל, מסתכם בכ- 28 מיליוני ש"ח.

(*) ראה סעיף ד' לעיל.

בנוסף על הבקשות לאישור תובענות כייצוגיות שהוגשו כנגד החברה וההליכים המשפטיים ואחרים, קיימת חשיפה כללית, אשר לא ניתן להעריכה ו/או לכמתה, הנובעת, בין היתר, ממורכבותם של השירותים הניתנים על ידי החברה למבוטחיה. מורכבות שירותים אלו צופנת בחובה, בין היתר, פוטנציאל לטענות פרשנות ואחרות עקב פערי מידע בין החברה לבין המבוטחים ו/או צדדים שלישיים לחוזי הביטוח הנוגעות לשורה ארוכה של תנאים מסחריים ורגולטורים. חשיפה זו באה לידי ביטוי בעיקר בתחומי החיסכון הפנסיוני והביטוח ארוך טווח, לרבות ביטוח בריאות, בהם פועלת החברה. בתחומים אלו המדובר בפוליסות אשר נבחנות על פני שנים בהן מתרחשים שינויים במדיניות, ברגולציה ובמגמות הדין, לרבות בפסיקת בתי המשפט. שינויים אלה מיושמים על ידי מערכות מיכוניות העוברות שינויים והתאמות באופן תדיר. על כן בתחומים אלו בקבלת פרשנות חדשה לאמור בפוליסות ביטוח ובמוצרים פנסיוניים ארוכי טווח, יש לעיתים בכדי להשפיע על הרווחיות העתידית של החברה בגין התיק הקיים, זאת בנוסף לחשיפה הגלומה בדרישות לפיצוי לקוחות בגין פעילות העבר. לא ניתן לצפות מראש את סוגי הטענות שיועלו בתחום זה ואת החשיפה הנובעת מטענות אלו ואחרות בקשר עם חוזי הביטוח, המועלות, בין היתר, באמצעות המנגנון הדיוני הקבוע בחוק תובענות ייצוגיות.

באור 6: - התחייבויות תלויות (המשך)

תובענות ייצוגיות ובקשות לאישור תובענות כייצוגיות (המשך)

כמו כן, קיימת חשיפה, אשר בשלב זה לא ניתן להעריכה או לכמתה, לתקלות באופן תפעול המוצרים בתחום החיסכון ארוך הטווח ובתחום הבריאות המאופיינים כאמור באורך חיים ממושך וכפופים לשינויים רגולטוריים ואחרים, תכופים ומורכבים, לשינויים ותוספות לנוסח המוצרים ולשינויים רבים אחרים המבוצעים לאורך חיי המוצר, לרבות על ידי המבוטחים ו/או המעסיקים ו/או מי מטעמם, ביחס לכיסויים הביטוחיים ו/או ביחס להפקדות למרכיב החיסכון. מורכבות ושינויים אילו נוגעים, בין היתר, להיקפי ההפקדות ושיעורן, לרכיבי המוצר השונים, לאופן שיוך הכספים למבוטחים ו/או למרכיבים השונים של המוצרים, למועד זקיפתם, לזיהוי פיגורים בהפקדות ולטיפול בהם. מורכבות זו מועצמת לאור ריבוי הגורמים המעורבים בניהול המוצרים ותפעולם ולעתים תוך מתן הנחיות סותרות מצדם או מטעמם.

החברה עוסקת באופן שוטף בלימוד, איתור, ניטור וטיפול בסוגיות העולות עקב המורכבויות האמורות, לרבות אגב פניות ציבור, מעסיקים ויועצים פנסיוניים, ישירות או באמצעות המפקח, הן ביחס למקרים פרטניים והן ביחס לסוגי מוצרים ו/או לקוחות. כמו-כן, ובהמשך להוראת החוזר בעניין טיוב נתוני זכויות עמיתים בגופים מוסדיים שפרסם המפקח בחודש נובמבר 2012 (מס' 16-9-2012) ואשר עניינו חובת גוף מוסדי לבצע פעולות טיוב שונות ביחס לנתונים וזכויות הלקוחות, החברה פועלת לביצוע הליך יסודי של בדיקה וטיוב של הנתונים במערכות התפעוליות והמיכניות בתחום החיסכון ארוך הטווח להשגת יעדי החוזר. בשלב זה, החברה אינה יכולה להעריך את היקף ועלות הליכי הטיפול והטיוב האמורים ואת ההשלכות האפשריות שלהן, לרבות בגין מוצרים שנמכרו בעבר. כמו-כן, לא ניתן לצפות מראש את סוגי הטענות שיועלו בהקשר זה ו/או את החשיפה הנובעת מהן אשר יכול ויועלו, בין היתר, באמצעות המנגנון הדיוני של תובענות ייצוגיות.

באור 7: - אירוע מהותי בתקופת הדוח

החברה מחשבת את עתודות ביטוח חיים לתשלום קצבה ואת נאותות העתודות בביטוח חיים ובריאות בהתבסס על ריבית חסרת סיכון בתוספת פרמית אי נזילות. כתוצאה מהירידה בריבית חסרת הסיכון בתקופת הדוח, החברה הפרישה לעתודות לתשלום קצבה (לגמלאות בתשלום ולגמלאות שטרם החל תשלום קצבה בגינם), סך של כ- 112 מיליוני ש"ח לפני מס (כ- 70 מיליוני ש"ח לאחר מס), לעומת כ- 13 מיליוני ש"ח לפני מס (כ- 8 מיליוני ש"ח לאחר מס) בתקופה המקבילה אשתקד, ולעומת סך של כ- 29 מיליוני ש"ח לפני מס (כ- 18 מיליוני ש"ח לאחר מס) בשנת 2014 כולה.

בהמשך לאמור, ובמסגרת בחינת נאותות העתודה, הגדילה החברה את ההתחייבויות הביטוחיות בביטוח בריאות בענף ביטוח סיעודי בסך של כ- 73 מיליוני ש"ח לפני מס (כ- 45 מיליוני ש"ח לאחר מס). בתקופה המקבילה אשתקד לא היה צורך להגדיל ההפרשה האמורה בביטוח בריאות.

באור 8: - אירועים מהותיים לאחר תאריך הדיווח

א. בחודש אפריל 2015, התקיימה פגישה בין הנהלת החברה, לבין חברי הוועד של ההתאגדות העצמאית של עובדי החברה ("הנציגות"), בה הוצג תקנון ההתאגדות ורשימה עדכנית של למעלה משליש מעובדי החברה שהצטרפו להתאגדות כארגון יציג כמשמעו בחוק הסכמים קיבוציים, התשי"ז 1957. יצוין, כי הנהלת החברה מנהלת משא ומתן עם הנציגות, כמתחייב על פי דין ובכפוף לו. בהמשך לאמור, ביום 18 במאי, 2015, הגישה הסתדרות העובדים הכללית החדשה ("ההסתדרות") נגד החברה ונגד הנציגות, בקשה דחופה לביה"ד האזורי לעבודה בת"א, על מנת למנוע את המשך הפגיעה (הנטענת על ידה) בזכות ההתארגנות של עובדי החברה ואת הפגיעה במהלכי ההתארגנות של העובדים במסגרת ההסתדרות, ושלא באמצעות הנציגות.

ב. ביום 28 במאי, 2015, פרסמה מנורה מבטחים גיוס הון בע"מ (להלן - מנורה גיוס הון), חברה בת של החברה, תשקיף מדף לו צורף הדוח התקופתי של החברה לשנת 2014. למיטב ידיעת החברה, למועד התשקיף, פעילותה היחידה של מנורה גיוס הון, הינה גיוס מקורות מימון בישראל עבור החברה, שהינה מבטח כהגדרתו בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981, באמצעות הנפקות של כתבי התחייבות נדחים, סחירים ולא סחירים, כאשר כל תמורתם תופקד בחברה, שערבה לפירעונם. אם וככל שיגויסו כתבי התחייבות כאמור, לרבות כתבי אופציה לכתבי התחייבות (להלן: "כתבי התחייבות") מכוח תשקיף המדף, כל תמורת כתבי התחייבות שיונפקו על ידי מנורה גיוס הון יופקדו כאמור בידי החברה לשימוש של החברה ועל אחריותה. זאת, בהתאם להוראות ההסכם בין מנורה גיוס הון לבין החברה ובכפוף לתנאים שנקבעו באישור הממונה שניתנו לחברה.

תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם
להנחיות המפקח על הביטוח

להלן נתונים כספיים תמציתיים על בסיס הדוחות הכספיים הנפרדים של החברה (להלן - דוחות סולו), הערוכים לפי תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) למעט העניינים הבאים:

- א. מדידת ההשקעות בחברות מוחזקות המחושבת על בסיס אקוויטי.
- ב. זכויות במקרקעין כוללות גם זכויות במקרקעין המוחזקות באמצעות חברה מוחזקת שהחזקת זכויות אלה היא עיסוקה היחיד.

דוחות על המצב הכספי

ליום 31 בדצמבר 2014	ליום 31 במרס 2014	2015	
מבוקר	בלתי מבוקר	אלפי ש"ח	
353,707	359,800	345,194	נכסים בלתי מוחשיים
1,011,316	984,890	1,039,594	הוצאות רכישה נדחות
484,647	424,188	492,877	רכוש קבוע
252,837	200,383	247,914	השקעות בחברות מוחזקות
72,152	71,362	72,762	נדל"ן להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה
103,552	96,530	103,859	נדל"ן להשקעה אחר
1,586,747	1,346,051	1,493,243	נכסי ביטוח משנה
93,359	105,905	83,955	נכסי מסים שוטפים
192,383	150,169	212,456	חייבים ויתרות חובה
538,916	625,298	667,981	פרמיות לגבייה
17,843,825	16,045,104	19,018,239	השקעות פיננסיות עבור חוזים תלויי תשואה
			השקעות פיננסיות אחרות:
3,005,956	3,101,311	2,856,640	נכסי חוב סחירים
5,527,089	5,351,007	5,535,661	נכסי חוב שאינם סחירים
195,777	203,299	205,191	מניות
936,814	677,277	991,781	אחרות
9,665,636	9,332,894	9,589,273	סה"כ השקעות פיננסיות אחרות
1,282,133	883,903	1,525,735	מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
253,939	193,593	310,840	מזומנים ושווי מזומנים אחרים
33,735,149	30,820,070	35,203,922	סך כל הנכסים
19,355,151	17,103,777	20,759,531	סך כל הנכסים עבור חוזים תלויי תשואה

תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולר") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

דוחות על המצב הכספי (המשך)

ליום	ליום 31 במרס	
31 בדצמבר	2014	2015
2014	2014	2015
מבוקר	בלתי מבוקר	
	אלפי ש"ח	

הון:

291,332	291,332	291,332	הון מניות
333,486	333,486	333,486	פרמיה על מניות
232,644	236,322	278,757	קרנות הון
688,994	734,747	675,680	עודפים
1,546,456	1,595,887	1,579,255	סה"כ הון

התחייבויות:

10,192,564	9,668,995	10,382,700	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
19,068,296	16,968,011	20,244,724	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
184,296	172,105	205,801	התחייבויות בגין מסים נדחים
122,004	127,557	134,353	התחייבויות בשל הטבות לעובדים
-	195	-	התחייבויות בגין מסים שוטפים
1,307,896	1,216,989	1,364,513	זכאים ויתרות זכות
1,313,637	1,070,331	1,292,576	התחייבויות פיננסיות
32,188,693	29,224,183	33,624,667	סך כל ההתחייבויות
33,735,149	30,820,070	35,203,922	סך כל ההון וההתחייבויות

תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולר") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

דוחות רווח או הפסד

לשנה שהסתיימה	ל- 3 חודשים שהסתיימו		
ביום 31 בדצמבר	ביום 31 במרס		
2014	2014	2015	
מבוקר	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח		
4,762,482	1,188,491	1,189,171	פרמיות שהורווחו ברוטו
762,536	213,256	166,470	פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
3,999,946	975,235	1,022,701	פרמיות שהורווחו בשייר
1,563,358	521,021	836,184	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
245,278	87,408	139,009	הכנסות מדמי ניהול
134,016	40,581	22,051	הכנסות מעמלות
480	-	7,099	הכנסות אחרות
5,943,078	1,624,245	2,027,044	סך כל ההכנסות
5,317,974	1,307,676	1,768,219	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
(810,469)	(112,810)	(48,496)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
4,507,505	1,194,866	1,719,723	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
923,897	222,549	231,494	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
380,980	90,335	92,347	הוצאות הנהלה וכלליות
60,987	6,307	(4,409)	הוצאות מימון (שחיקת התחייבויות פיננסיות)
5,873,369	1,514,057	2,039,155	סך כל ההוצאות
36,824	2,155	2,658	חלק בתוצאות חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
106,533	112,343	(9,453)	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
36,656	41,764	(2,461)	מסים על ההכנסה (הטבת מס)
69,877	70,579	(6,992)	רווח נקי (הפסד)

תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולר") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

דוחות על הרווח הכולל

לשנה שהסתיימה	ל- 3 חודשים שהסתיימו		
ביום 31 בדצמבר	ביום 31 במרס		
2014	2014	2015	
מבוקר	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח		
69,877	70,579	(6,992)	רווח נקי (הפסד)
			רווח (הפסד) כולל אחר:
			<u>פריטי רווח (הפסד) כולל אחר, שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל, הועברו או יועברו לרווח והפסד</u>
21,264	1,131	1,596	התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ
130,937	79,192	134,122	שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שנזקק לקרנות הון
(97,668)	(12,881)	(62,522)	רווחים והפסדים נטו ממימוש של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועברו לדוחות רווח והפסד
7,965	963	834	הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוחות רווח והפסד
62,498	68,405	74,030	סה"כ פריטי רווח כולל אחר, שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל, הועברו או יועברו לרווח והפסד
23,567	25,796	27,917	מסים על ההכנסה
38,931	42,609	46,113	סה"כ פריטי רווח כולל אחר, נטו, שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל, הועברו או יועברו לרווח והפסד
			<u>פריט של רווח (הפסד) כולל אחר שלא יועבר לרווח והפסד</u>
7,955	9	(10,150)	רווח (הפסד) ממדידה מחדש בגין תוכניות להטבה מוגדרת
3,000	3	(3,828)	מסים על ההכנסה (הטבת מס)
4,955	6	(6,322)	פריט של רווח (הפסד) כולל אחר, נטו שלא יועבר לרווח והפסד
43,886	42,615	39,791	רווח כולל אחר, נטו
113,763	113,194	32,799	סך-הכל רווח כולל

מידע נוסף אודות השקעות פיננסיות אחרות

א. השקעות פיננסיות אחרות

ליום 31 במרס, 2015				
סה"כ	הלוואות וחייבים	זמינים למכירה	נמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד	
בלתי מבוקר				פירוט
אלפי ש"ח				בסעיף
2,856,640	-	2,813,562	43,078	ב
5,535,661	5,535,661	-	-	ג
205,191	-	189,320	15,871	ד
991,781	-	811,909	179,872	ה
9,589,273	5,535,661	3,814,791	238,821	
נכסי חוב סחירים				
נכסי חוב שאינם סחירים				
מניות				
אחרות				
סה"כ				
ליום 31 במרס, 2014				
סה"כ	הלוואות וחייבים	זמינים למכירה	נמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד	
בלתי מבוקר				פירוט
אלפי ש"ח				בסעיף
3,101,311	-	3,019,044	82,267	ב
5,351,007	5,351,007	-	-	ג
203,299	-	186,539	16,760	ד
677,277	-	613,115	64,162	ה
9,332,894	5,351,007	3,818,698	163,189	
נכסי חוב סחירים				
נכסי חוב שאינם סחירים				
מניות				
אחרות				
סה"כ				
ליום 31 בדצמבר, 2014				
סה"כ	הלוואות וחייבים	זמינים למכירה	נמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד	
מבוקר				פירוט
אלפי ש"ח				בסעיף
3,005,956	-	2,962,562	43,394	ב
5,527,089	5,527,089	-	-	ג
195,777	-	180,447	15,330	ד
936,814	-	789,913	146,901	ה
9,665,636	5,527,089	3,932,922	205,625	
נכסי חוב סחירים				
נכסי חוב שאינם סחירים				
מניות				
אחרות				
סה"כ				

מידע נוסף אודות השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

ב. נכסי חוב סחירים

ליום 31 במרס, 2015	
הערך בספרים	עלות מופחתת
בלתי מבוקר	אלפי ש"ח
1,622,326	1,489,463
1,233,923	1,177,670
391	350
2,856,640	2,667,483
26,420	

אגרות חוב ממשלתיות

נכסי חוב אחרים:

נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה

נכסי חוב אחרים הניתנים להמרה

סך הכל נכסי חוב סחירים

ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

ליום 31 במרס, 2014	
הערך בספרים	עלות מופחתת
בלתי מבוקר	אלפי ש"ח
1,791,110	1,651,731
1,309,109	1,215,874
1,092	1,343
3,101,311	2,868,948
26,635	

אגרות חוב ממשלתיות

נכסי חוב אחרים:

נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה

נכסי חוב אחרים הניתנים להמרה

סך הכל נכסי חוב סחירים

ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

ליום 31 בדצמבר, 2014	
הערך בספרים	עלות מופחתת
מבוקר	אלפי ש"ח
1,757,841	1,647,480
1,247,690	1,223,598
425	704
3,005,956	2,871,782
31,232	

אגרות חוב ממשלתיות

נכסי חוב אחרים:

נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה

נכסי חוב אחרים הניתנים להמרה

סך הכל נכסי חוב סחירים

ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

מידע נוסף אודות השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

ג. נכסי חוב שאינם סחירים

ליום 31 במרס, 2015	
שווי הוגן	ערך בספרים
בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח	
3,362,560	2,539,814
3,452,832	2,995,847
6,815,392	5,535,661
	89,159

אגרות חוב ממשלתיות

אג"ח מיועדות

נכסי חוב אחרים:

שאינם ניתנים להמרה

סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

ליום 31 במרס, 2014	
שווי הוגן	ערך בספרים
בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח	
3,118,118	2,477,870
3,285,196	2,873,137
6,403,314	5,351,007
	99,709

אגרות חוב ממשלתיות

אג"ח מיועדות

נכסי חוב אחרים:

שאינם ניתנים להמרה

סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

ליום 31 בדצמבר, 2014	
שווי הוגן	ערך בספרים
מבוקר	
אלפי ש"ח	
3,209,949	2,503,254
3,358,906	3,023,835
6,568,855	5,527,089
	89,819

אגרות חוב ממשלתיות

אג"ח מיועדות

נכסי חוב אחרים:

שאינם ניתנים להמרה

סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

מידע נוסף אודות השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

ד. מניות

ליום 31 במרס, 2015		
הערך בספרים	עלות	
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
198,185	166,313	מניות סחירות
7,006	7,580	מניות שאינן סחירות
205,191	173,893	סך הכל מניות
26,523		ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)
ליום 31 במרס, 2014		
הערך בספרים	עלות	
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
190,161	158,447	מניות סחירות
13,138	10,119	מניות שאינן סחירות
203,299	168,566	סך הכל מניות
25,592		ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)
ליום 31 בדצמבר, 2014		
הערך בספרים	עלות	
מבוקר		
אלפי ש"ח		
189,639	166,894	מניות סחירות
6,138	7,238	מניות שאינן סחירות
195,777	174,132	סך הכל מניות
25,988		ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

מידע נוסף אודות השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

ה. השקעות פיננסיות אחרות

ליום 31 במרס, 2015		
הערך בספרים	עלות	
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
682,363	622,222	השקעות פיננסיות אחרות סחירות
309,418	266,379	השקעות פיננסיות אחרות שאינן סחירות
991,781	888,601	סך הכל השקעות פיננסיות אחרות
30,018		ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)
ליום 31 במרס, 2014		
הערך בספרים	עלות	
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
492,473	453,065	השקעות פיננסיות אחרות סחירות
184,804	149,164	השקעות פיננסיות אחרות שאינן סחירות
677,277	602,229	סך הכל השקעות פיננסיות אחרות
22,739		ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)
ליום 31 בדצמבר, 2014		
הערך בספרים	עלות	
מבוקר		
אלפי ש"ח		
660,715	621,300	השקעות פיננסיות אחרות סחירות
276,099	242,535	השקעות פיננסיות אחרות שאינן סחירות
936,814	863,835	סך הכל השקעות פיננסיות אחרות
29,872		ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

השקעות פיננסיות אחרות כוללות בעיקר השקעות בתעודות סל, תעודות השתתפות בקרנות נאמנות, קרנות השקעה, נגזרים פיננסיים, חוזים עתידיים, אופציות ומוצרים מובנים.

פרק ג': **נספחים**

דיווח
בדבר "הערך הגלום" (Embedded Value)
של
מנורה מבטחים ביטוח בע"מ

ליום 31.12.2014

תוכן

3	1.	כללי
3	1.1	רקע והיקף הגילוי
4	1.2	הבהרה לעניין מידע צופה פני עתיד
4	1.3	פרקים עיקריים במסמך
4	1.4	הגדרות
6	1.5	הערות, הבהרות וסייגים
6	1.5.1	הערות, הבהרות וסייגים
6	1.5.2	השפעות אחרות
8	1.5.3	הטיפול בסיכונים
9	1.5.4	שיערוך נכסים לפי שווי הוגן
	1.5.5	הערך הגלום איננו אמור לייצג את השווי הכלכלי או שווי השוק של החברה או של חברת האם שלה, מנורה מבטחים החזקות בע"מ.
9	2.	מתודולוגית חישוב הערך הגלום
10	2.1	כללי
10	2.2	טיפול בסיכונים
11	2.3	הנחות כלכליות
11	2.3.1	תשואה, ריבית הוון ואינפלציה
11	2.3.2	מיסוי
11	2.4	הנחות דמוגרפיות ותפעוליות
11	2.4.1	הנחות דמוגרפיות
12	2.4.2	הוצאות הנהלה וכלליות עתידיות
12	2.5	שיטת החישוב
12	2.5.1	הון עצמי מותאם (ANW)
12	2.5.2	ערך נוכחי של רווחים עתידיים (PVFP)
12	2.5.3	עלות הון נדרש (CoC)
12	2.5.4	ערך עסקים חדשים (VNB)
13	2.6	טיפול באופציות והבטחות פיננסיות
13	2.7	ניתוח השינוי ב-EV והרווח על בסיס EV
15	2.8	מבחני רגישות
16	2.9	סקירת דוח הערך הגלום
17	3.	תוצאות (במיליוני ₪)
17	3.1	הערך הגלום נכון ל- 31/12/2014
17	3.2	ערך עסקים חדשים של מכירות בשנת 2014
17	3.3	התאמה בין ההון העצמי המותאם לבין ההון העצמי בדוחות הכספיים
18	3.4	ניתוח השינוי ב-EV והרווח על בסיס EV
19	3.5	פירוט הפער בין השינוי בהון העצמי המותאם לבין הרווח הנקי של החברה לשנת 2014
20	3.6	ניתוח רגישות בגין עסקים כלולים בהתאם לדרישת החוזר

1. כללי

1.1 רקע והיקף הגילוי

על-פי חוזר המפקח על הביטוח, מיום 12 באוגוסט 2007 (חוזר ביטוח 1-11-2007) ("החוזר"), על חברות הביטוח לפרסם מידי שנה, יחד עם הדוחות הכספיים לרבעון הראשון של השנה, מידע בדבר הערך הגלום ("Embedded Value" או "EV") בפוליסות ביטוח לטווח ארוך (ביטוח חיים וביטוח בריאות) לסוף השנה הקודמת. בהתאם לחוזר, מנורה מבטחים ביטוח בע"מ ("החברה"), מפרסמת בזה, את הערך הגלום של עסקי הביטוח לטווח ארוך של החברה ליום 31 בדצמבר 2014, לרבות התנועה בערך הגלום לשנת 2014.

דיווח זה נערך על פי הכללים והעקרונות שקבע המפקח על הביטוח, אשר אימץ את הכללים והעקרונות שנקבעו בדוח וועדה משותפת של חברות הביטוח והמפקח על הביטוח, אשר פעלה בליווי יועצים מישראל ומחו"ל (להלן: "הוועדה" ו-"דוח הוועדה"), למעט לעניין הטיפול בסיכונים מסוימים המתוארים בסעיף 1.5.3 להלן, הכול כמפורט בסעיף כאמור.

אופן הגילוי בדוח זה הינו בהתאם לכללי הגילוי הכלליים בדוח הוועדה ולהוראות המפורטות בטיטת "פורמט הגילוי" אשר הוכן על ידי הוועדה בתיאום עם הממונה. "פורמט הגילוי" טרם פורסם על ידי הממונה כתוספת לחוזר.

הכללים והעקרונות שנקבעו בדוח הוועדה מפורסמים באתר משרד האוצר - אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון (www.mof.gov.il).

לדוח זה מצורף דוח סקירה של סוקר חיצוני בדבר הערך הגלום ליום 31.12.2014 וערך העסקים החדשים, המתייחסים לפוליסות ביטוח חיים ובריאות ארוכות טווח לשנה שהסתיימה באותו מועד, וכן מבחני הרגישות ביחס אליהם וניתוח התנועה בערך הגלום לשנת 2014.

1.2 הבהרה לעניין מידע צופה פני עתיד

קביעת הערך הגלום וערך העסקים החדשים (כהגדרת מונח זה להלן) התבססה על תחזיות, הערכות ואומדנים לאירועים עתידיים שהתממשותם אינה ודאית ואינם בשליטתה של החברה, ויש לראות בהם כ - "מידע צופה עתיד" כהגדרתו בסעיף 32א לחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968. אין מניעה כי תחזיות, הערכות ואומדנים אלו, כולם או חלקם, לא יתממשו או שיתממשו באופן שונה מכפי שהוצג בדוח הערך הגלום, ולפיכך התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מכפי שנחזה.

1.3 פרקים עיקריים במסמך

רקע כללי והסבר של שיטת החישוב.

התייחסות להנחות ששימשו בבסיס החישוב.

תוצאות הערך הגלום וערך עסקים חדשים.

תוצאות ניתוחי רגישות של הערך הגלום.

ניתוח התנועה של הערך הגלום

1.4 הגדרות

ההגדרות להלן מהוות הסבר תמציתי למושגים עיקריים, המשמשים להבנת הדיווח להלן. תיאורים והסברים מלאים נמצאים בכללים והעקרונות שבדוח הוועדה.

ערך נוכחי של רווחים עתידיים	
היוון תזרים הרווחים הצפויים העתידיים, הנובעים מהתיק הקיים של העסקים הכלולים (ראה סעיף 2.5.2 להלן).	או
	"PVFP"
"הון עצמי מותאם"	
ההון העצמי של החברה, לאחר מספר התאמות כדי שיהיה עקבי עם שווי התיק בתוקף (ראה סעיף 2.5.1 להלן).	או
	"ANW"
"עלות ההון הנדרש"	
עלות ההון הנדרש הינה ההשפעה, מבחינת בעלי המניות, על הערך הגלום בעקבות דרישת החזקת הון מינימלי (ראה סעיף 2.5.3 להלן).	

הערך הנוכחי של רווחים עתידיים בניכוי עלות ההון הנדרש.	"שווי תיק בתוקף" או "VIF"
הערך הגלום מורכב מצירוף שני הרכיבים הבאים: "שווי תיק בתוקף" (VIF); ו- "הון עצמי מותאם" (ANW). יובהר כי ההון העצמי המותאם הינו ההון העצמי המתייחס למכלול הפעילויות של החברה ולא בגין העסקים הכלולים ב-VIF בלבד. כמו כן יובהר כי שווי התיק בתוקף אינו כולל: עסקי ביטוח כללי (אלמנטרי). תחומי פעילות אחרים של חברות בשליטתה של החברה כגון פעילות סוכנויות ביטוח. היכולת ליצור עסקים נוספים בעתיד (מוניטין).	"הערך הגלום" Embedded " Value או "EV"
ערך נוכחי של רווחי העסקים אשר נמכרו במהלך השנה מלפני תאריך הדיווח.	"ערך עסקים חדשים" Value of New " Business או "VNB"
העסקים הכלולים בחישוב שווי התיק בתוקף: פוליסות אישיות ארוכות טווח בתיק ביטוח חיים ובריאות בתוקף נכון ליום 31 בדצמבר 2014, כולל הגדלות עתידיות בפרמיה והפקדות חד-פעמיות הנובעות מגידול בשכר, בגין פוליסות אלו. פוליסות קבוצתיות בתיק ביטוח חיים ובריאות בתוקף נכון ליום 31 בדצמבר 2014. על פי הכללים והעקרונות שבדוח הוועדה הוערכו רווחיהן של פוליסות אלו רק עד למועד החידוש הבא של הפוליסות.	"עסקים כלולים"

1.5 הערות, הבהרות וסייגים

1.5.1 הערות, הבהרות וסייגים

כאמור לעיל, הערך הגלום חושב בהתאם למתודולוגיה ולכללים ולעקרונות שנקבעו בדוח הוועדה. ההנחות במודל הן לפי "ההנחות הצפויות באופן המיטבי" (Best Estimate Assumptions), דהיינו, הנחות שהינן פרי השלכת הניסיון הקיים כלפי העתיד במסגרת הסביבה בה פועלות חברות הביטוח, וללא מקדמי שמרנות. מטבע הדברים, היות ומדובר בהערכות עתידיות לזמן ארוך, התוצאות בפועל צפויות להיות שונות מאלה שהוערכו בעת חישוב הערך הגלום. סטיות מהפרמטרים וההנחות שהונחו בחיזוי הערך הגלום יכולות להשפיע באופן מהותי על התוצאה. פרמטרים אלו כוללים, בין היתר:

1. גורמים כלכליים (לדוגמא- ריבית היוון ותשואות).

2. גורמים דמוגרפיים (לדוגמא- שינויים בתמותה ותחלואה).

3. חקיקה והסדרים תחיקתיים בנושאים רלוונטיים.

4. מיסוי.

5. שינויים בסביבה העסקית.

תוצאות עתידיות, הסוטות מההערכות שבוצעו על בסיס "ההנחות הצפויות באופן המיטבי" הן טבעיות וצפוי שיתרחשו אף אם לא יתרחש שינוי כלשהו בפרמטרים האמורים. על כן צפוי, כי התוצאות בפועל מדי שנה תהיינה שונות מאלו החזויות במודל הערך הגלום ולו רק בשל תנודות אקראיות רגילות.

1.5.2 השפעות אחרות

א. ענף הבריאות

בחודש יוני 2014, פורסמו המלצות הוועדה המייעצת לחיזוק מערכת הבריאות הציבורית (להלן: "ועדת גרמן").

חלק מהמלצות הועדה נגעו לביטוחי בריאות. מאחר שהממשלה הוחלפה לא ברור מה יהיה עתיד המלצות אלה.

בהמשך לאמור לעיל המפקחת על הביטוח פרסמה בשנת 2014 מספר טיוטות חוזרים בנושא ביטוח בריאות, ובחודש אפריל 2015 פרסמה חוזר שעניינו "עריכת תכנית לביטוח בריאות פרט". בחוזר נקבעו הוראות בדבר תנאי הביטוח בפוליסת בריאות פרט, תקופת הביטוח ואופן חידוש הביטוח. בין היתר, נקבע כי תקופת הביטוח של פוליסות אלו תחודש אחת לשנתיים לכלל המבוטחים ללא בחינה מחודשת של המצב הרפואי וללא תקופת אכשרה נוספת. עוד נקבע כי על המבטח לפנות לכלל המבוטחים הקיימים אצלו ערב מועד התחילה

ולחצו להם לעבור לפוליסה העדכנית שתואמת את הוראות החוזר. חוזר זה חל על ביטוחי בריאות בענף מחלות ואשפוז, למעט ביטוח אובדן כושר עבודה, ביטוח סיעודי, ביטוח שיניים, ביטוח נסיעות לחו"ל, ביטוח רפואי לעובדים זרים. מועד התחילה לגבי תכניות ביטוח בריאות שאינן ביטוח ניתוחים יהא ביום 1 בדצמבר 2015 ולגבי תכניות לביטוח ניתוחים ביום 1 בפברואר 2016.

נכון למועד זה, אין בידי החברה יכולת להעריך את השפעת ההסדרה האמורה, ולפיכך חישוב הערך הגלום איננו כולל השפעה זו.

ב. עמלה על דמי הניהול

בחדש ינואר 2015, פרסמה הממונה נייר עמדה לגופים מוסדיים שעניינו "תשלום גוף מוסדי לבעל רישיון". מנייר העמדה עולה כי לדעת הממונה תשלום דמי עמילות שנגזרים מדמי הניהול שמשלם עמית או מבוטח הינו פסול ואינו עולה בקנה אחד, לפי העמדה, עם חובת הנאמנות המוטלת על הגופים המוסדיים ועל בעלי הרישיונות. בהמשך לעמדת הממונה הנ"ל, בחדש מרס 2015 פורסמה הבהרה לעמדת הממונה בה חזרה על עיקרי נייר העמדה תוך שהיא מבהירה, בין היתר, שאין באמור כדי לשנות את העמדה לפיה חברה מנהלת רשאת לקבוע דמי ניהול דיפרנציאליים וזאת עד לגובה התקרה המרבית הקבועה בדין. בנוסף, ובהתחשב, בין השאר, בהיקפה של הפרקטיקה הקיימת והצורך בשינוי מערך החוזים הקיים (לפי עמדת הממונה), ציינה הממונה כי אין בכוונתה להפעיל את סמכויות האכיפה הנתונות לה בכל הקשור לפעולת הגופים המוסדיים וסוכני הביטוח הפנסיוני ביחס ללקוחות שצורפו לגופים המוסדיים לפני פרסום העמדה ואף בתקופה הסמוכה שלאחריה לפי מערך החוזים שהיה קיים במועד פרסומה.

נכון למועד זה, אין בידי החברה יכולת להעריך את השפעת ההסדרה האמורה, ולפיכך חישוב הערך הגלום איננו כולל השפעה זו.

ג. הרפורמה בדמי ניהול ובמקדמי קצבה מובטחים

בחדש נובמבר 2012 פורסם חוזר "מקדמי קצבה המגלמים הבטחת תוחלת חיים". על-פי החוזר נקבע, בין היתר, כי החל משנת 2013, חברת ביטוח לא תשווק תכנית ביטוח חיים משולבת בחיסכון הכוללת מקדמי קצבה מובטחים, למעט: 1. מי שמלאו לו לפחות 60 שנה במועד המכירה 2. מי שיש לו חוזה ביטוח חיים הכולל מקדמי קצבה מובטחים ומבקש לבטלו כליל ולנייד את הכספים לחוזה ביטוח חדש עם מקדמי קצבה מובטחים והכל בכפוף לכללים נוספים שנקבעו לעניין זה בחוזר שפורסם.

בחדש יוני 2012 פורסמו תקנות אשר קבעו דמי הניהול המרביים שייגבו במוצרי ביטוח חיים שיימכרו החל מיום 1 בינואר. תקנות אלו עלולות להעלות את שיעור ביטולי פוליסות עם דמי ניהול גבוהים יותר שמכרה החברה בעבר והחלפתן או נידון לפוליסות חדשות עם דמי ניהול נמוכים. להערכת החברה, הפסקת שיווק תכניות ביטוח חיים משולבות בחיסכון הכוללות מקדמי קצבה מובטחים (ראה את הסעיף הבא), עשויה למתן תופעה זו.

בשלב זה, לא ניתן להעריך את ההשפעה הכוללת, על ערך הגלום, של הרפורמות הנ"ל, יחד עם שינויים נוספים אפשריים אשר נועדו להגביר את התחרות, השקיפות והניידות בתחום החיסכון הפנסיוני.

1.5.3 הטיפול בסיכונים

להלן סייגים ביחס להערכת הערך הגלום המפורטת בדו"ח זה, הנובעים מהאופן שבו חישה החברה את הערך הגלום:

- הנחות בחישוב הערך הגלום - לא נלקחו בחשבון סיכונים קיצוניים אשר ההסתברות להתרחשותם נמוכה מאוד ואשר אין ביכולתה של החברה להעריך את הסתברויות התרחשותם ואת השפעתם על החברה, כגון סיכונים תפעוליים. כמו כן, ההנחות הדמוגרפיות שביסוד המודל גובשו בעיקר על סמך מחקרים וניתוחים המבוססים על ניסיון החברה לאורך השנים האחרונות אשר לא כללו אירועים קיצוניים. אי לכך, ישנה אפשרות תיאורטית לתרחישים קיצוניים שהחברה לא לקחה בחשבון בקביעת ההנחות שביסוד המודל, על-אף הניסיון לקבוע הנחות ריאליות אשר יתאימו לניסיון בפועל בטווח הארוך.
- ביסוד המודל קיימת הנחה כי לא קיימת התאמה (קורלציה) בין גורמי הסיכון השונים, אשר עלולה להשפיע על הערך הגלום באופן מהותי. בשל היעדר נתונים מספקים לבחינת הקורלציה האמורה, לא נבדקה הנחה זו ע"י החברה.
- על פי ההנחות והכללים של הוועדה, ההנחות אמורות להיקבע, בין היתר, כך שתתקבל התוחלת של הערך הגלום לבעלי המניות. בהיעדר נתונים סטטיסטיים מובהקים מתאימים להערכת התפלגות הערך הגלום לכל הגורמים הדמוגרפיים והתפעוליים, השתמשה החברה בהנחות ריאליות של כל פרמטר ופרמטר כשלעצמו, לפי התוחלת של כל גורם רלוונטי.
- הערך הגלום מבוסס על התיאוריה לפיה משקיעים אינם זקוקים לפיצוי עבור סיכונים שאינם סיכוני שוק ובלבד שהם יכולים לפזר את חוסר הוודאות על ידי החזקת תיק השקעות מפוזר ומגוון, ועל ההנחה כי ניתן לפזר את חוסר הוודאות כאמור. בפועל, יתכן ולא ניתן לפזר חלק מהסיכונים הדמוגרפיים והתפעוליים. בהעדר שוק נזיל ועמוק לפיו ניתן להעריך את "מחיר הסיכון" שהשוק נותן לסיכונים אלה, ובהעדר מתדולוגיה מוסכמת לכימות מחיר השוק הרעיוני לסיכונים אלה, לא הקטנו את ערך הגלום בגין סיכונים אלה.
- יצוין כי הוועדה התקשרה עם יועצים אקטואריים מחו"ל על מנת לגבש מתודולוגיה ראויה ומעשית לפיה יותאם הערך הגלום באופן שישקף את עלות הסיכונים הבלתי מגודרים. צפוי כי התאמה זו תתבטא בהפחתת הערך הגלום הן ביחס לשווי תיק בתוקף (VIF) והן ביחס לשווי העסק החדש (VNB) כך שאלו ישקפו באופן הולם יותר את שווים בהתחשב בכל הסיכונים, כולל הסיכונים הלא מגודרים, וזאת בהתאם לפרקטיקה המקובלת בדיווחי הערך הגלום בעולם. התקיימו דינוים בישראל עם היועצים ואולם נכון למועד פרסום דוח זה טרם התקבלו מסקנות סופיות, ולפיכך הוועדה טרם גיבשה מתודולוגיה סדורה בעניין זה. לאור זאת לא בוצעה ההתאמה האמורה בדיווח זה.

- על מנת לשקף את הערכתם של הסיכונים שלא נלקחו בחשבון כאמור לעיל, קוראי הדוח יכולים להתאים את הערך הגלום המוצג, על-פי שיקול דעתם, באמצעות ניתוחי הרגישות בסעיף 3.6, בפרט באמצעות הרגישות לשיעור ההיוון. יש להדגיש כי, כאמור לעיל, אין בידי החברה להעריך כמותית, באופן אובייקטיבי ומדעי, את השפעת הסוגיות הנ"ל על הערך הגלום, ועל-כן, הרגישויות שהוצגו אינן מהוות הערכה שכזו, אלא הן מספקות כלי למשתמשי הדוח לצורך הערכת השפעת הסוגיות לפי שיקול דעתם.

1.5.4 שיערוך נכסים לפי שווי הוגן

בהתאם לכללים והעקרונות שבדוח הוועדה, לא הותאם שווים החשבונאי של כל נכסי החברה לשווי ההוגן, אלא רק הנכסים החופפים לעסקים הכלולים בערך הגלום. יצוין כי אג"ח מיועדות בביטוח חיים הוערכו, מסיבות טכניות, בהתאם לעלותם המותאמת בספרים, תוך התחשבות בריבית שזכאיות איגרות החוב הללו, באופן שהביא לכך ששוויים ההוגן נכלל בערך הגלום.

1.5.5 הערך הגלום איננו אמור לייצג את השווי הכלכלי או שווי השוק של החברה או של חברת האם שלה, מנורה מבטחים החזקות בע"מ.

יודגש, כי כאמור לעיל שווי התיק בתוקף איננו כולל עסקי ביטוח כללי (אלמנטרי), וכן אינו כולל תחומי פעילות אחרים של החברות בשליטתה של החברה, ואת היכולת ליצור עסקים בעתיד (מוניטין).
 כן יודגש, כי הערך הגלום אינו מתייחס למנורה מבטחים החזקות בע"מ, חברת האם של החברה, שלה פעילויות ועסקים נוספים.
 כמו כן, הערך הגלום אינו מביא בחשבון סיכונים מסוימים כמפורט בסעיף 1.5.3 לעיל. מובן אפוא, כי לאור האמור לעיל, הערך הגלום איננו מיצג, את שווי השוק או את השווי הכלכלי הכולל של החברה, ואת שווי השוק או את השווי הכלכלי של מנורה מבטחים החזקות בע"מ.

2. מתודולוגית חישוב הערך הגלום .2

2.1 כללי

עקרונות חישוב הערך הגלום נעשו בהתאם לכללים והעקרונות שבדוח הוועדה, למעט לעניין הטיפול בסיכונים מסוימים המתוארים בסעיף 1.5.3 לעיל, הכל כמפורט בסעיף האמור. ההנחות במודל הן לפי "ההנחות הצפויות באופן המיטבי" (Best Estimate Assumptions), דהיינו - ללא מקדמי שמרנות. המודל אינו כולל שווי של מכירות עתידיות, אך מבחינת רמת ההוצאות וכדומה, החישוב מניח המשך פעילות עסקית. הערך הגלום לוקח בחשבון השפעות של שינויים רגולטוריים אשר פורסמו עד סוף שנת הדיווח.

2.2 טיפול בסיכונים

סיכונים פיננסיים (סיכוני שוק) - סיכוני השוק נלקחו בחשבון לפי עלותם הגלומה במחירי שוק, על ידי שימוש בטכניקה מימונית הנקראת Certainty Equivalent Approach. בטכניקה זו מקטינים את התשואות הצפויות לרמה של שיעורי ריבית חסרת סיכון. יצוין כי התזרים הצפוי מאג"ח מיועדות חושב על בסיס תשואות אג"ח אלו, ותזרים מזומנים בגין הון אף הוא לפי שיעור ריבית חסרת סיכון. לאחר התאמה זו, מהוונים את תזרימי המזומנים החזויים לפי ריבית חסרת סיכון, ללא צורך להוסיף פרמיית סיכון לשיעור ההיוון.

במסגרת התייעצות שמבוצעת בין הוועדה לבין היועצים מחו"ל, כאמור לעיל, הועדה יחד עם היועצים החלו לגבש מתודולוגיה אשר תיתן ביטוי לעובדה כי בפועל ניתן להניח תשואות עודפות על ריבית חסרת סיכון, לאור העובדה שניתן להשקיע בנכסים לא סחירים כנגד התחייבויות ביטוחיות שהן לא נזילות ולפיכך ניתן להניח תוספת לשיעור ריבית חסרת הסיכון אשר מתאים לנכסים סחירים ("פרמיית אי נזילות") כמקובל בפרקטיקה של דיווחי EV בעולם. נכון למועד פרסום דוח זה הועדה טרם גיבשה המלצות מפורטות וסופיות ולכן לא ניתן ביטוי ל"פרמיית אי הנזילות" במסגרת דו"ח זה.

סיכונים שאינם סיכוני שוק – חישוב הערך הגלום מתבסס על התיאוריה הפיננסית אשר על פיה, משקיעים אינם זקוקים לפיצוי נוסף בריבית ההיוון עבור סיכונים שאינם סיכוני שוק ובלבד שהם יכולים לפזר את חוסר הוודאות על ידי החזקת תיק השקעות מפוזר ומגוון. לכן, בהינתן הנחה זו, חושב הערך הגלום על-בסיס הנחות דמוגרפיות ותפעוליות שהן "הנחות הצפויות באופן מיטבי" ועל-ידי היוון של תזרימי המזומנים בשיעור ריבית חסרת סיכון, ללא הוספת מרווחים להנחות או לשיעור ריבית ההיוון. הוועדה בוחנת דרכים לכמת את הסיכונים שאינם ברי פיזור אולם טרם גיבשה המלצות מפורטות וסופיות בנושא.

2.3 הנחות כלכליות

2.3.1 תשואה, ריבית הון ואינפלציה

התשואה העתידית וריבית ההיוון נקבעו על-פי עקום התשואות של ריבית חסרת סיכון צמודת מדד. שיעורי הריבית חסרת הסיכון (spot) נכון לסוף 2014 הינן:

לסוף שנה	שיעור ריבית	לסוף שנה	שיעור ריבית	לסוף שנה	שיעור ריבית
2015	1.42%	2025	0.89%	2035	1.47%
2016	-0.12%	2026	0.99%	2036	1.50%
2017	0.04%	2027	1.07%	2037	1.53%
2018	0.09%	2028	1.14%	2038	1.56%
2019	0.18%	2029	1.20%	2039	1.59%
2020	0.29%	2030	1.26%	2040	1.62%
2021	0.40%	2031	1.31%	2041	1.64%
2022	0.53%	2032	1.35%	2042	1.67%
2023	0.65%	2033	1.39%	2043	1.69%
2024	0.78%	2034	1.43%	2044	1.71%

יצוין, כי אין צורך בהנחה מפורשת של אינפלציה עתידית כיוון שכל הסכומים במודל צמודים. כאשר פרמטר מסוים צפוי להשתנות שלא בהתאם לאינפלציה העתידית, נלקחה הנחה מפורשת של החריגה הצפויה מהאינפלציה העתידית.

2.3.2 מיסוי

מס סטטוטורי החל על מוסד כספי:

שיעור המס על מוסדות

פיננסיים

שנה

2014 ואילך 37.71%

2.4 הנחות דמוגרפיות ותפעוליות

כל ההנחות להן השפעה מהותית על הערך הגלום נקבעו לפי האומדנים הטובים ביותר של החברה לגבי כל גורם דמוגרפי ותפעולי, ומשקפות את הציפייה של החברה לעתיד בגין גורמים אלה (ראה גם סעיף 1.5).

2.4.1 הנחות דמוגרפיות

ההנחות הדמוגרפיות, הכלולות בחישוב, נלקחו מתוך מחקרים פנימיים של החברה, ככל שישנם, ומסקנות פרי הפעלת שיקול דעת מקצועי, המבוססים הן על ניסיון רלוונטי והן על שילוב של

מידע ממקורות חיצוניים, כגון מידע שהתקבל ממבטחי משנה ולוחות תמותה ותחלואה שפורסמו.

2.4.2 הוצאות הנהלה וכלליות עתידיות

הוצאות הנהלה וכלליות חושבו בהתאם לתוצאות מודל תמחיר פנימי שנערך בחברה לגבי הוצאות הקשורות לעסקים הכלולים, לרבות: הקצאת ההוצאות לתחומים השונים (ביטוח חיים וביטוח בריאות) והעמסת ההוצאות על פעילויות שונות (הפקה, ניהול שוטף, השקעות וכו'). החברה הניחה שההוצאות יעלו בעתיד בשיעור מדד המחירים לצרכן.

2.5 שיטת החישוב

2.5.1 הון עצמי מותאם (ANW)

סכום ההון העצמי נלקח מתוך הדוחות הכספיים של החברה ליום 31 בדצמבר 2014. סכום זה הוקטן בסכום הוצאות הרכישה הנדחות לפי היתרה במאזן, בניכוי העתודה למס נדחה שבגינה ובניכוי הטבת המס הצפויה בגין חלק הוצאות הרכישה הנדחות המוכרות למס הכנסה. כמו כן, נוסף שיערוך לשווי הוגן של הנכסים המוחזקים במסגרת העסקים הכלולים בחישוב הערך הגלום.

2.5.2 ערך נוכחי של רווחים עתידיים (PVFP)

הערך הנוכחי של רווחים עתידיים חושב באמצעות מודל אקטוארי המתבסס על נתוני הפוליסות ונתונים אחרים המצויים בידי החברה. מודל זה מאפשר ביצוע של תחזית תזרימי מזומנים עתידיים והיוונים.

2.5.3 עלות הון נדרש (CoC)

בוצעה תחזית של ההון הנדרש על פי הדרישות הקיימות ובהתאם להתפתחות העתידית הצפויה של העסקים הכלולים. עלות ההון הינה היוון המס על רווחי השקעה על ההון הנדרש בגין העסקים הכלולים.

2.5.4 ערך עסקים חדשים (VNB)

ערך העסקים החדשים מחושב כערך נוכחי של רווחים מעת המכירה עד תום תקופת הפוליסה. הערך נוכחי של הרווחים חושב באמצעות מודל אקטוארי המתבסס על נתוני הפוליסות ונתונים אחרים כדי לשקף את תרומת התפוקה של השנה לערך הגלום. חישוב ה VNB נערך בגין האוכלוסיות הבאות:

- כל הפוליסות שהופקו בשנת 2014.
- כיסויים חדשים שהופקו במהלך 2014 כתוספת לפוליסות שהופקו לפני 2014.
- פוליסות קבוצתיות שחודשו במהלך 2014.

יובהר כי הערך הנוכחי של הרווחים העתידיים (PVFP) כולל את ערך הרווחים, מסוף שנת 2014 ואילך בגין עסקים חדשים כאמור.

2.6 טיפול באופציות והבטחות פיננסיות

לא קיימות בעסקים הכלולים אופציות והבטחות פיננסיות מהותיות לטובת המבוטחים.

2.7 ניתוח השינוי ב-EV והרווח על בסיס EV

הטבלה בסעיף 3.4 להלן מציגה את השינוי בערך גלום, מחולק למרכיבי ההון המותאם והשווי תיק (בניכוי עלות ההון), כולל העברות בין שני מרכיבים אלו. כל הסכומים מוצגים לאחר מס. השינוי מפורט לגורמי ההשפעה השונים שלו, כדלקמן:

1. **התאמות לערך גלום ליום 31.12.2013** - בסעיף זה נכללו תיקונים ביחס לנתוני הפתיחה, כולל שינויים במתודולוגית החישוב. בשנת הדו"ח בוצעו תיקונים טכניים למודל אשר הגדילו את הערך הגלום בסך של 13 מיליוני ש"ח.

2. **שינויים בהנחות תפעוליות ודמוגרפיות** - מדי שנה החברה מעדכנת את ההנחות לפיהן מעריכים את ערך הגלום. העדכונים בוצעו בהתאם לנתונים חדשים לגבי הניסיון בפועל ולשינויים בציפיות הנהלת החברה. בביטוח חיים ובריאות השינויים העיקריים החיוביים היו בעדכון הנחות שיעורי התחלואה, וההוצאות והשינויים העיקריים השליליים היו בעדכון שיעורי ביטולים ומימוש קצבה. השינויים הסתכמו בגידול של הערך הגלום בסך של 54 מיליוני ש"ח.

3. **רווח צפוי על ערך הגלום – הערך הגלום צפוי להניב רווחים אף אם החברה לא הייתה מוכרת עסקים חדשים ולא הייתה פועלת בתחומים נוספים שאינם כלולים ב-EV.** רווחים אלה נובעים מ-3 מקורות:

א. **תשואה צפויה על שווי התיק בתוקף בסוף התקופה הקודמת** – הכנסות צפויות אלו מבוססות על שיעור התשואה הריאלית (מעל למדד) הצפויה בתחילת השנה, כולל מרווחים מעל ריבית חסרת סיכון שהיו צפויים להתקבל.

ב. **תשואה צפויה על ההון העצמי המותאם** – ההכנסות מהשקעות הצפויות מהנכסים העומדים כנגד ההון המותאם. הכנסות צפויות אלו מבוססות על שיעור התשואה הריאלית (מעל למדד) הצפוי בתחילת השנה, כולל מרווחים מעל ריבית חסרת סיכון שהיו צפויים להתקבל.

ג. **רווח כולל הצפוי לעבור משווי התיק בתוקף להון העצמי המתואם במהלך שנת 2014** – במהלך שנת 2014 ירד הרווח החזוי לשנת 2014 משווי התיק, והתווסף להון המותאם, כך שבסך הכל מקור זה לא משפיע על סך ערך הגלום בכללותו, אלא מביא להעברה ממרכיב שווי התיק בתוקף למרכיב ההון המותאם. בהתאם לשיטת קביעת ההון העצמי המותאם, רווח זה אינו כולל השפעת הפחתת ה-DAC.

4. **השפעת הסטיות מההנחות התפעוליות והדמוגראפיות במהלך 2014** – מטבע הדברים, הניסיון בפועל לגבי שיעורי התביעות, הביטולים, ההוצאות וכדומה היו שונים במהלך התקופה מאלו שהונחו לצורך חישוב ערך הגלום. סטיות אלו משפיעות גם על הרווחים הצפויים לאחר השנה וגם על הרווחים של השנה עצמה, וההשפעות מוצגות בסעיף זה בנפרד על השווי תיק בתוקף ועל ההון המותאם בהתאמה. בנוסף, סעיף זה כולל את ההשפעה ממספר גורמים שכל אחד מהם לא מהותי להערכת החברה, הכוללים, בין היתר, שינויים לפוליסות ביטוח קיימות, תנאי ביטוח משנה או הסכמי עמלות עם סוכנים.

5. **רווח מעסקים חדשים** – הערך הגלום אינו כולל את הערך הצפוי להתווסף מעסקים חדשים שימכרו בעתיד. על כן, סעיף זה מציג את התוספת לערך הגלום לסוף התקופה הקודמת, עקב מכירת פוליסות ביטוח חדשות במהלך השנה. התוספת מחולקת להשפעה בפועל מהעסקים החדשים על הרווחים בתקופה עצמה (מוצגת תחת ההון המותאם) ולרווחים הצפויים מהעסקים החדשים בעתיד (ומוצג תחת השווי תיק בתוקף).

6. **הוצאות פיתוח שלא נכללו ב-EV** – כאן מוצגת ההשפעה, על הרווחים בפועל בשנה, של ההוצאות החריגות שלא נכללו בערך גלום, אלא יוחסו למכירות עתידיות. בשנת 2014 לא היו הוצאות פיתוח שלא נכללו ב-EV.

נהוג לכנות את סיכום השינויים בסעיפים 2 עד 6 "רווח תפעולי על בסיס ערך גלום". סיכום זה משקף את הערך שהתווסף לערך הגלום, או הרווח במונחי ערך, הנובע בפעילות השוטפת של החברה, למעט ההשפעה מעסקים שלא כלולים ב-EV (כגון ביטוח אלמנטרי) ולפני ההשפעה של אינפלציה וגורמים כלכליים לא צפויים, כגון שינויים שלא היו צפויים בשיעורי הריבית בשוק, בשוק ההון ובאינפלציה.

7. **רווח מפריטים מיוחדים** - לא היה רווח מפריטים מיוחדים בשנת 2014.

8. **השפעת אינפלציה במהלך 2014** – סעיף זה כולל את השפעת תשואה רעיונית על הון החברה המתואם ועל כל תזרימי ה-VIF, בשיעור האינפלציה בשנת 2014 (0.1%-). בסעיפים הבאים מוצגת ההשפעה של התשואות הריאליות מעל המדד.

9. רווח מסטיות מההנחות הכלכליות במהלך 2014 ומשינויים להנחות כלכליות – סעיף זה כולל שלושה מרכיבים:

א. ההשפעה על שווי התיק כתוצאה משינויים בהנחות הכלכליות אשר מבוססות על הריביות בשוק בסוף השנה הקודמת לעומת ההנחות הכלכליות אשר מבוססות על ריביות השוק בסוף שנת 2014. הנחות אלו כוללות את ריבית ההיוון ואת התשואות הצפויות.

ב. ההשפעה מהסטיות של הפרמטרים הכלכליים בפועל במהלך השנה לעומת התשואה שהיתה צפויה בתחילת השנה, כולל מרווחים מעל הריבית חסרת הסיכון שהיו צפויים להתקבל. ההשפעה הינה בשני מרכיבי ה-EV:

- בהון המותאם - עקב ההשפעה על הרווח בעיקר מתשואות שונות מהצפוי על נכסי החברה העומדים כנגד ההון וכנגד עתודות הביטוח בגין העסקים הכלולים.

- בשווי התיק – עקב ההשפעה על הרווחים העתידיים כתוצאה מההשפעה על יתרות החסכון מהפער בין התשואות שהושגו בפועל מעל אלה שנצפו לפני שנה.

ג. שינוי בשיעור המס - לא היה שינוי בשיעור המס בשנת 2014.

נהוג לכנות את סיכום השינויים בסעיפים 2 עד 9 "רווח על בסיס ערך גלום" בגין עסקים כלולים. סכום זה משקף את הערך שהתווסף לערך הגלום, או הרווח במונחי ערך, הנובע מפעילות שוטפת של החברה, כולל ההשפעות מגורמים כלכליים וכולל פריטים מיוחדים, אך ללא ההשפעה של עסקים שלא כלולים ב-EV (כגון ביטוח אלמנטרי).

10. רווח מעסקים לא-כלולים – סך הערך הגלום כולל את מלוא ההון העצמי של החברה, ועל כן חלק מהגידול/קיטון בערך הגלום מוסבר מהרווחים/ההפסדים של תחומי פעילות שאינם כלולים בשווי תיק. בסעיף זה (קיטון להון מותאם), כלולים הוצאות מימון שלא שויכו למגזרי הפעילות בסך 54 מיליוני ש"ח (לפני מס).

סיכום השינויים בסעיפים 2 עד 10 הינו "רווח על בסיס ערך גלום, כולל רווח מעסקים לא כלולים", כאשר הרווח לעסקים לא כלולים נמדד על בסיס "רווח כולל" חשבונאי.

11. הזרמת הון / (תשלום דיבידנדים) – נובע מתשלום דיבידנד בסך 50 מיליוני ש"ח מהחברה.

2.8 מבחני רגישות

במבחני הרגישות המוצגים בסעיף 3.6 להלן, אומצו הגישות הבאות:

1. הרגישויות מתייחסות לכל העסקים הכלולים אלא אם צוין אחרת.
2. מבחני הרגישות מתייחסים לכל הנחה בנפרד, ללא מדידה של השפעות מצטברות או מתקזזות או שינויים נגזרים על גורמים אחרים וכדומה.

3. הרגישות בגין ערך העסקים החדשים מתייחסת לשינויים מסוף שנת 2014 ואילך, ולא לתקופה מעת המכירה ועד לסוף שנת 2014.
4. **תמותה של מבוטחים שאינם מקבלי קצבה** – מבחני הרגישות של שיעורי תמותה (כולל מוות מתאונה), לא כולל תמותה של מבוטחים מקבלי קצבאות זקנה ומקבלי פיצוי חודשי בגין אובדן כושר או סיעוד.
5. **תמותה של מקבלי קצבת זקנה** – מבחן רגישות של שיעורי תמותה למקבלי קצבאות זקנה בלבד, לא כולל תמותה של מקבלי קצבאות אחרים.
6. **תחלואה** – מבחן הרגישות כולל את כל התביעות שאינם מקרי מוות הכלולים בסעיף 4 קטן לעיל, כולל תחלואה ממחלות קשות, אובדן כושר עבודה, סיעוד, ניתוחים ואשפוז, נכות מתאונה וכו'. המבחן מתייחס לשכיחויות של מקרי תביעה ולא לתקופת תשלום התביעות בגין אי-כושר עבודה וסיעוד.
7. **ריבית** – תוצאת מבחן הרגישות כוללות את:
 - א. השפעת שינוי שיעור ריבית המשמש כריבית היוון והתשואה הצפויה מהשקעות נכסי החברה על ערך נוכחי של הרווחים העתידיים (PVFP).
 - ב. השפעת שינוי שיעור הריבית על שווי נכסים נושאי ריבית שקלית או צמודה, המגבים את העסקים הכלולים.
8. **שיעור לקיחת קצבה** - השפעה אפשרית על פוליסות עם מקדם קצבה באם שיעור המבוטחים שבוחרים לקחת קצבה יעלה ב-10%.

2.9 סקירת דוח הערך הגלום

דוח הערך הגלום ליום 31.12.2014 וערך העסקים החדשים לשנה שהסתיימה באותו תאריך, וכן מבחני הרגישות ביחס אליהם נסקר על ידי ר"ח קוסט פורר גבאי את קסירר (Ernst and Young). דוח הסוקר החיצוני מצורף בנספח א' לדוח זה.

3. תוצאות (במיליוני ₪)

טבלה 3.1 ערך גלום נכון ל 31/12/2014

מיליוני ₪	EV בגין עסקים כלולים בביטוח חיים ובריאות
הון עצמי מותאם (ראה סעיף 3.3 להלן)	1,181
ערך נוכחי של רווחים עתידיים בניכוי מס	2,931
בניכוי עלות הון נדרש	(63)
ערך גלום	4,049

טבלה 3.2 ערך עסקים חדשים של מכירות בשנת 2014

מיליוני ₪	VNB בגין עסקים כלולים בביטוח חיים ובריאות
ערך עסקים חדשים לפני עלות הון נדרש	163
עלות הון נדרש בגין עסקים חדשים	(6)
סה"כ ערך עסקים חדשים	157

טבלה 3.3 התאמה בין ההון העצמי המותאם לבין ההון העצמי בדוחות הכספיים

במיליוני ₪	
הון עצמי (מאזן החברה)	1,546
שיערוך נכסים החופפים לעסקים הכלולים והמוצגים בדוחות הכספיים לפי עלות לשווי הוגן בניכוי מס	181
בניכוי הוצאות רכישה נדחות (DAC למאזן)	(830)
בתוספת מס בגין DAC	284
בניכוי שווי תיקי ביטוח שנרכשו ומוניטין בגינם, הכלול בהון עצמי, נטו ממס.	0
הון עצמי מתואם בגין העסקים הכלולים	1,181

טבלה 3.4 - עסקי ביטוח

ערך גלום	שווי תיק בתוקף	הון עצמי מותאם	ראה סעיף	
3,763	2,617	1,146		ערך גלום ליום 31.12.2013
13	13	-	2.7.1	התאמות לערך גלום ליום 31.12.2013
3,776	2,630	1,146		ערך גלום מותאם ליום 31.12.2013
				רווח תפעולי מהתיק בתוקף ליום 31.12.2013
54	117	-63	2.7.2	שינויים בהנחות תפעוליות ודמוגרפיות
120	96	24	2.7.3	גידול ריאלי צפוי בהון מותאם ובשווי התיק בתוקף
-	-158	158	2.7.3	רווח כולל צפוי לעבור משווי תיק להון עצמי ב- 2014
				השפעת הסטיות מההנחות התפעוליות והדמוגרפיות
-4	-32	28	2.7.4	במהלך 2014 ושינויים אחרים לתיק בתוקף
170	23	147		סה"כ
157	311	-154	2.7.5	רווח מעסקים חדשים
-	-	-	2.7.6	הוצאות פיתוח שלא נכללו ב- EV
327	334	-7		רווח תפעולי לפי ערך גלום
-	-	-	2.7.7	רווח מפריטים מיוחדים
-4	-3	-1	2.7.8	השפעת אינפלציה במהלך 2014
-1	-93	92	2.7.9	רווח מסטיות מההנחות הכלכליות במהלך 2014 ומשינויים
				להנחות כלכליות
322	238	84		סה"כ רווח על בסיס ערך גלום
-	-	-		רווח מעסקי פנסיה
1	-	1	2.7.10	רווח מעסקים לא-כלולים
323	238	85		סה"כ רווח על בסיס ערך גלום – כולל כל עסקי החברה
-50	-	-50	2.7.11	הזרמת הון / (תשלום דיבידנדים)
273	-	-		סה"כ שינוי ב- EV
4,049	2,868	1,181	0	ערך גלום ליום 31.12.2014

**טבלה 3.5 פירוט הפער בין השינוי בהון העצמי המותאם לבין
הרווח הנקי של החברה לשנת 2014**

70	רווח נקי
43	פריטים שהועברו דרך קרן הון
113	רווח כולל (לאחר מס)
-43	שינוי ב- DAC לפני מס
7	מס בגין השינוי ב- DAC
8	שינוי שיעור נכסים בשווי הוגן בניכוי מס
85	רווח כולל מותאם לבסיס של ערך גלום
-50	תנועות הון
35	סה"כ שינוי בהון העצמי המותאם

טבלה 3.6 ניתוח רגישות בגין עסקים כלולים בהתאם לדרישת החוזר

ב- %	שינוי בערך עסקים חדשים במיליוני ₪	ב- %	שינוי בערך גלום במיליוני ₪	ראה סעיף	
	157		4,049		התוצאה בסיסית
9.6%	15	-0.1%	-3	2.8.7	הפחתה של 0.5% בריבית חסרת סיכון
-10.8%	-17	-4.1%	-165		עליה של 10% בהוצאות הנהלה וכלליות
-24.8%	-39	-5.3%	-215		עליה של 10% בשיעורי הביטולים (כולל פדיונות וסילוקים)
-9.6%	-15	-2.0%	-79	2.8.4	עליה של 10% בשיעור התמורה בגין מבטחים לפני גיל הפרישה
-20.4%	-32	-5.5%	-222	2.8.6	עליה של 10% בשיעורי התחלואה
-2.5%	-4	-2.7%	-110	2.8.5	ירידה יחסית של 10% בשיעור התמורה למקבלי קצבאות זקנה
0.0%	0	-0.6%	-23	2.8.8	תרחיש עליה של 10% בשיעור מקבלי קצבה

במידה ולניתוח הרגישות השפעה סימטרית לשני הכיוונים, מוצג לעיל השינוי בכיוון האחד בלבד.

אברהם לוונגליק
אקטואר ראשי

מוטי רוזן
מנכ"ל

תל אביב, 31 במאי, 2015

31 במאי, 2015

לכבוד הדירקטוריון של

מנורה מבטחים ביטוח בע"מ

א.ג.נ.

הנדון : סקירת דוח הערך הגלום ליום 31.12.2014

א. לבקשתכם סקרנו את המידע, אשר הוכן על ידי מנורה מבטחים ביטוח בע"מ (להלן החברה), בדבר הערך הגלום ליום 31.12.2014, ערך העסקים החדשים לשנה שהסתיימה באותו תאריך, ניתוח התנועה בערך הגלום ומבחיני הרגישות ביחס אליהם, המתייחסים לפוליסות ביטוח חיים ובריאות ארוכות טווח (להלן – "דוח הערך הגלום").

ב. סקירתנו כללה, בין היתר:

1. דיונים וביורורים עם הגורמים הרלבנטיים בחברה, ביצוע נהלים אנליטיים בהתייחס לתוצאות המוצגות בדוח הערך הגלום ובהתייחס למידע פיננסי וסטטיסטי אחר.

2. התאמה בין תוצאות החישוב ומידע פיננסי של החברה.

3. השוואה של הנחות הדמוגרפיות והתפעוליות, לפיהם נערך דוח הערך הגלום, עם ניסיון העבר בחברה ומידע חיצוני רלוונטי.

4. בחינת ההתאמה של המתודולוגיה, ההנחות ודרך ההצגה, לפיהם נערך דוח הערך הגלום, לחוזר המפקח על הביטוח מספר 1-11-2007 על נספחיו (להלן חוזר המפקח). חוזר המפקח אימץ את הכללים והעקרונות שנקבעו בדוח וועדה משותפת של חברות הביטוח והמפקח על הביטוח (להלן "הוועדה"), אשר פעלה בליווי יועצים מישראל ומח"ל.

ג. בהתבסס על סקירתנו, ובהסתמך על נתונים ומידע שסופקו על ידי החברה הרינו לציין כדלקמן:

1. המתודולוגיה וההנחות שתוארו בדוח הערך הגלום עומדות, מכל הבחינות המהותיות בחוזר המפקח, בכפוף לאמור בסעיף ד(3) להלן.

2. אופן הגילוי בדוח הערך הגלום עומד מכל הבחינות המהותיות בחוזר המפקח ובהוראות המפורטות ב- "פורמט גילוי" אשר הוכן על ידי הוועדה בתאום עם המפקח על הביטוח. "פורמט גילוי" זה טרם פורסם על ידי המפקח על הביטוח כתוספת לחוזר המפקח.

3. לא עלה בסקירתנו דבר המצביע על כך כי ההנחות הדמוגרפיות והתפעוליות אשר הוצגו בפנינו במהלך הסקירה אינן סבירות בהתבסס על ניסיון החברה בעבר ובהווה וציפיות ההנהלה לגבי העתיד, בכפוף לאמור בסעיף ד(2) להלן.

4. לא עלה בסקירתנו דבר המצביע על כך שהערך הגלום בסך 4,049 מליון ש"ח, הערך של עסקים חדשים בסך 157 מליון ש"ח, מבחיני הרגישות ביחס אליהם וניתוח התנועה בערך הגלום לא הוערכו כיאות על פי המתודולוגיה וההנחות שתוארו בדוח הערך הגלום ושהוצגו בפנינו במהלך הסקירה.

ד. אנו מפנים את תשומת הלב לנושאים הבאים:

1. דוח הערך הגלום הוכן על בסיס הנחות שהינן פרי השלכת הניסיון הקיים כלפי העתיד במסגרת הסביבה בה פועלת החברה. מטבע הדברים, היות ומדובר בהערכות עתידיות לזמן ארוך, התוצאות בפועל צפויות להיות שונות מאלה שהוערכו בעת חישוב הערך הגלום.
2. קיימת אי ודאות לגבי השלכות של הרפורמות בענפי החיסכון ארוך טווח והבראות. חישוב הערך הגלום אינו כולל חלק מההשפעות האפשריות, אם יהיו, כמפורט בסעיף 1.5.2 לדוח הערך הגלום.
3. הערות, הבהרות וסייגים לגבי הטיפול בסיכונים המתוארים בסעיף 1.5.3 לדוח הערך הגלום.

בכבוד רב,

קוסט, פורר גבאי את קסירר
רואי חשבון